

אַנטואַן דֶה סַנְט־אַפּוֹזִפֶּרִי

הַנְּסִיָּה הַקְּטָן

עם ציורים מאת המחבר

תרגום מצרפתית

אַרְיֵה לֶרְנֵר

הוצאת עם עובד

Антуан Сент-Экзюпери

Маленький принц

לידידי הַיָּקָר לַיאֹן וֶרְת

אַתְּכֶם הַסְּלִיחָה, יְלָדִים, עַל כִּי הַקְּדוּשָׁתִי סָפַר וְהוּא לְאָדָם מִבְּגֵר. אֲדָה טַעְמֵי עַמִּי:
אָדָם מִבְּגֵר וְהוּא הַטּוֹב בְּיַדִּים שֵׁיֶשׁ לִי בְּעוֹלָם. טַעַם אַחֵר: אָדָם מִבְּגֵר וְהוּא
מִסְּגָל לְהַבִּין הַכֹּל, אֲפִלּוּ סִפְרִים שֶׁנּוֹעְדוּ לְיַלְדִים. וְעוֹד עַמִּי טַעַם שְׁלִישִׁי: יַדִּי
הַמִּבְּגֵר יוֹשֵׁב בְּצַרְפֶּת הַכְּבוֹשָׁה וְשָׂרָי בְּמִצְרַיִם רָעַב וָקָר, וַיֵּשׁ לְעוֹדָדוֹ וּלְנַחְמוֹ.
אֲדָה עַם כָּל הַטַּעְמִים הַלְלוּ אֵין בָּהֶם כְּדֵי לְהַנִּיחַ אֶת הַדַּעַת, הַרִינִי מִיָּד וּמִזְמַן
לְהַקְדִּישׁ אֶת הַסֵּפֶר לְאוֹתוֹ הַיָּלֵד, שֶׁגִּדַל וְהָיָה לְיַדִּי בְּהַגִּיעוֹ לְגִיל הַבְּגָרוּת. כָּל
הָאֲנָשִׁים הַמִּבְּגָרִים הָיוּ לְפָנִים יְלָדִים קִטְנִים, אִם כִּי מַעֲטִים מִבִּיגִיָּהם זוֹכְרִים
אֶת הַדְּבָר הַזֶּה. הַנְּנִי מִמָּקוֹן אֲפֹא אֶת כְּתָב הַהַקְדָּשָׁה שְׁלִי:

לידידי לַיאֹן וֶרְת

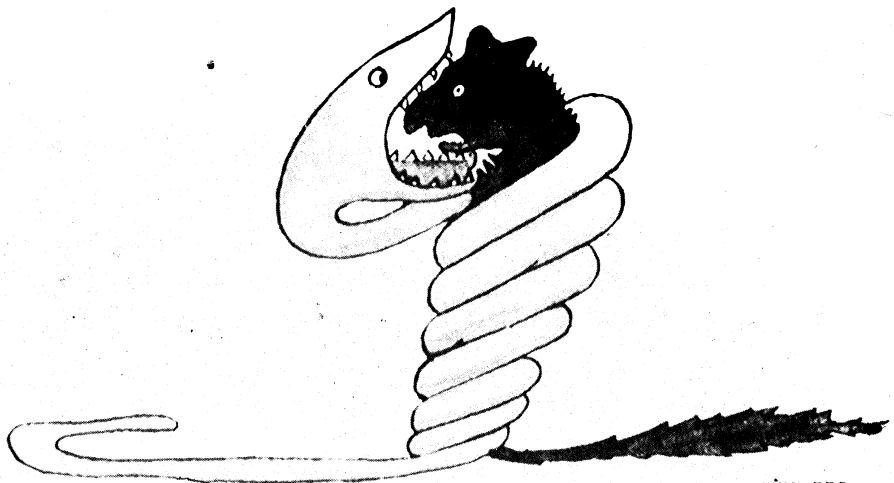
בְּשָׂעָה שֶׁהָיָה יָלֵד קָטוֹן

Леону Верту.

Прошу детей простить меня за то, что я посвятил эту книжку взрослому. Скажу в оправдание: этот взрослый - мой самый лучший друг. И еще: он понимает все на свете, даже детские книжки. И, наконец, он живет во Франции, а там сейчас голодно и холодно. И он очень нуждается в утешении. Если же все это меня не оправдывает, я посвящу эту книжку тому мальчику, каким был когда-то мой взрослый друг. Ведь все взрослые сначала были детьми, только мало кто из них об этом помнит. Итак, я исправляю посвящение:

Леону Верту,

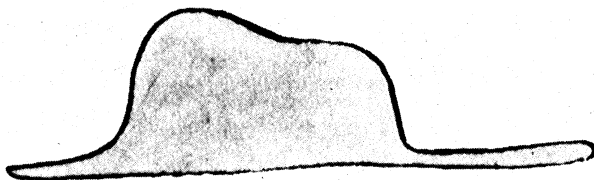
когда он был маленьким

פרק ראשון

פַּעַם כְּשֶׁהֵייתִי בֶן שֵׁשׁ...

פעם אחת, בהיותי בן שש, ראיתי תמונה מפארת בספר המתאר יצרות-עד בשם "מעשים שהיו". היתה זו תמונת נחש-כריח הבולע איזו חיה. והרי העתק הציור. באותו ספר היה כתוב לאמר: "הנחשים-הכריחים בולעים את טרפם בשלמות בלי ללעס אותו. אחר-כך אין הם יכולים לזוז ממקומם והם שקועים בשנה במשך ששת ירחי העכול". בימים ההם הרביתי להרהר בתיי ההרפתקאות בג'ונגל והצלחתי בעזרת עפרון צבעוני להוציא מתחת ידי את ציורי הראשון, הוא הציור מספר א' שנראה כך לערך:

הראיתי את יצירתי למבגרים ושאלתי אותם אם ציורי מטיל אימה עליהם.

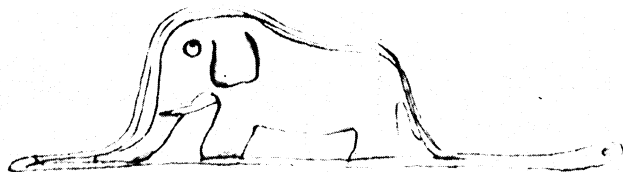
I

Когда мне было шесть лет, в книге под названием "Правдивые истории", где рассказывалось про девственные леса, я увидел однажды удивительную картинку. На картинке огромная змея - удав - глотала хищного зверя.

В книге говорилось: "Удав заглатывает свою жертву целиком, не жуя. После этого он уже не может шевельнуться и спит полгода подряд, пока не переварит пищу".

Я много раздумывал о полной приключений жизни джунглей и тоже нарисовал цветным карандашом свою первую картинку. Это был мой рисунок N 1. Я показал мое творение взрослым и спросил, не страшно ли им.

הם השיבו לי: "כלום צריך אדם לפחד מפני כובע?" לאמתו של דבר, לא היתה זו צורת כובע, אלא דמותו של נחש-כריח בעל פיל. לכן צירתי את קרבו של הנחש-כריח כדי שיהא הדבר מובן גם למבגרים; כי כף דרכם של המבגרים: תמיד צריך להסביר להם הכל. ציורי מספר ב' נראה כך:

המבגרים יעצו לי למשוך ידי מציור נחשים-כריחים מבפנים או מבחוץ ובמקום זאת לשקד על למודי הגיאוגרפיה, דברי-הימים, החשבון והדקדוק. וכך קרה הדבר כי בהיותי בן שש ותרתי על אמונת הציור שבה נכוננו לי עתידות. כשלוץ ציורי מספר א' ומספר ב' הוא שרפה את ידי. לעולם אין המבגרים מבינים דבר וחצי דבר בשכלם הם וקשה לילדים להסביר להם תמיד-תמיד. נאלצתי אפוא לבחר מקצוע אחר ולמדתי להטיס אווירונים. עברתי ביעף כמעט בכל חלקי העולם ועלי להודות כי הגיאוגרפיה אמנם הביאה לי תועלת רבה. ידעתי להבחין בן-רגע בין סין ובין מדינת אריזונה שבארצות-הברית. זה מועיל לאדם התועה בחשכת הלילה.

במשך שנות חיי באתי במגע עם אנשים רבים ורציניים. חייתי שנים רבות בין מבגרים. הכרתים מקרוב ומשום כך לא הוקרתים ביותר.

- Разве шляпа страшная? - Возразили мне.

А это была совсем не шляпа. Это был удав, который проглотил слона. Тогда я нарисовал удава изнутри, чтобы взрослым было понятнее. Им ведь всегда нужно все об`яснять. Это мой рисунок N2.

Взрослые посоветовали мне не рисовать змей ни снаружи, ни изнутри, а побольше интересоваться географией, историей, арифметикой и правописанием. Вот как случилось, что шести лет я отказался от блестящей карьеры художника. Потерпев неудачу с рисунками N 1 и N 2, я утратил веру в себя. Взрослые никогда ничего не понимают сами, а для детей очень утомительно без конца им все об`яснять и растолковывать.

Итак, мне пришлось выбирать другую профессию, и я выучился на летчика. Облетел я чуть ли не весь свет. И география, по правде сказать, мне очень пригодилась. Я умел с первого взгляда отличить китай от аризоны. Это очень полезно, если ночью собьешься с пути.

На своем веку я много встречал разных серьезных людей. Я долго жил среди взрослых. Я видел их совсем близко. И от этого, признаться, не стал думать о них лучше.

כל פעם שנודמן לי מבגר שנראה לי נאור, הייתי בוחן אותו לפי ציורי מספר א' שהיה שמור עמי. בדרך זו בקשתי לברר אם אמנם נבון האיש, אף תשובה אחת הייתה בפיהם תמיד: "אין זה אלא כובע"...

אחר הדברים הללו הייתי נמנע מלדבר עמו על נחשים-בריחים על יערות-עד או על כוכבים ומזלות. יורד הייתי לרמתו ומשוחח עמו על משחק קלפים, על ספורט הגולף, על פוליטיקה ועל עניבות. ואז היה איש-שיחי המבגר שמח מאד על כי נודמן לו להתודע לאדם נבון כמוני.

פרק שני

תאונת מטוס ופגישה מוזרה בלב המדבר

כף הייתי לי לבדי ללא אדם כרוחי, שאפשר לשוחח עמו כראוי, וכף עברו עלי הימים עד שנפגע מטוסי בתאונה במדבר סחרה. הדבר קרה לפני שש שנים וזה עקר המעשה: במנוע האוירון שלי חל קלקול וכיון שלא היו עמי לא מכונאי ולא נוסעים, נסיתי לעשות בכחות עצמי את מלאכת התקון הקשה. הייתה זו בשבילי שאלת חיים או מות, כי כמות המים שהייתה ברשותי לא הייתה מספקת אף לשבוע ימים.

בלילה הראשון נרדמתי על החול במקום נדח המרחק כאלף מילין מאזורי ישוב. בודד הייתי יותר מספן שספינתו נטרפה בלב-ים והוא נשא על גבי רפסודה. לכן תוכלו לשער מה רב היה תמהוני בהגיע לאזני קול דק ומוזר שהעירני משנתי עם שחר. וכה אמר הקול:

- אנא... ציר לי כבשה!

- מה?!

- ציר לי כבשה בכבשה!

Когда я встречал взрослого, который казался мне разумней и понятливей других, я показывал ему свой рисунок N1 - я его сохранил. Но все они отвечали мне: "это шляпа", и я уже не говорил с ними ни об удавах, ни о джунглях, ни о звездах. Я применялся к их понятиям. Я говорил с ними об игре в бридж и гольф, о политике и о галстуках. И взрослые были очень довольны, что познакомились с таким здравомыслящим человеком.

II

Так я жил в одиночестве, и не с кем было мне поговорить по душам. И вот шесть лет тому назад пришлось мне сделать вынужденную посадку в сахаре. Что-то сломалось в моторе моего самолета. Со мной не было ни механика, ни пассажиров, и я решил, что попробую сам все починить, хоть это и очень трудно. Я должен был исправить мотор или погибнуть. Воды у меня едва хватило бы на неделю.

Итак, в первый вечер я уснул на песке в пустыне, где на тысячи миль вокруг не было никакого жилья. Человек, потерпевший кораблекрушение и затерянный на плоту посреди океана, и тот был бы не так одинок. Вообразите же мое удивление, когда на рассвете меня разбудил чей-то тоненький голосок. Он сказал:

- Пожалуйста... Нарисуй мне барашка!
- А?..
- Нарисуй мне барашка...

קמתי ממקומי כהמום-רעם. הבטתי כה וכה והנה לפני אישון
חביב ומוזר עד מאד, שהסתכל בי בכבד-ראש. והרי דמות-דיוקנו
המצלחת ביותר, שצירתי כעבר זמן. אלא שציורי זה איננו
מרהיב-עין כדמות האיש הקט שנצב לפני. ואין זו אשמתי אני.
קאמור, רפו המבגרים את ידי בהיותי בן שש ובעטים ותרתי על
מקצוע הציור ולא למדתי לציר דבר זולת נחשים-בריחים מבחוץ
ומבפנים.

בעינים לטושות מרב תמהון הסתכלתי בדמות המוזרה
שהופיעה לפני. אל-נא תשכחו כי אותה שעה שרוי הייתי בלב
מדבר, במרחק אלף מילין מכל מקום ישוב. ובכל זאת לא נראה
הברנש הקט כתועה בישימון לא-דרך, אף לא כמתעלה מאפיסת-
כחות או מרעב, מצמא או מפחד. מראהו לא היה כלל כמראה ילד
אוכל בלב השממה, במרחק אלף מילין מכל ישוב.

כשעלה בידי סוף-סוף להוציא הגה מפי שאלתי בתמיהה:

— מה מעשיך במקום הזה?..

אף הוא חזר בנחת על בקשתו כמדבר על ענין נכבד מאד:

— אנא... ציר לי כבשה!..

בעמדנו לפני תעלומה גדולה אין אנו מעזים לגלות סרבויות.
עם כל הגחוף שבדבר — שהרי הייתי שרוי אותה שעה במרחק
אלף מילין מכל מקום ישוב וצפוי לסכנת מות — הוצאתי מכיסי
פסת ניר ועט נובע. אולם נזפרתי כי רב זמני הקדש בעקר
ללמודי הגיאוגרפיה, דברי-הימים, החשבון והדקדוק; לכן אמרתי
לבחורון (בקצת רגזה) כי אינני יודע לציר. אף הוא ענה ואמר:

— אין דבר. ציר לי כבשה!

מעולם לא צירתי כבשים, לכן חזרתי על אחד משני הציורים,
שהיו שגורים בידי, הוא ציור הנחש-הברית מבפנים. לתמהוני
הרב קרא הנער:

Я вскочил, точно надо мною грянул гром. Протер глаза. Начал осматриваться. И вижу - стоит необыкновенный какой-то малыш и серьезно меня разглядывает. Вот самый лучший его портрет, какой мне после удалось нарисовать. Но на моем рисунке он, конечно, далеко не так хорош, как был на самом деле. Это не моя вина. Когда мне было шесть лет, взрослые внушили мне, что художник из меня не выйдет, и я ничего не научился рисовать, кроме удавов - снаружи и изнутри.

Итак, я во все глаза смотрел на это необычайное явление. Не забудьте, я находился за тысячу миль от человеческого жилья. А между тем ничуть не похоже было, чтобы этот малыш заблудился, или до смерти устал и напуган, или умирает от голода и жажды. По его виду никак нельзя было сказать, что это ребенок, потерявшийся в необитаемой пустыне, вдалеке от всякого жилья. Наконец ко мне вернулся дар речи, и я спросил:

- Но... Что ты здесь делаешь?

И он опять попросил тихо и очень серьезно:

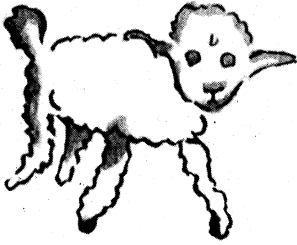
- Пожалуйста... Нарисуй барашка...

Все это было так таинственно и непостижимо, что я не посмел отказаться.

Как ни нелепо это было здесь, в пустыне, на волосок от смерти, я все-таки достал из кармана лист бумаги и вечное перо. Но тут же вспомнил, что учился то я больше географии, истории, арифметике и правописанию, - и сказал малышу (немножко даже сердито сказал), что не умею рисовать. Он ответил:

- Все равно. Нарисуй барашка.

Так как я никогда в жизни не рисовал баранов, я повторил для него одну из двух старых картинок, которые я только и умею рисовать - удава снаружи. И очень изумился, когда малыш воскликнул:

- לא ולא! אינני רוצה בפיל בתוף
נחש-ברית. הנחש-הברית הוא ברית
מסכנת והפיל - כבד ומכביד. ואלו אצלי
הכל קטן מאד. אני זקוק לכבשה, ציר לי
כבשה!
צירתי.

הוא הסתכל בציר בתשומת-לב
והעיר:

- לא! כבשה זו נראית חולה מאד. ציר
לי כבשה אחרת.
צירתי שנית.

חברי הקט חידו ואמר בסלקנות:
- עיניך הרואות כי אין זו כבשה. זהו
איל. יש לו קרניים...
חזרתי וצירתי מחדש, אף גם צירתי זה
לא הניח דעתו ממש כמו הציורים
הקודמים.

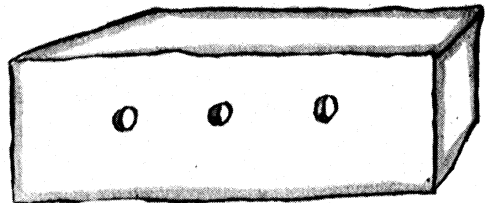
- כבשה זו זקנה מדי - אמר - רצוני
בכבשה שתאריך ימים.

סבלנותי פקעה, כי רציתי להתחיל
בהקדם בפרוק המנוע. לכן צירתי בקוים
גסים את הציור הזה ואמרתי:

- זוהי תבה. הכבשה שאתה רוצה בה
נמצאת בתוף התבה. - לתמהוני אורו
פניו של מבקרי הצעיר והוא קרא
בשמחה:

- סוף-סוף כוננת לרצוני!
כלום סבור אתה, שכבשה זו
זקוקה לעשב רב?

- Нет, нет! Мне не надо слона в удаве! Удав слишком опасный, а слон слишком большой. У меня дома все очень маленькое. Мне нужен барашек. Нарисуй барашка.

И я нарисовал.

Он внимательно посмотрел на мой рисунок и сказал:

- Нет, этот барашек совсем хилый. Нарисуй другого.

Я нарисовал.

Мой новый друг мягко, снисходительно улыбнулся.

- Ты же сам видишь, - сказал он, - это не барашек. Это большой баран. У него рога...

Я опять нарисовал по-другому.

Но он и от этого рисунка отказался:

- Этот слишком старый. Мне нужен такой барашек, чтобы жил долго.

Тут я потерял терпение - ведь надо было поскорей разобрать мотор и нацарапал ящик.

И сказал малышу:

- Вот тебе ящик. А в нем сидит твой барашек.

Но как же я удивился, когда мой строгий судья вдруг просиял:

- Вот такого мне и надо! Как ты думаешь, много он ест травы?

– מדוע שואל אתה זאת?
 – כי אצלי הכל קטן מאוד...
 – העשב יספיק לך בהחלט – אמרתי – הרי נתתי לך כבשה
 קטנטנת.
 הוא הרפין את ראשו מעל לציור ואמר:
 – לא קטנה כל כך... ראה, היא נרדמה!...
 וכך התודעתי אל הנסיך הקטן.

פרק שלישי

מאין בא הנסיך הקטן?

דמן רב עבר עד שעלה בידי להודע מאין בא הנסיך הקטן. הוא
 הקיפני בשאלות רבות לאין ספור; אף הוא עצמו לא הטה און
 לשאלות שהצגתי אני. אולם מעט-מעט נודע לי הכל מתוך דבריו
 שנאמרו דרך אגב. בראותו את
 אוירוני בפעם הראשונה (לא
 אנסה לצייר את המטוס, כי הדבר
 מסבך מדי בשבילי) שאל אותי:

– מה הדבר הזה?

– אין זה דבר. זה טס. זה

מטוס. זה המטוס שלי.

לא בלי שמץ גאונה ספרתי לו

שאני יודע לטוס.

אז קרא הנסיך

הקטן בתמיהה:

– מה? נפלת מן

השמים?

– כן, – ענית

בעונה.

- А что?
- Ведь у меня дома всего очень мало...
- Ему хватит. Я тебе даю совсем маленького барашка.
- Не такого уж маленького... - Сказал он, наклонив голову и разглядывая рисунок. - Смотри-ка! Мой барашек уснул...
Так я познакомился с маленьким принцем.

III

Не скоро я понял, откуда он явился. Маленький принц засыпал меня вопросами, но, когда я спрашивал о чем-нибудь, он будто и не слышал. Лишь понемногу, из случайных, мимоходом оброненных слов мне все открылось.

Так, когда он впервые увидел мой самолет (самолет я рисовать не стану мне все равно не справиться), он спросил:

- Что это за штука?
- Это не штука. Это самолет. Мой самолет. Он летает.

И я с гордостью об`яснил ему, что умею летать. Тогда малыш воскликнул:

- Как! Ты упал с неба?
- Да, - скромно ответил я.

אכן מוזר הדבר!.. - אמר הנסיך הקטן ונתן קולו בצחוק מצלצל, שהרגיוני מאד, כי דורש אני שיתיחסו לצרותי ברצינות הראויה.

הנסיך הקטן הוסיף ואמר:

- אם כן, גם אתה ירדת מן השמים! איזהו הכוכב ממנו באת? אותו רגע נצנצה בלבי מחשבה, שהבהירה במקצת את תעלומת הופעתו של הנסיך הקטן:

- באת אפוא מכוכב אחר? - שאלתי אותו במפתיע.

אף הנסיך הקטן לא השיבני דבר, אלא נענע ראשו בנחת בלי לגרע עין מהמטוס. לבסוף העיר:

- מובן שבכלי זה לא יכלתי לבוא ממרחק רב ביותר...

הוא נשתקע בהרהורי-חלום במשך שעה ארכה. אחר הוציא מכיסו את הכבשה שקבל ממני והתחיל מסתכל באוצר זה שנפל בחלקו.

תוכלו לשער מה רבה היתה סקרנותי לאחר שהוא גלה לי טפח בענין "הכוכבים האחרים". השתדלתי אפוא להציל מפיו עוד פרטים בנדון זה:

- אי מזה באת, קטני? היכן זה "אצלך"? לאן אתה רוצה להביא את כבשתי?

הוא שקע בהרהורים, אחר השיב לי:

- טובה הקפסה שנתת לי, בלילה תוכל הכבשה ללון בה.

- ודאי. ואם תהיה ילד טוב, אתן לך חבל ויתד למען תוכל

לקשר את כבשתך בשעות היום.

נראה כי הצעתי זו הדהימה את הנסיך הקטן:

- לקשר אותה? איזה רעיון מוזר!

- Вот забавно!..

И маленький принц звонко засмеялся, так что меня взяла досада: я люблю, чтобы к моим злоключениям относились серьезно. Потом он прибавил:

- Значит, ты тоже явился с неба. А с какой планеты?

"Так вот разгадка его таинственного появления здесь, в пустыне!" Подумал я и спросил напрямик:

- Стало быть, ты попал сюда с другой планеты?

Но он не ответил. Он тихо покачал головой, разглядывая мой самолет:

- Ну, на этом ты не мог прилететь издалека...

И надолго задумался о чем-то. Потом вынул из кармана барашка и погрузился в созерцание этого сокровища.

Можете себе представить, как разгорелось мое любопытство от его полупризнания о "других планетах". И я попытался разузнать побольше:

- Откуда же ты прилетел, малыш? Где твой дом? Куда ты хочешь унести барашка?

Он помолчал в раздумье, потом сказал:

- Очень хорошо, что ты дал мне ящик, барашек будет там спать по ночам.

- Ну конечно. И если ты будешь умницей, я дам тебе веревку, чтобы днем его привязывать. И колышек.

Маленький принц нахмурился:

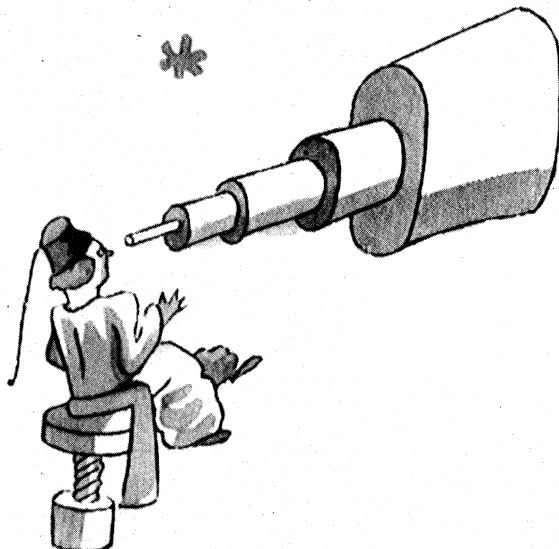
- Привязывать? Для чего это?

- אם לא תקשר אותה - אמרתי - תעה תתעה ותאבד.
 שוב פרץ צחוק מצלצל מפי ידידי הקטן:
 - אף לאן תלך, לפי דעתך?
 - היא תלך באשר תלך. נכוחה תלך...
 - אין דבר - העיר הנסיך הקטן בכבד ראש - על כוכבי הפל
 קטן כל כך!
 אחר הוסיף ואמר, ונימת עצב נשמעה בקולו:
 - הצועד נכחו לא ירחיק לכת...

פרק רביעי

המבגרים מתעלמים מדברים חשובים

רָכָה נודע לי עוד דבר חשוב עד מאד: כוכב מוצאו של הנסיך
 הקטן לא היה גדול מבית רגיל!
 אמנם דבר זה לא היה בו כדי להפתיעני ביותר. ידעתי גם
 ידעתי, כי מלבד כוכבי־הלכת הגדולים, כגון הארץ, צדק, מאדים
 ונגה הידועים

בשמותיהם, יש מאות
 כוכבים אחרים, מהם
 קטנים כל כך שאין
 להבחין בהם בקלות
 אף בעזרת טלסקופ.
 כשאחד התוכנים
 מגלה כוכב כזה, אין
 הוא קורא לו בשם
 אלא מסמנו במספר,
 למשל: "כוכבית

325."

- Но ведь если ты его не привяжешь, он забредет неведомо куда и потеряется.

Тут мой друг опять весело рассмеялся:

- Да куда же он пойдет?

- Мало ли куда? Все прямо, прямо, куда глаза глядят.

Тогда маленький принц сказал серьезно:

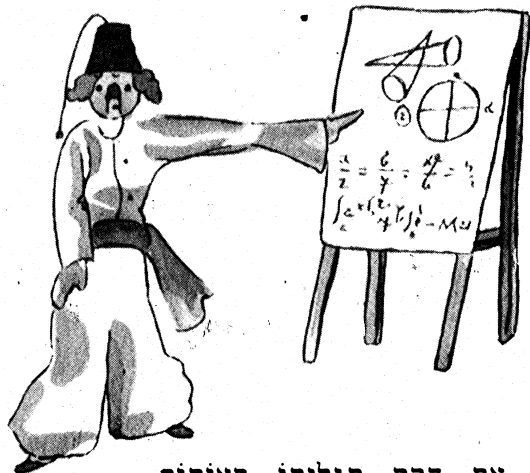
- Это ничего, ведь у меня там очень мало места. - И прибавил не без грусти:

- Если идти все прямо да прямо, далеко не уйдешь...

IV

Так я сделал еще одно важное открытие: его родная планета вся-то величиной с дом!

Впрочем, это меня не слишком удивило. Я знал, что, кроме таких больших планет, как земля, юпитер, марс, венера, существуют еще сотни других, которым даже имен не дали и среди них такие маленькие, что их и в телескоп трудно разглядеть. Когда астроном открывает такую планетку, он дает ей не имя, а просто номер. Например: астероид 325.

יש לי יסוד לשער כי הכוכב שממנו בא הנסיך הקטן הוא הכוכבית הידועה בסימן "ב-612". כוכבית זו ראו בטלסקופ רק פעם אחת בלבד. אסטרונום תרפי הוא שגלה אותה בשנת 1909.

התוכן התרפי הופיע בוועידה

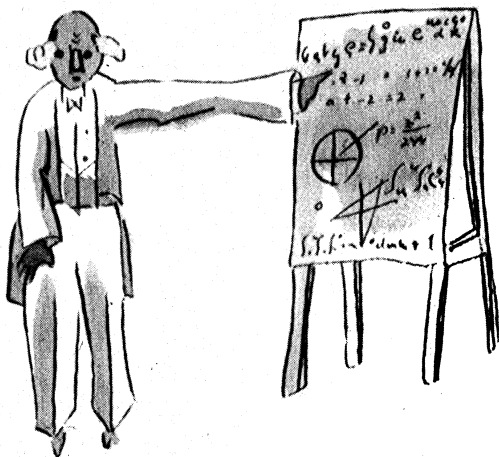
בינלאומית לאסטרונומיה והוכיח את דבר תגליתו באותות ובמופתים. אף איש לא האמין לו בגלל לבושו המוזר.

כך דרפם של המבגרים...

למזלה של הכוכבית "ב-612" קם בתרפינה מושל תקיף, שפקד על בני עמו להמיר את בגדיהם בלבוש אירופי, אף הכריז כי כל העובר על חק זה אחת דתו להמית. בשנת 1920 חזר התוכן והוכיח את דבר תגליתו. הפעם הופיע בחליפה אירופית הדורה מאד והכל קבלו את דעתו.

אם ספרתי לכם את הפרטים על אודות הכוכבית "ב-612" אף גליתי לכם את מספרה הסדורי, לא עשיתי זאת אלא בגלל המבגרים הללו. כך דרפם של המבגרים החוכבים ספרות ומספרים. אם סחת להם על חברך החדש, לעולם לא יבקשו לדעת את עקרי

הדברים ולא ישאלו: "מה טיבו של חבר זה? האם קולו ערב לאזן? אילו משחקים חביבים עליו ביותר? האם הוא מאסף פרפרים?" ורק זאת יבקשו לדעת: "בן

У меня есть веские основания полагать, что маленький принц прилетел с планетки, которая называется "астероид в-612". Этот астероид был замечен в телескоп лишь один раз, в 1909 году, одним турецким астрономом.

Астроном доложил тогда о своем замечательном открытии на международном астрономическом конгрессе. Но никто ему не поверил, а все потому, что он был одет по-турецки. Уж такой народ эти взрослые!

К счастью для репутации астероида в-612, правитель турции велел своим подданным под страхом смерти носить европейское платье. В 1920 году тот астроном снова доложил о своем открытии. На этот раз он был одет по последней моде - и все с ним согласились.

Я вам рассказал так подробно об астероиде в-612 и даже сообщил его номер только из-за взрослых. Взрослые очень любят цифры. Когда рассказываешь им, что у тебя появился новый друг, они никогда не спросят о самом главном. Никогда они не скажут: "а какой у него голос? В какие игры он любит играть? Ловит ли он бабочек?" Они спрашивают: "сколько ему лет?"

כִּמָּה הוּא? כִּמָּה אַחִים לוֹ? מַה מְשַׁקְלוֹ? כִּמָּה מְשַׁתְּכֵר אָבִיו? הֵם סְבוּרִים כִּי רַק כֶּף אֶפְשֵׁר לְהַפִּיר אֶת הָאִישׁ וְלַעֲמֵד עַל טִיבוֹ. אִם תִּסְפְּרוּ לַמְּבַגְרִים: "רְאִיתִי בֵּית נְאֻה בְּנוֵי לְבָנִים אֲדַמְדָּמוֹת; בַּחֲלוֹנוֹתָיו פְּרָחֵי גֶרְנִיּוֹן וַיּוֹנִים שׁוֹכְנוֹת עַל גִּגּוֹ" – לֹא יוּכְלוּ הַמְּבַגְרִים לְתַאֵר לְעֲצָמָם אֶת הַבַּיִת. הֵם לֹא יִתְּפוּסוּ אֶת הָעֲנָן אֲלֵא אִם כֵּן תֹּאמְרוּ לָהֶם: "רְאִיתִי בֵּית שְׁמַחִירוֹ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים לִירֵה". רַק אֲזֵי יִקְרָאוּ בְּהַתְּפַעְלוֹת: "מַה יִּפֶּה בֵּית זֶה!.."

בְּדוּמָה לְזֶה אִם תֹּאמְרוּ לָהֶם: "הֲרֹאִיָּה לְכֶף שֶׁהִנְסִיף הַקָּטָן הִנֵּה חַי וְקַיִם, וְלֹא לְמִשָּׁל הִנֵּה, הִיא הָעֵבֶדָה שֶׁהוּא הִנֵּה חֲבִיב וְחַמוּד, אָהֵב לְצַחֵק וּבִקְשׁ לּוֹ כִּבְשָׂה. אִם מִיִּשְׁהוּ רוּצָה בְּכִבְשָׂה, מְשַׁמֵּעַ שֶׁהוּא חַי וְקַיִם". אִם תֹּאמְרוּ לָהֶם, כְּלוּם יִרְדּוּ לְסוּף דַּעְתְּכֶם? הֲלֹא יִשְׂרָבְבוּ כַּתְּפֵיהֶם וַיִּתְּיַחֲסוּ אֲלֵיכֶם כָּאֵל תִּינוּקוֹת! מַה שְּׂאִין כֵּן אִם תֹּאמְרוּ לָהֶם: "הוּא בָּא מִכּוֹכְבַיִת ב'612". דְּבַר כֵּזֶה יִתְקַבֵּל עַל דַּעְתָּם וְלֹא יוֹסִיפוּ לְהַטְרִידְכֶם בְּשִׂאלוֹתֵיהֶם הַמְּוֹרָרוֹת.

כֶּף טִיבָם שֶׁל הַמְּבַגְרִים, וְאִין לְדוֹן אוֹתָם לְכֶף חוֹבָה. עַל כֵּן חֲבִיבִים הַיְלָדִים לְהִתְיַחֵס אֲלֵיהֶם בְּסִלְחָנוֹת וּבְאַרְוֵ-רוּחַ, כִּי אָנוּ, הַמְּבִינִים אֶת סוּד הַחַיִּים, אֵינָנו מִיַּחֲסִים לַמְּסַפְּרִים חֲשִׁיבוֹת יִתְרֵה. רוּצָה הֵייתִי לְפַתַח מַעֲשֵׂה זֶה כְּדֶרֶךְ שְׁמַתְחִילִים סְפוּרֵי אֲגָדוֹת וְלֹאמַר: "הִנֵּה הִנֵּה נְסִיף קָטָן, אֲשֶׁר שָׁכַן עַל כּוֹכֵב שֶׁלֹּא הִנֵּה גְדוֹל מִמֶּנּוּ בְּהִרְבֵּה וְהוּא נִשָּׂא אֶת נַפְשׁוֹ לִידִיד...". וְאֲזֵי הָיוּ הַדְּבָרִים נִרְאִים יוֹתֵר לְאֵלֶּה הַמְּבִינִים אֶת פֶּשֶׁר הַחַיִּים. אֵינִי רוּצָה כִּי יִקְרָאוּ אֶת סְפוּרֵי זֶה בְּקִלּוֹת-רֹאשׁ, כִּי מַעֲלָה אֲנִי זְכוּרֹנוֹת אֵלֶּה מִתּוֹךְ רִגְשׁוֹת צַעַר. שֵׁשׁ שָׁנִים עָבְרוּ עָלַי מֵאֲזֵי הֵלֶךְ לוֹ יְדִידִי הַקָּטָן עִם כִּבְשָׁתוֹ. וְאִם מְנַסֶּה אֲנֹכִי לְתַאֵרוֹ כָּאֵן, הַרִינִי עוֹשֶׂה כֵּן כְּדִי שֶׁלֹּא יִשְׁכַח מִלְּבִי. אִין לֶךְ דְּבַר מַצַּעַר יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לְשַׁלַח יְדִיד, כִּי לֹא כָּל אָדָם זוֹכֵה לְרַע.

אִם אֲשַׁכְּחֵנוּ, חֲלִילָהּ, עֲלוּל אֲנִי לְהַדְּמוֹת לַמְּבַגְרִים, שְׂאִינָם מִתְּעַנִּינִים בְּדְבַר זוּלַת מְסַפְּרִים. לְשֵׁם כֶּף קְנִייתִי לִי קוּפְסַת-צְבָעִים וּמַעֲרַכַת עֶפְרוֹנוֹת. קִשָּׂה הַדְּבַר בְּגִילִי לְהִתְחִיל שׁוֹב בְּצִיּוֹר, מֵאַחַר

Сколько у него братьев? Сколько он весит? Сколько зарабатывает его отец?" И после этого воображают, что узнали человека. Когда говоришь взрослым: "я видел красивый дом из розового кирпича, в окнах у него герань, а на крыше голуби", - они никак не могут представить себе этот дом. Им надо сказать: "я видел дом за сто тысяч франков", - и тогда они восклицают: "какая красота!"

Точно так же, если и сказать: "вот доказательства, что маленький принц на самом деле существовал - он был очень, очень славный, он смеялся, и ему хотелось иметь барашка.

А кто хочет барашка, тот, уж конечно, существует", - если сказать так, они только пожмут плечами и посмотрят на тебя, как на несмысленного младенца.

Но если сказать им: "он прилетел с планеты, которая называется астероид в-612, - это их убедит, и они не станут докучать вам расспросами. Уж такой народ эти взрослые. Не стоит на них сердиться. Дети должны быть очень снисходительны к взрослым.

Но мы, те, кто понимает, что такое жизнь, мы, конечно, смеемся над номерами и цифрами! Я охотно начал бы эту повесть как волшебную сказку. Я хотел бы начать так:

"жил да был маленький принц. Он жил на планете, которая была чуть побольше его самого, и ему очень не хватало друга...". Те, кто понимает, что такое жизнь, сразу бы увидели, что это гораздо больше похоже на правду.

Ибо я совсем не хочу, чтобы мою книжку читали просто ради забавы. Слишком больно вспоминать, и нелегко мне об этом рассказывать. Вот уже шесть лет, как мой друг вместе с барашком меня покинул. И я пытаюсь рассказать о нем для того, чтобы его не забыть. Это очень печально, когда забывают друзей. Не у всякого был друг.

И я боюсь стать таким, как взрослые, которым ничто не интересно, кроме цифр. Еще и поэтому я купил ящик с красками и цветные карандаши. Не так это просто - в моем возрасте вновь приниматься за рисование,

שלא עסקתי בזאת ולא צירתי דבר מאז היותי בן שש, זולת נחשים-בריחים מבחוץ ומבפנים. אשתדל להעלות את הדמיות בנאמנות ככל האפשר, אולם איני בטוח כלל אם יעלה הדבר בידי. יש ציור העולה יפה ויש שאינו מצליח. איני בטוח גם בתאור קומתו של הנסיך הקטן: פעם הוא נראה גבה מדי ופעם קטן יתר על המדה. כן יש לי ספקות גם בנוגע לצבע לבושו. על כן אנסה כמיטב יכולתי ואם אשגה באילו פרטים חשובים - אתכם הסליחה.

דידי הקטן לא הסביר לי דבר. אולי חשב בלבו כי לא שונה אני ממנו. אף, לדאבוני, אינני מסגל לראות כבשים מבعد לדפנותיהן של תבות. יתכן שדומה אני במקצת למבגרים - ודאי זקנתי.

если за всю жизнь только и нарисовал, что удава снаружи и изнутри, да и то в шесть лет! Конечно, я стараюсь передать сходство как можно лучше. Но совсем не уверен, что у меня это получится. Один портрет выходит удачно, а другой ни капли не похож. Вот и с ростом тоже: на одном рисунке маленький принц у меня чересчур большой, на другом - чересчур маленький. И я плохо помню, какого цвета была его одежда. Я пробую рисовать и так и эдак, наугад, с грехом пополам. Наконец, я могу ошибиться и в каких-то важных подробностях. Но вы уж не взыщите. Мой друг никогда мне ничего не об`яснял. Может быть, он думал, что я такой же, как он. Но я, к сожалению, не умею увидеть барашка сквозь стенки ящика. Может быть, я немного похож на взрослых. Наверно, я старею.

ילדים, הזהרו מעצי באובב!

יום נודעה לי חדשה על אודות כוכבו של הנסיף הקטן, על הפלגתו משם ועל מסעו. הדברים נתגלו לי מעט-מעט ובהסחה-הדעת. וכך נודע לי ביום השלישי על מכת עצי הבאובב.

גם דבר זה שמעתי בזכות הכבשה, כי הנסיף הקטן שאלני לפתע, כאחוז ספקות חמורים:

– האם נכון הדבר כי הכבשים אוכלים שיחים קטנים?

– כן, נכון.

– אם כן, נחה דעתי!

לא הבינתי מדוע פה חשוב הדבר שהכבשים יאכלו שיחים קטנים. אולם הנסיף הקטן הוסיף ואמר:

– אם כן, אוכלים הם גם עצי באובב?

הסברתי לו כי עצי הבאובב אינם שיחים קטנים, אלא עצים גדולים כמבצרים. גם עדר פילים לא יוכל לבאובב אחד.

ענין עדר הפילים הצחיק את הנסיף הקטן והוא אמר:

– היינו צריכים להעמיד אותם זה על גבי זה...

אחר העיר בטוב-דעת:

– עצי הבאובב קטנים היו לפני שנעשו גדולים.

– נכון בהחלט! – אמרתי – אולם מדוע רוצה אתה שהכבשים

יאכלו את עצי הבאובב הקטנים?

– ככה זה! – השיב, כמדבר על ענין המוכן מאליו. נאלצתי

לאמץ את כל פח שכלי כדי להבהיר לעצמי את הבעיה הזאת.

Каждый день я узнавал что-нибудь новое о его планете, о том, как он ее покинул и как странствовал. Он рассказывал об этом понемножку, когда приходилось к слову. Так, на третий день я узнал о трагедии с баобабами.

Это тоже вышло из-за барашка. Казалось, маленьким принцем вдруг овладели тяжкие сомнения, и он спросил:

- Скажи, ведь правда, барашки едят кусты?

- Да, правда.

- Вот хорошо!

Я не понял, почему так важно, что барашки едят кусты. Но маленький принц прибавил:

- Значит, они и баобабы тоже едят?

Я возразил, что баобабы - не кусты, а огромные деревья, вышиной с колокольню, и если даже он приведет целое стадо слонов, им не с`есть и одного баобаба.

Услыхав про слонов, маленький принц засмеялся:

- Их пришлось бы поставить друг на друга...

А потом сказал рассудительно:

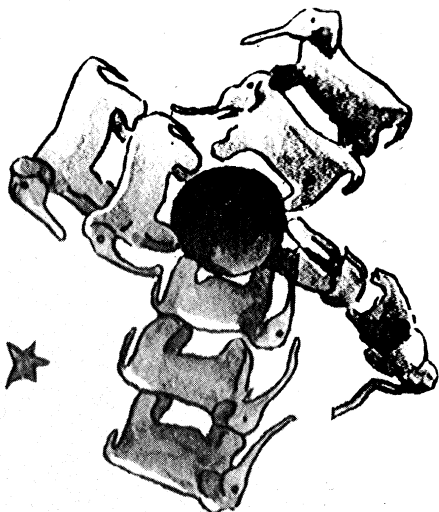
- Баобабы сперва, пока не вырастут, бывают совсем маленькие.

- Это верно. Но зачем твоему барашку есть маленькие баобабы?

- А как же! - Воскликнул он, словно речь шла о самых простых, азбучных истинах.

И пришлось мне поломать голову, пока я додумался, в чем тут дело.

ואָמַנָם נוֹדַע לִי-כִי עַל כּוֹכְבוֹ
 שֶׁל הַנְּסִיף הַקָּטָן, בְּדוֹמָה לִיתֵר
 הַכּוֹכְבִים, מְצוּיִים עֲשׂוּבִים טוֹבִים
 וְעֲשׂוּבִים שׁוֹטִים. לָכֵן יֵשׁ זְרָעִים
 טוֹבִים שֶׁל עֲשׂוּבִים טוֹבִים וְזְרָעִים
 רָעִים שֶׁל עֲשׂוּבִים שׁוֹטִים. אוֹלָם
 זְרָעִים אֵלֶּה סְמוּיִים מִן הָעֵינַי.
 נְמִים הֵם בְּחִבּוּן הָאָדָמָה עַד
 שְׁעוֹלָה בְּדַעְתּוֹ שֶׁל אֶחָד מֵהֶם
 לְהִתְעוֹרֵר מִשְׁנָתוֹ.

אֲזִי יִתְמַתַּח מְעַט-מְעַט אֶל מוֹל הַשָּׁמֶשׁ, כְּחוֹשֵׁשׁ, אַחֵר יַעֲלֶה, וְהִנֵּה
 לְפָנֵינוּ נֶבֶט רַךְ וְנִחְמָד לְמִרְאָה. אִם נֶבֶט שֶׁל צְנוּנִית אוֹ שֶׁל וָרֵד
 הוּא, אֶפְשָׁר לְהִנִּיחַ לוֹ שִׁיגְדֵל כְּרִצּוֹנוֹ. אֲךָ אִם צָמַח שׁוֹטֵה הוּא -
 יֵשׁ לְעַקְרוֹ מִיָּד עִם בְּצֻבְצוֹ מִן הָאָדָמָה.

עַל כּוֹכְבוֹ שֶׁל הַנְּסִיף הַקָּטָן מְצוּיִים הֵיוּ זְרָעִים רָעִים וְנוֹרָאִים -
 זְרָעֵי בְּאוֹבֵב. לְעוֹלָם לֹא תִפְטֵר מְעַצֵּי בְּאוֹבֵב אִם לֹא תַעֲקֹרֵם
 בְּעוֹדָם בְּאֵבָם. הֵם פּוֹרְצִים וּפּוֹשְׁטִים עַל פְּנֵי הַכּוֹכֵב וְנוֹקְבִים אוֹתוֹ
 בְּשִׁרְשֵׁיהֶם. וְאִם הַכּוֹכֵב קָטָן מְדִי עֲלוּלִים הֵם לְבִקְעוֹ לְחִלוּטִיו.

- זוֹהִי שְׂאֵלַת סֵדֵר וּמִשְׁטֵר - סֵחַ הַנְּסִיף הַקָּטָן כְּעֵבֶר זְמוּרָה. -
 בְּבִקְרָה, לְאַחֵר שְׂאֵתָה מִתְרַחֵץ וּמִתְלַבֵּשׁ, עֲלִיהָ לְדָאֵג גַּם לְנִקְיוֹן
 בְּכוֹכֵב שֶׁלָּהּ, לְשִׁקְדָה עַל עֲקִירַת שְׁתִּילֵי הַבְּאוֹבֵב מִשְׁעָה שֶׁאֶפְשָׁר
 לְהַבְחִין בֵּינֵיהֶם וּבֵין שִׁיחֵי הַשּׁוֹשְׁנִים, הַדּוֹמִים לָהֶם מְאֹד בְּרֵאשִׁית
 צְמִיחָתָם. זוֹהִי מְלָאכָה מְשַׁמְמַת לְמַדִּי, אֲךָ קָלָה מְאֹד.

יוֹם אֶחָד אָמַר לִי הַנְּסִיף הַקָּטָן:

- מִן הָרְאוּי שְׁתַּכִּין צִיּוֹר יָפֵה כְּדִי שִׁיּוּכְלוּ הַיְלָדִים בְּאַרְצָהּ לְהִבִּין
 זֹאת יָפֵה. הַדְּבָר יָבִיא לָהֶם תּוֹעֵלַת אִם יֵצְאוּ לְמַסְעוֹת בְּיוֹם מִן
 הַיָּמִים. לְעֵתִים - הוֹסִיף הַנְּסִיף הַקָּטָן - אֵין בְּכַף רַע כְּאֲשֶׁר דּוֹחִים
 עֲבוּדָה לְיוֹם אַחֵר. מֵה שְׂאִין כּוֹ, כְּשֶׁהַדְּבָרִים אֲמוּרִים בְּעַצֵּי בְּאוֹבֵב;

На планете маленького принца, как на любой другой планете, растут травы полезные и вредные. А значит, есть там хорошие семена хороших, полезных трав и вредные семена дурной, сорной травы. Но ведь семена невидимы. Они спят глубоко под землей, пока одно из них не вздумает проснуться. Тогда оно пускает росток он расправляется и тянется к солнцу, сперва такой милый, безобидный. Если это будущий редис или розовый куст, пусть его растет на здоровье. Но если это какая-нибудь дурная трава, надо вырвать ее с корнем, как только ее узнаешь. И вот на планете маленького принца есть ужасные, зловредные семена... Это семена баобабов. Почва планеты вся заражена ими. А если баобаб не распознать вовремя, потом от него уже не избавишься. Он завладеет всей планетой. Он пронизет ее насквозь своими корнями. И если планета очень маленькая, а баобабов много, они разорвут ее на клочки.

- Есть такое твердое правило, - сказал мне позднее маленький принц. - Встал поутру, умылся, привел себя в порядок - и сразу же приведи в порядок свою планету. Непременно надо каждый день выпалывать баобабы, как только их уже можно отличить от розовых кустов: молодые ростки у них почти одинаковые. Это очень скучная работа, но совсем не трудная.

Однажды он посоветовал мне постараться и нарисовать такую картинку, чтобы и у нас дети это хорошо поняли.

- Если им когда-нибудь придется путешествовать, - сказал он, - это им пригодится. Иная работа может и подождать немного, вреда не будет.

כל דחיה עלולה להביא שואה. ראיתי כוכב בו שוכן עצלן מפלג.
הוא הזניח שלשה שיחים קטנים...
צירתי אותו כוכב לפי הוראותיו של הנסיך הקטן. בדרך כלל
איני אוהב להעמיד פנים של מטיף ומוכית. אף מכת עצי הבאובב
אינה ידועה לרבים, והסכנה הנשקפת למי שנקלע לאחת
הכוכביות, גדולה כל כך שהפעם עלי לצאת מגדרי ולהזהירכם
בכל לשון של הזהרה: "ילדים, השמרו לכם מפני עצי באובב!"

Но если дашь волю баобабам, беды не миновать. Я знал одну планету, на ней жил лентяй. Он не выполол вовремя три кустика...

Маленький принц подробно мне все описал, и я нарисовал эту планету. Терпеть не могу читать людям нравоучения. Но мало кто знает, чем грозят баобабы, а опасность, которой подвергается всякий, кто попадет на астероид, очень велика - вот почему на сей раз я решаюсь изменить своей обычной сдержанности. "Дети! - Говорю я. - Берегитесь баобабов!"

ידידי התעלמו כמוני במשך זמן רב מקיומה של סכנה זו וכדי להזהירם מפניה טרחתי כל כך בהכנת ציור זה. אם ילמדו לקח, עמלי לא היה לשווא.

ואם תשאלוני: מדוע אין בסדר זה עוד ציורים נהדרים כציור עצי הבאובב? – אשיב לכם בפשטות: נסיתי גם נסיתי, אף הציורים האחרים לא עלו יפה. אולם שעה שציירתי את עצי הבאובב, חשתי שהענין דחוף ביותר.

פרק ששי

יפה שקיעת השמש ללב עצוב

אה, נסיכי הקטן! מעט-מעט עמדתי על סוד חייך הנוגים. לא מצאת לה ענג אחר מאשר נעם שקיעות השמש. פרט חדש זה נודע לי בבקרו של היום הרביעי, שעה שאמרתי לי: – שקיעות השמש חביבות עלי מאד. הבה נתבונן לשקיעת השמש!...

Я хочу предупредить моих друзей об опасности, которая давно уже их подстерегает, а они даже не подозревают о ней, как не подозревал прежде и я. Вот почему я так трудился над этим рисунком, и мне не жаль потраченного труда. Быть может, вы спросите: отчего в моей книжке нет больше таких внушительных рисунков, как этот, с баобабамы? Ответ очень прост: я старался, но у меня ничего не вышло. А когда я рисовал баобабы, меня вдохновляло сознание, что это страшно важно и неотложно.

VI

О маленький принц! Понемногу я понял также, как печальна и однообразна была твоя жизнь. Долгое время у тебя было лишь одно развлечение: ты любовался закатом. Я узнал об этом наутро четвертого дня, когда ты сказал:

- Я очень люблю закат. Пойдем посмотрим, как заходит солнце.

– אולם עלינו להמתין – אמרתי.

– להמתין למה?

– להמתין עד שתגיע שעת השקיעה.

תחלה הפתע מאד, אחר הצטחק ואמר:

– נדמה לי כל הזמן כי עודני בביתי!

– הכל יודעים כי בהגיע צהרים בארצות-הברית, שוקעת השמש בצרפת. יכולים היינו לחזות בשקיעה זו אלו הגענו לצרפת במשך דקה אחת. לדאבוננו, צרפת רחוקה מדי. אף על כוכבה הקטן יכלת עתה להזיז את כסאך כמה צעדים כדי לראות את דמדומי השקיעה כל שעה שתרצה בכך...

– יום אחד – ספר לי – ראיתי את שקיעת השמש ארבעים וארבע פעמים!

אחר הוסיף ואמר:

– אמה יודע... טוב לראות את שקיעות השמש כשהנך עצוב מאד...

– ובכן, היית עצוב מאד אותו יום שבו ראית ארבעים וארבע שקיעות?

אולם הנסיד הקטן החריש ולא השיבני דבר.

פרק שביעי

אשרי האוהב פרח אחד ויחיד

כיום החמישי נודע לי – גם הפעם הודות לכבשה – סוד חניו של הנסיד הקטן. הוא שאלני לפתע פתאם, ללא כל הקדמות, כאלו הייתה שאלתו פרי הרהורים ממשכים:

– כבשה האוכלת שיחים קטנים כלום אוכלת היא גם פרחים?

– כבשה – עניתי – אוכלת כל דבר המזדמן לה בדרך.

- Ну, придется подождать.

- Чего ждать?

- Чтобы солнце зашло.

Сначала ты очень удивился, а потом засмеялся над собою и сказал:

- Мне все кажется, что я у себя дома!

И в самом деле. Все знают, что, когда в америке полдень, во франции солнце уже заходит. И если бы за одну минуту перенестись во францию, можно было бы полюбоваться закатом. К несчастью до франции очень, очень далеко. А на твоей планетке тебе довольно было передвинуть стул на несколько шагов. И ты снова и снова смотрел на закатное небо, стоило только захотеть...

- Однажды я за один день видел заход солнца сорок три раза!

И немного погодя ты прибавил:

- Знаешь... Когда станет очень грустно, хорошо поглядеть, как заходит солнце...

- Значит, в тот день, когда ты видел сорок три заката, тебе было очень грустно?

Но маленький принц не ответил.

VII

На пятый день, опять-таки благодаря барашку, я узнал секрет маленького принца. Он спросил неожиданно, без предисловий, точно пришел к этому выводу после долгих молчаливых радумий:

- Если барашек есть кусты, он и цветы ест?

- Он есть все, что попадется.

– ואפלו פרחים בעלי-חוחים?

– כן, אפלו פרחים בעלי חוחים.

– ולמה משמשים החוחים?

לא ידעתי להשיב על שאלתו. אותה שעה טרחתי לחלץ ברג
במנוע האוירון שנתהדק יתר על המדה. שרוי הייתי בדאגה רבה:
הקלקול באוירון נראה לי כעת תמור מאד ומי השתיה שנותרו
עמי אזלו והלכו במהירות מבהילה.

– מה צריך בחוחים?

הנסיף הקטן לא נהג לחדל משאלה שהציג עד אם זכה
לתשובה. הקלקול במנוע הרגיזני מאד וכדי לצאת ידי חובה
אמרתי:

– אין כל תועלת בחוחים. הפרחים מגדלים אותם אף ורק כדי
להכעיס!

– באמת?

הנסיף הקטן שתק רגע, אחר הטיח כלפי דברים שהיה בהם
משום תרעמת:

– אינני מאמין לך! הפרחים תמימים וחסרי-ישע. מבקשים
להגן על עצמם במיטב יכלתם וסבורים כי הם מטילים אימה
בחוחיהם...

לא השיבותי דבר. אותו רגע אמרתי בלבבי: "אם מוט זה לא
יסב, אעקרונו בפטיש".

אולם הנסיף הקטן הסיח את דעתי מהענין המטריד.

– האמנם סבור אתה כי הפרחים?..

– לא ולא! – קראתי – איני סבור ולא כלום. אמרתי מה
שאמרתי כדי לצאת ידי חובה. הריני עסוק כעת בענינים
רציניים.

הנסיף הקטן הציץ בי כמכה תמהון.

– ענינים רציניים!

- Даже такие цветы, у которых шипы?

- Да, и те, у которых шипы.

- Тогда зачем шипы?

Этого я не знал. Я был очень занят: в моторе заело одну гайку, и я старался ее отвернуть. Мне было не по себе, положение становилось серьезным, воды почти не осталось, и я начал бояться, что моя вынужденная посадка плохо кончится.

- Зачем нужны шипы?

Задав какой-нибудь вопрос, маленький принц уже не отступался, пока не получал ответа. Неподатливая гайка выводила меня из терпенья, и я ответил наобум:

- Шипы ни за чем не нужны, цветы выпускают их просто от злости.

- Вот как!

Наступило молчание. Потом он сказал почти сердито:

- Не верю я тебе! Цветы слабые. И простодушные. И они стараются придать себе храбрости. Они думают, если у них шипы, их все боятся...

Я не ответил. В ту минуту я говорил себе: если эта гайка и сейчас не поддастся, я так стукну по ней молотком, что она разлетится вдребезги.

Маленький принц снова перебил мои мысли:

- А ты думаешь, что цветы...

- Да нет же! Ничего я не думаю! Я ответил тебе первое, что пришло в голову. Ты видишь, я занят серьезным делом.

Он посмотрел на меня в изумлении:

- Серьезным делом?!

הוא הסתכל בי בעמדי כפוף על המנוע,
שהיה בעיניו מין חפץ מכער בתכלית, בידי
הפטיש ואצבעותי שחורות משמן הסיכה.
- אתה מדבר ממש כמו המבגרים!
- העיר הנסיך הקטן.

התבישתי במקצת. אף הוא הוסיף קשות:
- אתה מעררב את הדברים, אתה מבבלבל
הכל!..

הנסיך הקטן רגז מאד. הוא נער את
תלמליו הזהבים ואמר:

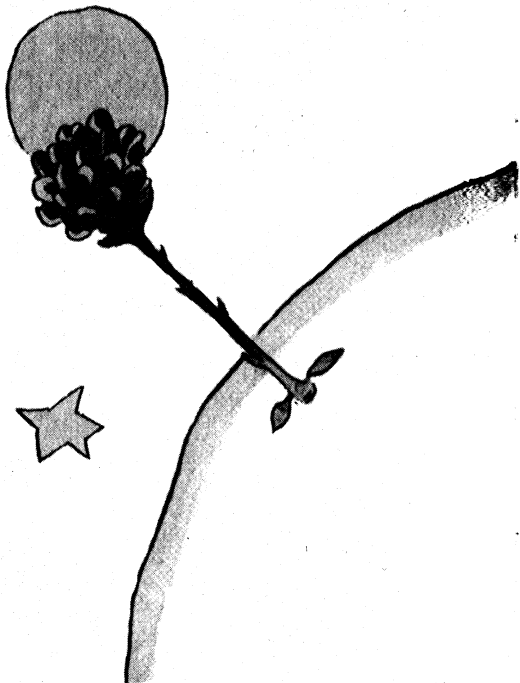
- מכיר אני כוכב, שם שוכן אדם שפניו
מכרפמים. איש זה לא הריח פרח מימיו.
מעודו לא הסתכל בכוכב, אף לא אהב אדם
מעולם. מימיו לא עשה דבר זולת חבור
מספרים. במשך כל שעות היום הוא
חוזר ואומר כמוה: "אנכי אדם רציני!
אנכי אדם רציני!" ובאמרו כן הוא
מתנפת מרב גאונה. אף יצור זה איננו
אדם - זוהי פטריה!

- מה?!..

- פטריה!

פני הנסיך הקטן החוירו מזעם.

- הפרחים מגדלים חוחים זה
מיליונים בשנים, ואף על פי כן
אוכלים הכבשים את הפרחים זה
מיליוני שנים. כלום אין זה ענין רציני
לחקר ולברר למה ומדוע מתאמצים
הפרחים כל כך לגדל חוחים, שאינם
מועילים להם כלל? והמלחמה הנטושה

Он все смотрел на меня: перепачканный смазочным маслом, с молотком в руках, я наклонился над непонятным предметом, который казался ему таким уродливым.

- Ты говоришь, как взрослые! - Сказал он.

Мне стало совестно. А он беспощадно прибавил:

- Все ты путаешь... Ничего не понимаешь!

Да, он не на шутку рассердился. Он потрянул головой, и ветер растрепал его золотые волосы.

- Я знаю одну планету, там живет такой господин с багровым лицом. Он за всю свою жизнь ни разу не понюхал цветка. Ни разу не поглядел на звезду. Он никогда никого не любил. И никогда ничего не делал. Он занят только одним: складывает цифры. И с утра до ночи твердит одно: "я человек серьезный! Я человек серьезный!" - Совсем как ты. И прямо раздувается от гордости. А на самом деле он не человек. Он гриб.

- Что?

- Гриб!

Маленький принц даже побледнел от гнева.

- Миллионы лет у цветов растут шипы. И миллионы лет барашки все-таки едят цветы. Так неужели же это не серьезное дело - понять, почему они изо всех сил стараются отрастить шипы, если от шипов нет никакого толку?

בין הפכשים ובין הפרחים כלום איננה ענין חשוב? האין זה דבר רציני וחשוב שבעתים מחשבונותיו של אדון שמן ואדם פרצוף? ואם מכיר אנכי פרח שאין שני לו בעולם והוא גדל אף ורק על כוכבי שלי - פרח שכבשה קטנה יכולה לכלותו בנגיסה אחת, בלי להרגיש כלל מה היא עושה - כלום אין זה ענין נכבד בעיניך?

פניו האדימו והוא הוסיף ואמר:

- אם מישהו אוהב פרח אחד ויחיד, שאין שני לו בכל מיליוני הכוכבים, הריהו מאשר אף בהסתכלו בכוכבים, כי יכול הוא לאמר בלבבו: "אי-שם נמצא הפרח שלי..." אף אם יאכל הפכש את הפרח הלא ידמה בנפשו כאלו דעה לפתע אורם של כל הכוכבים... וכלום זה ענין של מה-בכה בעיניך? הנסיד הקטן לא יכל להמשיך דבריו, כי דמעותיו שמו מחנק לגרונו.

הלילה ירד. השמטתי את כלי עבודתי לארץ. מה ערף לפטישי ומה חשיבות למוט שנתקע במנוע, לצמא או למות, אם על אחד הכוכבים, כוכב-הלכת שלי, הארץ, שרוי נסיד קטן הנזקק לנחמה? נטלתי אותו בזרועותי, אמצתיו אל לבי ואמרתי: "הפרח האהוב עליך אינו בסכנה. ציר אציר מחסום לחסם את פי כבשתך... גם רשת אציר להגן על הפרח שלך... אני..."

לא ידעתי מה אגיד לו עוד. נבוך הייתי ואובד עצות. לא ידעתי איך לגשת וכיצד להתקרב אליו... כי מחוז-הדמעות נעלם ומסתורי כל כף!

Неужели это не важно, что барашки и цветы воюют друг с другом? Да разве это не серьезнее и не важнее, чем арифметика толстого господина с багровым лицом? А если я знаю единственный в мире цветок, он растет только на моей планете, и другого такого больше нигде нет, а маленький барашек в одно прекрасное утро вдруг возьмет и съест его и даже не будет знать, что он натворил? И это, потвоему, не важно?

Он густо покраснел. Потом снова заговорил:

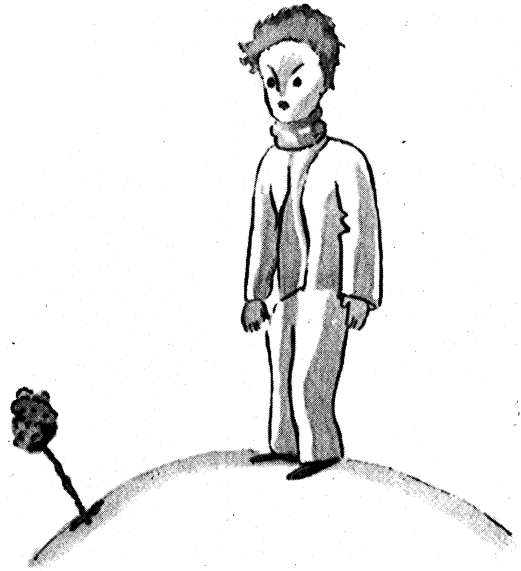
- Если любишь цветок - единственный, какого больше нет ни на одной из многих миллионов звезд, этого довольно: смотришь на небо и чувствуешь себя счастливым. И говоришь себе: "где-то там живет мой цветок..." Но если барашек его съест, это все равно, как если бы все звезды разом погасли! И это, по-твоему, не важно!

Он больше не мог говорить. Он вдруг разрыдался. Стемнело. Я бросил работу. Я и думать забыл про злополучную гайку и молоток, про жажду и смерть. На звезде, на планете - на моей планете, по имени земля - плакал маленький принц, и надо было его утешить. Я взял его на руки и стал баюкать. Я говорил ему: "цветку, который ты любишь, ничто не грозит... Я нарисую твоему барашку намордник... Нарисую для твоего цветка броню... Я..." Я не знал, что еще ему сказать. Я чувствовал себя ужасно неловким и неуклюжим. Как позвать, чтобы он услышал, как догнать его душу, ускользающую от меня? Ведь она такая таинственная и неизведанная, эта страна слез...

הַנְּסִיף הַקָּטָן וְהַשּׁוֹשֵׁנָה הַמְּפִנֶקֶת

עד מהרה עמדתי על טיבו של פרח זה. הפרחים המצויים על כוכבו של הנסיף הקטן היו פשוטים מאד, ולקם רק מחרוזת אחת של עלי כותרת. פרחים אלה לא תפשו מקום רב ולא הפריעו לאיש. בבקר לא עבות היו מופיעים בינות לדשא והיו נובלים עם ערב. יום אחד צץ פרח חדש מזרע שנשא ברוח והגיע ממקום בלתי ידוע. הנסיף הקטן נתן עינו על ציץ זה, שלא היה דומה לפרחים האחרים המצויים על כוכבו. מי יודע – שמא זה זן חדש של עץ באובב?

כעבר זמן-מה חדל השיח לגדל והתכונן להפריח נצה. בראות הנסיף הקטן את הפקע הגדול הבין כי דבר-מה נפלא עתיד להתגלות מתוכו. אולם הנצה השוכנת בתאה הירק הוסיפה להכונן לקראת הופעה במלא הדרה ויפעתה. היא בחרה את צבעיה בהקפדה יתרה, התלבשה לאטה, צרפה והתאימה את עלי כותרתה אחד לאחד. היא לא רצתה לצאת לאוירו של עולם פרוצה ומקמטת כפרחי הפלנית הפשוטים. כי עזו היה רצונה להופיע בכל הדרת יפיה. אכן, גנדרנית היתה נצה זו עד מאד! אין פלא אפוא, כי התקשטותה הנסתרת נמשכה ימים רבים. יום אחד, עם הגץ התמה,

VIII

Очень скоро я лучше узнал этот цветок. На планете маленького принца всегда росли простые, скромные цветы - у них было мало лепестков, они занимали совсем мало места и никого не беспокоили. Они раскрывались поутру в траве и под вечер увядали. А этот пророс однажды из зерна, занесенного неведомо откуда, и маленький принц не сводил глаз с крохотного ростка, не похожего на все остальные ростки и былинки. Вдруг это какая-нибудь новая разновидность баобаба? Но кустик быстро перестал тянуться ввысь, и на нем появился бутон. Маленький принц никогда еще не видал таких огромных бутонов и предчувствовал, что увидит чудо. А неведомая гостья, скрытая в стенах своей зеленой комнатки, все готовилась, все прихорашивалась. Она заботливо подбирала краски. Она наряжалась неторопливо, один за другим примеряя лепестки. Она не желала явиться на свет встрепанной, точно какой-нибудь мак. Она хотела показаться во всем блеске своей красоты. Да, это была ужасная кокетка! Таинственные приготовления длились день за днем. И вот однажды утром, едва взошло солнце, лепестки раскрылись.

הופיעה נצת השושנה. לאחר שעמלה
 וטרחה בשקידה רבה פהקה ואמרה:
 - אה! זה עתה התעוררתי... סליחה...
 עודני פרוצה לגמרי...
 אולם הנסיד הקטן לא יכל לכבש את
 רגשות התפעלותו:
 - מה יפית!

- האין זאת? - ענתה השושנה בנחת - גם נולדתי בהגלד
 החמה...

הנסיד הקטן הבין מיד כי הנצה אינה ענותנית ביותר; אולם
 היה בה כדי לעורר התפעלות!
 סבורתני כי הגיעה השעה של פת שחרית - אמרה השושנה
 והוסיפה בחפזון:
 - הואילנא לדאג לי...

דבריה הביאו את הנסיד הקטן במבוכה. הוא נתן מים במזלף
 והתחיל מטפל בה.

עד מהרה התחילה השושנה
 גורמת לו צער בתפנוקי
 גנדרנותה.

יום אחד, למשל, סחה לו
 בדברה על ארבעת חוֹחִיה:

- יבואו נא הנמרים בעלי
 הצפרנים המדודות!

- על כוכבי אין שום נמרים -

קרא הנסיד הקטן - וכידוע, אין
 הנמרים אוכלים עשבים.

- אינני עשב - העירה
 השושנה בנחת.

И красавица, которая столько трудов положила, готовясь к этой минуте, сказала, позевывая:

- Ах, я насилу проснулась... Прошу извинить... Я еще совсем растрепанная...

Маленький принц не мог сдержать восторга:

- Как вы прекрасны!

- Да, правда? - Был тихий ответ. - И заметьте, я родилась вместе с солнцем.

Маленький принц, конечно, догадался, что удивительная гостья не страдает избытком скромности, зато она была так прекрасна, что дух захватывало!

А она вскоре заметила:

- Кажется, пора завтракать. Будьте так добры, позаботьтесь обо мне...

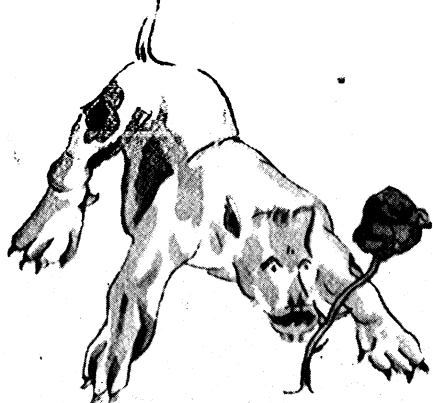
Маленький принц очень смутился, разыскал лейку и полил цветок ключевой водой.

Скоро оказалось, что красавица горда и обидчива, и маленький принц совсем с нею измучился. У нее было четыре шипа, и однажды она сказала ему:

- Пусть приходят тигры, не боюсь я их когтей!

- На моей планете тигры не водятся, - возразил маленький принц. И потом, тигры не едят траву.

- Я не трава, - тихо заметил цветок.

– סלחי נא לי...

אינני פוחדת מפני נמרים כלל וכלל –
הוסיפה השושנה – אולם סולדת אני מפני
רוחות-פרצים. שמא יש לך פרגוד בשבילי?
– סלידה מפני רוחות-פרצים! הרי זה
עסק ביש לגבי צמח – אמר הנסיך הקטן
בלבו: אכן מוזר ומשנה הפרח הזה...

– בלילה תכסה אותי בפעמון-זכוכית – אמרה השושנה – פאן
שורר קר נורא. הסדורים אינם נוחים פה. במקום שממנו באתי...
דבריה נפסקו לפתע. היא הגיעה לכאן בצורת זרעון ולא יכולה
היתה אפוא לדעת על המתרחש בעולמות אחרים.
השושנה נכלמה על שנתפסה בשקר תמים שאין לו רגלים. היא
השתעלה פעמים, שלש פעמים, כאומרת להטיל עליו את האשם.
– ומה עם הפרגוד? – שאלה.
– הרי בדעתי לצאת ולבקשו, אולם המתנתי שתכלי דבריה...
היא התאמצה להשתעל עוד פעם כדי להביאו לידי נקיפת-לב.

עד מהרה נתאכזב בה הנסיך
הקטן, על אף פגנותיו הטובות
שנבעו מתוך רגשות אהבתו
אליה. הוא קבל ברצינות דבריהם
של מה-בכד ולכן התעצב אל
לבו.

– מוטב היה לי לא לשים לב
לדבריה – גלה לפני הנסיך הקטן
את לבו באחד הימים – כי אין
לתת אמון בדברי הפרחים. יש

- Простите меня...

- Нет, тигры мне не страшны, но я ужасно боюсь сквозняков. У вас нет ширмы?

"Растение, а боится сквозняков... Очень странно, - подумал маленький принц. - Какой трудный характер у этого цветка".

- Когда настанет вечер, накройте меня колпаком. У вас тут слишком холодно. Очень неуютная планета. Там, откуда я прибыла...

Она не договорила. Ведь ее занесло сюда, когда она была еще зернышком. Она ничего не могла знать о других мирах. Глупо лгать, когда тебя так легко уличить! Красавица смутилась, потом кашлянула раз-другой, чтобы маленький принц почувствовал, как он перед нею виноват:

- Где же ширма?

- Я хотел пойти за ней, но не мог же я вас не дослушать!

Тогда она закашляла сильнее: пускай его все-таки помучит совесть!

Хотя маленький принц и полюбил прекрасный цветок и рад был ему служить, но вскоре в душе его пробудились сомнения. Пустые слова он принимал близко к сердцу и стал чувствовать себя очень несчастным.

- Напрасно я ее слушал, - доверчиво сказал он мне однажды. Никогда не надо слушать, что говорят цветы.

להסתכל בהם ולשאף את ריחם ותו לא. ריחה הנעים של
השושנה שלי מלא את כל חלל כוכבי, אך לא השפלתי להתענג
על בשמיה. המעשה בצפרנים הרגיזני מאד, במקום לעורר בלבי
רגשות חמלה וחסד...

והנסיף הקטן הוסיף לגלות לבו לפני:
אותה שעה לא הבינתי את הדברים פראוי! חיב הייתי לדון
אותה לפי מעשיה, ולא רק לפי דבריה. היא האצילה עלי מזיו
מראה ומריחה הטוב. במקום לברח מפניה חיב הייתי להבין ללבה
ולחוש את אהבתה מבעד לתחבולותיה התמימות... הן הפרחים
מלאים סתירות והפכפכות כל כך! הייתי צעיר מפדי לדעת איך
לאהב אותה...

פרק תשיעי

הנסיף הקטן יוצא למסעותיו

משער אני, כי הנסיף הקטן נעזר בלהקת עופות-בר נודדים
לשם בריחה מכוכבי-הלכת שלו. לפני צאתו לדרך בקש
להשאיר את כוכבו נקי ומסדר. בשעות הבקר שקד לגרף פראוי
את לועם של שני הריי-הגעש הפעילים אשר לו. הוא היה נעזר
בהם לבשול ארחת-הבקר. היה לו גם הרי-געש פבווי. "מוטב לנהג
זהירות!" היה אומר הנסיף הקטן, וליתר בטחון גרף גם את לוע
הרי-הגעש הדומם. הריי-געש שנקו פהלכה בוערים לאט ובסדר,
ללא התפרציות-פתאם, המזכירות את להבות האש העולות מתוך
ארבות מסתמות. נראה פי אנו, הדורים על הארץ, קטנים מפדי
לגרף ולנקז את לוע הריי-הגעש שלנו. משום כך הם גורמים לנו
המון צרות צרורות.

ברוח נכאה במקצת נכש הנסיף הקטן את אחרוני הנבטים של
עצי הפאובב. פסבור היה כי לעולם לא יחזר אל כוכבו. אך כל

Надо просто смотреть на них и дышать их ароматом. Мой цветок напоил благоуханием всю мою планету, а я не умел ему радоваться. Эти разговоры о когтях и тиграх... Они должны бы меня растрогать, а я разозлился...

И еще он признался:

- Ничего я тогда не понимал! Надо было судить не по словам, а по делам. Она дарила мне свой аромат, озаряла мою жизнь. Я не должен был бежать. За этими жалкими хитростями и уловками я должен был угадать нежность. Цветы так непоследовательны! Но я был слишком молод, я еще не умел любить.

IX

Как я понял, он решил странствовать с перелетными птицами. В последнее утро он старательней обычного прибрал свою планету. Он заботливо прочистил действующие вулканы. У него было два действующих вулкана. На них очень удобно по утрам разогревать завтрак. Кроме того, у него был еще один потухший вулкан. Но, сказал он, мало ли что может случиться! Поэтому он прочистил и потухший вулкан тоже. Когда вулканы аккуратно чистишь, они горят ровно и тихо, без всяких извержений. Извержение вулкана - это все равно что пожар в печной трубе, когда там загорится сажа. Конечно, мы, люди на земле, слишком малы и не можем прочищать наши вулканы. Вот почему они доставляют нам столько неприятностей.

Потом маленький принц не без грусти вырвал последние ростки баобабов. Он думал, что никогда не вернется.

העבודות הללו בהן הרגל יקרו בעיניו שבועתים באותו בקר
אחרון. שעה שהשקה את השושנה בפעם האחרונה ועמד לכסותה
במכסה-הזכוכית הרגיש לפתע בדמעות העולות בעיניו.

— שלום! — אמר הנסיך הקטן.

אף היא לא השיבתו דבר.

— שלום! — חזר ואמר.

השושנה נשתעלה, אף לא מחמת צננת.

— התנהגתי כטפשה — אמרה לו לבסוף — והריני מבקשת את

סליחתך. השתדל-נא להיות מאשר וטוב-לב!..

הנסיך הקטן תמה על דבריה אלה, שנאמרו בנעם ובנחת. ללא
תוכחה ותלונה פלשהי הוא נצב דומם, גבוה ונדדם, ומכסה-
הזכוכית עודנו מורם בידו.

— אני אוהבת אותך, כמוכן, — אמרה לו השושנה — ואשמתי
היא שהדבר לא נודע לה. אין זה חשוב כלל וכלל. אף גם אתה
נהגת בחסר-בינה כמוני. השתדל-נא להיות מאשר... הנח את
המכסה הזה, כי אין לי עוד חפץ בו.

— אבל הרוח — — —

— אינני מצננת כל כך... אדרבא, אויר הלילה הצונן יהיה לי
למרפא. אני פרח.

— ואימת החיות הרעות — — —

— עלי לסבל קרבתם של שנים-שלשה זחלים אם רצוני להכיר
פרפרים. אומרים שהם יפים להפליא. ומי עוד יפקד אותי? אתה
תהיה רחוק מכאן... ואשר לחיות הגדולות אינני יראה אותן כלל
וכלל. הן גם לי צפרנים.

היא חשפה בתמימות את ארבעת חוחיה, אחר הוסיפה ואמרה:

— אל תוסיף עוד להתמהמה, כי הדבר מעורר את חמתי!
החלטת להסתלק מכאן — קום ולך-לך אפוא!

היא האיצה בו משום שלא רצתה שהנסיך הקטן יראה אותה
בבכייה. אכן, הייתה זו שושנה גאותנית...

Но в то утро привычная работа доставляла ему необыкновенное удовольствие. А когда он в последний раз полил и собрался накрыть колпаком чудесный цветок, ему даже захотелось плакать.

- Прощайте, - сказал он. Красавица не ответила.

- Прощайте, - повторил маленький принц.

Она кашлянула. Но не от простуды.

- Я была глупая, - сказала она наконец. - Прости меня. И постарайся быть счастливым.

И ни слова упрека. Маленький принц очень удивился. Он застыл, растерянный, со стеклянным колпаком в руках. Откуда эта тихая нежность?

- Да, да, я люблю тебя, - услышал он. - Моя вина, что ты этого не знал. Да это и не важно. Но ты был такой же глупый, как я. Постарайся быть счастливым... Оставь колпак, он мне больше не нужен.

- Но ветер...

- Не так уж я простужена... Ночная свежесть пойдет мне на пользу. Ведь я - цветок.

- Но звери, насекомые...

- Должна же я стерпеть двух-трех гусениц, если хочу познакомиться с бабочками. Они, наверно, прелестны. А то кто же станет меня навещать? Ты ведь будешь далеко. А больших зверей я не боюсь. У меня тоже есть когти.

И она в простоте душевной показала свои четыре шипа. Потом прибавила:

- Да не тяни же, это невыносимо! Решил уйти - так уходи.

Она не хотела, чтобы маленький принц видел, как она плачет. Это был очень гордый цветок...

כוכבו של המלך הבודד

הַנְּסִיף הַקָּטָן הַגִּיעַ לְאֶזֶר הַכּוֹכְבִּיּוֹת "325", "326" "327",
 "328", "329", ו-"330". הוּא הִתְחִיל מְסִיר בְּהוֹן כְּדֵי לִהְרַחֵב
 אֶת דַּעְתּוֹ וְלִמְצָא עֲנִין חָדָשׁ לַעֲנוֹת בּוֹ.

עַל הַכּוֹכֵב הֶרְאִשׁוֹן בְּקִבּוּצַת כּוֹכְבִּים קְטַנִּים אֱלֹה שָׁכַן מֶלֶךְ זָקֵן.
 הוּא הָיָה לְבוּשׁ שְׁנֵי וּפְרֹת־מְלָכִים וַיֵּשֶׁב עַל כֶּסֶּם מְלֻכּוֹתוֹ הַפְּשׁוּט
 וּמִפְּאָר כְּאַחַד.

– הָאֵחָ! – קָרָא הַמֶּלֶךְ בְּרֹאוֹתוֹ אֶת הַנְּסִיף הַקָּטָן – הִנֵּה נִתִּין
 אֶחָד!

– אֵיכָה הִפְרִינִי הַמֶּלֶךְ אִם לֹא רָאִנִי מְעוֹלָם? – תָּמָה הַנְּסִיף
 הַקָּטָן. הוּא לֹא יָדַע עֲדִין כִּי הָעוֹלָם פְּשׁוּט לְמַדִּי בְּעֵינֵי הַמְּלָכִים
 הַרְוֹאִים אֶת כָּל בְּנֵי־הָאָדָם כְּנִתְיָנִים הַכְּפוּפִים לָהֶם.
 – קָרַב אֵלַי לְמַעַן אֲרֹאֶה אוֹתָךְ הַיֵּטִב! – אָמַר הַמֶּלֶךְ, שִׁדְעָתוֹ
 הִיָּתָה זְחוּחָה עָלָיו, כִּיִּן שָׁזְכָה סוּף־סוּף לְמֶלֶךְ עַל מִישָׁהוּ.

הַנְּסִיף הַקָּטָן הֵעִיף עֵינָיו כְּדֵי לִמְצָא לוֹ מְקוֹם יְשִׁיבָה וּמְנוּחָה
 מְעַמַּל הַדֶּרֶךְ. אֵף פְּרֹתוֹ הַמִּפְאָרְת שֶׁל הַמֶּלֶךְ כִּסְתָה אֶת פְּנֵי הַכּוֹכֵב
 עַד אֶפֶס מְקוֹם. לָכֵן נִשְׂאָר עוֹמֵד עַל עָמְדוֹ וּפְהַק מְרַב עֵיפּוֹת.
 – אֵין זֶה מִן הַנִּימוּס לְפַהֵק לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ – אָמַר הוּד מְלֻכּוֹתוֹ –
 וְהִרְיָנִי אוֹסֵר עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כֵּן!

– לֹא אוּכַל לְהִתְאַפֵּק – עָנָה הַנְּסִיף הַקָּטָן בְּמִבּוּכָה – עֲבַרְתִּי דֶרֶךְ
 אֲרֵכָה וְלֹא עֲצַמְתִּי אֶת עֵינָי...

– אִם כֵּן – אָמַר הַמֶּלֶךְ – פּוֹקֵדְנִי עָלֶיךָ לְפַהֵק! זֶה שְׁנַיִם רַבּוֹת לֹא
 רִאִיתִי אָדָם מְפַהֵק, לָכֵן מוֹצֵא אֲנִי עֲנִין רַב בְּפַהִיּוֹקִים. פַּהֵק אֲפּוֹא
 שְׁנִית. זֹהִי פְקָדָה!

– פְּקָדָתְךָ מְטִילָה עָלַי אֵימָה... לֹא אוּכַל עוֹד... מְלַמֵּל הַנְּסִיף
 הַקָּטָן וּפְנָיו הָאֲדִימוּ מְרַב מְבוּכָה.

Х

Ближе всего к планете маленького принца были астероиды 325, 326, 327, 328, 329 и 330. Вот он и решил для начала посетить их: надо же найти себе занятие да и поучиться чему-нибудь.

На первом астероиде жил король. Облаченный в пурпур и горноста́й, он восседал на троне, очень простом и все же величественном.

- А вот и подданный! - Воскликнул король, увидав маленького принца.

"Как же он меня узнал? - Подумал маленький принц. - Ведь он видит меня в первый раз!"

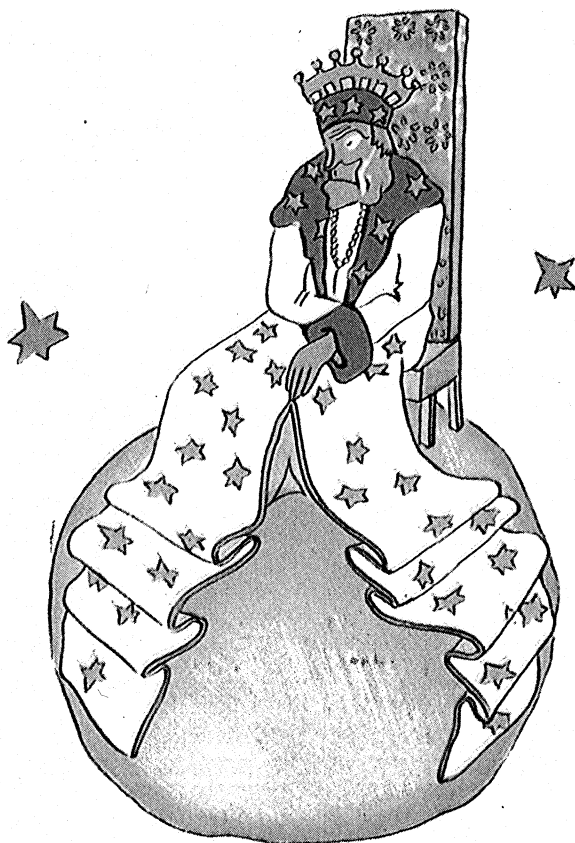
Он не знал, что короли смотрят на мир очень упрощенно: для них все люди - подданные.

- Подойди, я хочу тебя рассмотреть, - сказал король, ужасно гордый тем, что он может быть для кого-то королем.

Маленький принц оглянулся - нельзя ли где-нибудь сесть, но великолепная горностаевая мантия покрывала всю планету. Пришлось стоять, а он так устал... И вдруг он зевнул.

- Этикет не разрешает зевать в присутствии монарха, - сказал король. - Я запрещаю тебе зевать.

- Я нечаянно, - ответил маленький принц, очень смущенный. - Я долго был в пути и совсем не спал...

- אם כן - אמר המלך - הנני פוקד עליך עתים לפהק ועתים
ל...

המלך גמגם במקצת ופניו הביעו רגז, כי הוא תבע שיחלקו לו
כבוד ולא סבל כי ימרו את פיו. אף כיון שהיה טוב־לב ונוח
לבריות השתדל תמיד לתת רק פקדות המתקבלות על הדעת.
- לו פקדתי על אחד האלופים - היה נוהג לומר - להפך
לעוֹף־ים, ואלו המרה האלוף את פי, היה זה לא באשמתו, כי אם
באשמתי אני.

- Ну, тогда я повелеваю тебе зевать, - сказал король. - Многие годы я не видел, чтобы кто-нибудь зевал. Мне это даже любопытно. Итак, зевай! Таков мой приказ.

- Но я робею... Я больше не могу... - Вымолвил маленький принц и густо покраснел.

- Гм, гм... Тогда... Тогда я повелеваю тебе то зевать, то...

Король запутался и, кажется, даже немного рассердился.

Ведь для короля самое важное - чтобы ему повиновались беспрекословно. Непокорства он бы не потерпел. Это был абсолютный монарх. Но он был очень добр, а потому отдавал только разумные приказания.

"Если я повелю своему генералу обернуться морской чайкой, говаривал он, - если генерал не выполнит приказа, это будет не его вина, а моя".

- אם על המלך טוב, - אמר הנסיך הקטן דרך יראת-כבוד, -
אולי ירשה לי לשבת?..

- פוקדני עליך כי תשב מידי! - אמר המלך ואסף בגאון-מלכות
את כנף פרותו המפארת.

הנסיך הקטן תמה ואמר בלבו: כוכב זה קטן-קטנטן. על מה
אפוא מושל מלך זה?

- אדוני המלך, - אמר הנסיך הקטן - יסלח-נא לי אם אציג לך
שאלה...

- פוקדני עליך כי תשאל שאלתך! - נחפו המלך לענות.

- יאמר-נא לי, המלך, על מה הוא מולך?

- על הכל! - ענה המלך בפשטות גמורה.

- על הכל?..

בתנועה קלה הצביע המלך על כוכבו שלו, על כוכבי-הלכת
האחרים, על כל הכוכבים והמזלות.

- על כל אלה? - תמה הנסיך הקטן.

- כן, על כל אלה! - השיב המלך.

כי הוא היה לא רק מושל בכפה, אלא גם שליט עולמי.

- והכוכבים סרים למשמעתך?

- בודאי! - אמר המלך - הם מציתים לי וממלאים מידי אחר

פקודתי. אינני סובל חסר-משמעת!

הנסיך הקטן התפעל מעצמת-שלטון זו. אלו היה בידו שלטון
כזה, יכול היה לחזות בשקיעת השמש לא ארבעים וארבע פעמים
ביום, כי אם שבעים ושנים פעם, ואולי מאה, ואפלו מאתים פעם,
וזאת בלא להזיז את כסו ממקומו!

הוא התעצב אל לבו בזכרו את כוכבו הקטן, העזוב. אחר העז
לבקש את המלך שיעשה עמו חסד:

- Можно мне сесть? - Робко спросил маленький принц.

- Повелеваю: сядь! - Отвечал король и величественно подобрал одну полу своей горностаевой мантии.

Но маленький принц недоумевал. Планетка такая крохотная. Где же тут царствовать?

- Ваше величество, - начал он, - можно вас спросить...

- Повелеваю: спрашивай! - Поспешно сказал король.

- Ваше величество... Где же ваше королевство?

- Везде, - просто ответил король.

- Везде?

Король повел рукою, скромно указывая на свою планету, а также и на другие планеты, и на звезды.

- И все это ваше? - Переспросил маленький принц.

- Да, - отвечал король.

Ибо он был поистине полновластный монарх и не знал никаких пределов и ограничений.

- И звезды вам повинуются? - Спросил маленький принц.

- Ну конечно, - отвечал король. - Звезды повинуются мгновенно. Я не терплю непослушания.

Маленький принц был восхищен. Вот бы ему такое могущество! Он бы тогда любовался закатом не сорок четыре раза в день, а семьдесят два, а то и сто, и двести раз, и при этом даже не приходилось бы передвигать стул с места на место! Тут он снова загрустил, вспоминая свою покинутую планету, и набравшись храбрости, попросил короля:

– הנני רוצה לראות בשקיעת החמה... אם על המלך טוב,
יצוה נא לשמש כי תשקע...

– לו צויתי על אחד מאלופי לדאות כפרפר מפרח לפרח, לחבר
מתזה-תוגה או להפך לעוף-הים, ואלו נמנע אותו אלוף מלמלא
אחר פקדתי – במי משנינו יהיה האשם, – שאל המלך – באלוף
או ביי?

– בה! – השיב הנסיך בתקף.
– נכון! – קרא המלך – יש לדרש מכל אדם רק מה שידו מגעת
לעשות. רק על יסודות התבונה יכון השלטון. אם תצוה על בני
עמך להטיל עצמם הימה – יקומו ויתמרדו. רשאי אנכי לדרש
משמעת, משום שפקדתי מתקבלות על הדעת.

– ושקיעת השמש שלי? – הזכיר הנסיך הקטן. כיון שהנה זה
מציג שאלה שוב לא היה מסיח דעתו ממנה.

– ראה תראה את השקיעה אשר בקשת, ואנכי אדרש זאת בכל
תקף. אף בהתאם לחכמת-הממשל שלי רצוני להמתין עד שיהיו
התנאים נוחים לך.

– אימתי יקום הדבר? – שאל הנסיך הקטן.
המלך הציץ בכרף עבה, לוח-העתים, ואמר:
– הדבר יהיה בקרוב... בשעה... עוד הערב, סמוך לשעה
7.40. ואז תראה במו עיניך איך מציתים לי וממלאים אחר
פקדתי!

הנסיך הקטן חזר ופהק. הוא הצטער על שקיעת השמש, שהוא
החמיץ הפעם, וכבר התחיל משתעמם במקצת.

– מה לי כאן – אמר הנסיך הקטן – הנני ואמשיך בדרכי!
– אל תלך מכאן! – אמר המלך, שדעתו זחה עליו לאחר שזכה
לנתין – אל תלך והנני למנותך לשר!

- Мне хотелось бы поглядеть на заход солнца... Пожалуйста, сделайте милость, повелите солнцу закатиться...

- Если я прикажу какому-нибудь генералу порхать бабочкой с цветка на цветок, или сочинить трагедию, или обернуться морской чайкой и генерал не выполнит приказа, кто будет в этом виноват - он или я?

- Вы, ваше величество, - ни минуты не колеблясь, ответил маленький принц.

- Совершенно верно, - подтвердил король. - С каждого надо спрашивать то, что он может дать. Власть прежде всего должна быть разумной. Если ты повелишь своему народу броситься в море, он устроит революцию. Я имею право требовать послушания, потому что веления мои разумны.

- А как же заход солнца? - Напомнил маленький принц: раз о чем-нибудь спросив, он уже не отступался, пока не получал ответа.

- Будет тебе и заход солнца. Я потребую, чтобы солнце зашло. Но сперва дождусь благоприятных условий, ибо в этом и состоит мудрость правителя.

- А когда условия будут благоприятные? - Осведомился маленький принц.

- Гм, гм, - ответил король, листая толстый календарь. - Это будет... Гм, гм... Сегодня это будет в семь часов сорок минут вечера. И тогда ты увидишь, как точно исполнится мое повеление.

Маленький принц зевнул. Жаль, что тут не поглядишь на заход солнца, когда хочется! И, по правде говоря, ему стало скучновато.

- Мне пора, - сказал он королю. - Больше мне здесь нечего делать.

- Остайся! - Сказал король: он был очень горд тем, что у него нашелся подданный, и не хотел с ним расставаться. - Остайся, я назначу тебя министром.

– איזה שר?

– שר... שר-המשפטים!

– הרי אין כאן אדם שאפשר לשפטו!..

– הדבר אינו ידוע לי – אמר המלך – כי לא סירתי עדין בכל רחבי ממלכתי. הריני זקן בא בימים. אין כאן מקום למרכבה ואין בכחי ללכת ברגל...
– כבר ראיתי אל-נכון – קרא הנסיך הקטן בהעיפו עין לעברו השני של הכוכב – כי גם שם אין גפש חיה...

– אם כן – אמר המלך – שפט תשפט את עצמה, ואין לה דבר קשה מזה! לדון את עצמה קשה שבצמים מלדון את הזולת. אם תשכיל לשפט את עצמה כראוי, תהיה זו הוכחה חותכת כי אמנם חכם ונבון אתה.

– אמנם כן – אמר הנסיך הקטן – אף זאת אוכל לעשות בכל מקום שהוא, ואין לי צרה לגור דוקא על כוכב זה...

– המ... המ... אמר המלך – סבורני כי אי-שם, על כוכבי שוכן עכבר זקן. הנני שומע את קולו בלילות. תוכל אפוא לשפט את העכבר הזה. כפעם בפעם תוכל לדון אותו למיתה, וכך יהיו חזיו תלויים במשפט-הצדק שלך. אולם בכל פעם תצטרך לתת לו חנינה: יש לנהג בו במדת החסכון, כי הוא העכבר היחיד הנמצא ברשותנו.

– אינני אוהב לדון למיתה – אמר הנסיך הקטן – וסבורני כי עלי להמשיך בדרכי.

– לא! – אמר המלך.

הנסיך הקטן הגה מוכן לדרה, אף לא רצה לצער את המלך הזקן. הוא פנה אליו ואמר:

- Министром чего?

- Ну... Юстиции.

- Но ведь здесь некого судить!

- Как знать, - возразил король. - Я еще не осмотрел всего моего королевства. Я очень стар, для кареты у меня нет места, а ходить пешком так утомительно...

Маленький принц наклонился и еще раз заглянул на другую сторону планеты.

- Но я уже посмотрел! - Воскликнул он. - Там тоже никого нет.

- Тогда суди сам себя, - сказал король. - Это самое трудное. Себя судить куда трудней, чем других. Если ты сумеешь правильно судить себя, значит, ты поистине мудр.

- Сам себя я могу судить где угодно, - сказал маленький принц. Для этого мне незачем оставаться у вас.

- Гм, гм... - Сказал король. - Мне кажется, где-то на моей планете живет старая крыса. Я слышу, как она скребется по ночам. Ты мог бы судить эту старую крысу. Время от времени приговаривай ее к смертной казни. От тебя будет зависеть ее жизнь. Но потом каждый раз надо будет ее помиловать. Надо беречь старую крысу: она ведь у нас одна.

- Не люблю я выносить смертные приговоры, - сказал маленький принц. - И вообще мне пора.

- Нет, не пора, - возразил король.

Маленький принц уже совсем собрался в дорогу, но ему не хотелось огорчать старого монарха.

– אם אָמַנְם רוֹצֵה הוּד מְלָכוּתוֹ, כִּי יִדְיָקוּ בְּמַלּוּי פְּקוּדוֹתָיו, עָלְיוֹ לָתֵת לִי פְּקֻדָּה הַמְתַּקְבְּלֵת עַל הַדַּעַת. לְמַשָּׁל: לְצוּוֹת עָלַי שְׂאִסְתַּלַּק מִכָּאן בְּטָרָם תַּחֲלֵף דָּקָה אַחַת. דוֹמְנִי כִּי הַתְּנָאִים נוֹחִים לְכָךְ...
הַמְּלָךְ לֹא הִשִּׁיבוּ דָבָר.

תַּחֲלָה הִסַּס הַנְּסִיף הַקָּטָן;
אַחַר גָּאֲנַח, נִפְרַד מֵהַמְּלָךְ
וַיֵּצֵא לְדַרְכוֹ...
– אָמָּה תִּהְיֶה שְׁגָרִירִי

בְּחוּץ־לְאַרְצִי! – קָרָא
הַמְּלָךְ וְכָלוּ אוֹמְרֵי הַדְּרֵת־
מְלָכוּת.

”מָה מוֹזָרִים הֵם דַּרְכֵי
הַמְּבַגְרִים!” הִרְהֵר
הַנְּסִיף הַקָּטָן בְּהַמְשִׁיכוֹ
אֶת מַסְעוֹ.

פֶּרֶק אַחַד־עָשָׂר

כּוֹכְבוֹ שֶׁל הַרְבֵּרְבּוֹן

עַל הַכּוֹכֵב הַשֵּׁנִי שְׁכֵן
רְבֵּרְבּוֹן.

– הָאֵח! – קָרָא
הַרְבֵּרְבּוֹן בְּרֹאוֹתוֹ מֵרְחוֹק
אֶת הַנְּסִיף הַקָּטָן – אֶחָד
מִמְעַרִיצֵי הוּא, הִבָּא
לְהִרְאוֹת אֶת פְּנֵי!

- Если вашему величеству угодно, чтобы ваши повеления беспрекословно исполнялись, - сказал он, - вы могли бы отдать благоразумное приказание. Например, повелите мне пуститься в путь, не мешкая ни минуты... Мне кажется, условия для этого самые что ни на есть благоприятные.

Король не отвечал, и маленький принц немного помедлил в нерешимости, потом вздохнул и отправился в путь.

- Назначаю тебя послом! - Пospешно крикнул вдогонку ему король.

И вид у него при этом был такой, точно он не потерпел бы никаких возражений.

"Странный народ эти взрослые", - сказал себе маленький принц, продолжая путь.

XI

На второй планете жил честолюбец.

- О, вот и почитатель явился! - Воскликнул он, еще издали завидев маленького принца.

כף דרכם של גאונתנים, הסבורים כי כל אדם חייב
לחלק להם כבוד.

- בקר טוב! - אמר הנסיך הקטן - אכן, מוזרה
המגבעת שאתה חובש לראשך.

- זוהי מגבעת מיחדת להצדעות - הסביר הרברקן - והריני
מרים אותה שעה שחברי מקבלים את פני בתשואות ומוחאים
כפים לכבודי. אף לדאבונני, אין איש עובר במקום הזה.

- האמנם? - אמר הנסיך הקטן, שלא ירד לסוף דעתו.

- הן כף אל כף! - אמר הרברקן.

הנסיך הקטן עשה כדבריו והרברקן השיב לו בעננה בהרימו
את מגבעתו קמעה.

Ведь тщеславные люди воображают, что все ими восхищаются.

- Добрый день, - сказал маленький принц. - Какая у вас забавная шляпа.

- Это чтобы раскланиваться, - об`яснил честолюбец. - Чтобы раскланиваться, когда меня приветствуют. К несчастью, сюда никто не заглядывает.

- Вот как? - Промолвил маленький принц: он ничего не понял.

- Похлопай-ка в ладоши, - сказал ему честолюбец.

Маленький принц захлопал в ладоши. Честолюбец приподнял шляпу и скромно раскланялся.

”דָּבַר מְשַׁעֲשַׁע יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר הַבְּקוֹר אֶצֶל הַמֶּלֶךְ” – אָמַר הַנְּסִיף
הַקָּטָן בְּלִבּוֹ. הוּא הִתְחִיל שׁוֹב מוֹחָא כְּפִים וְהִרְבְּרָבּוֹן חֹזֵר וְהִצְדִיעַ
בְּהַרְיָמוֹ אֶת מַגְבַּעְתּוֹ.

לְאַחַר חֲמֵשׁ דְּקוֹת נִלְאַה הַנְּסִיף הַקָּטָן מִן הַחֲדָגוֹנִיּוֹת בְּתֵרֵגִילִים
אֱלֹהִים. הַמְשַׁחֵק הַחֲדָשׁ נִרְאָה לוֹ מְשַׁעֲמֵם לְמַדִּי.

– מַה לַעֲשׂוֹת כְּדִי לְהַחְזִיר אֶת הַמַּגְבַּעַת לְמְקוֹמָהּ? – שָׁאַל הַנְּסִיף
הַקָּטָן.

אִךְ הִרְבְּרָבּוֹן לֹא שָׁמַע אֶת הַשְּׁאֵלָה. כִּי דִרְכָם שֶׁל בְּעָלֵי גְאוּהָ,
שְׂאִינָם מְטִים אֲזוֹן אֶלֶּא לְדַבְרֵי שְׂבַח.

– הָאֲמָנָם הֵנָּה מְעַרִיץ אוֹתִי מֵאֲדָּ? – שָׁאַל הִרְבְּרָבּוֹן.

– מַה זֶה ”מְעַרִיץ”? – שָׁאַל הַנְּסִיף הַקָּטָן.

– פְּרוּשׁ הַדָּבָר, שֶׁהֵנְנִי נֹחֵשֵׁב בְּעֵינַיִךְ הָאָדָם הַיָּפֶה בְּיוֹתֵר,

הַהֲדוּר בְּיוֹתֵר, הַעֲשִׂיר בְּיוֹתֵר וְהַמְשַׁכֵּיל בְּיוֹתֵר עַל הַכּוֹכָב הַזֶּה.

– הֵן אַתָּה הָאָדָם הַיְחִיד הַשּׁוֹכֵן עַל כּוֹכָב זֶה! – תָּמָה הַנְּסִיף

הַקָּטָן.

– אֵף עַל פִּי כוֹ, הַעֲרִיצָנִי-נָא! – בִּקֵּשׁ הִרְבְּרָבּוֹן.

– הֵנְנִי מְעַרִיץ אוֹתָךְ – עֲנֵה הַנְּסִיף הַקָּטָן בְּמִשְׁכּוֹ כְּתַפְיוֹ בְּתַמִּיָּה

– אִךְ מַה חֲפִץ מְצֵאתָ בְּכָל אֱלֹהִים?

”אָכּוֹ, מוֹזְרִים הַמְּבַגְרִים הַלְלוּ!” אָמַר הַנְּסִיף הַקָּטָן אֶל לִבּוֹ

כְּשֶׁהוּא נִפְנֶה לְדַרְכּוֹ.

פָּרָק שְׁנַיִם-עָשָׂר

כּוֹכְבוֹ שֶׁל הַשְּׁכוֹר

ע ל הַכּוֹכָב הַשְּׁלִישִׁי גֵר שְׁכוֹר. כָּאֵן שָׁהָה הַנְּסִיף הַקָּטָן שְׁעָה קְלָה
בְּלִבָּד, אִךְ בְּקוֹר זֶה דְּכַדָּךְ אֶת רוּחוֹ מֵאֲדָ.

– מַה מְעַשִּׂיךְ כָּאֵן? – שָׁאַל הַנְּסִיף הַקָּטָן בְּרְאוּתוֹ כִּי הַשְּׁכוֹר

"Здесь веселее, чем у старого короля", - подумал маленький принц. И опять стал хлопать в ладоши. А честолюбец опять стал раскланиваться, снимая шляпу.

Так минут пять подряд повторялось одно и то же, и маленькому принцу это наскучило.

- А что надо сделать, чтобы шляпа упала? - Спросил он.

Но честолюбец не слышал. Тщеславные люди глухи ко всему, кроме похвал.

- Ты и в самом деле мой восторженный почитатель? - Спросил он маленького принца.

- А как это - почитать?

- Почитать - значит признавать, что на этой планете я всех красивее, всех наряднее, всех богаче и всех умней.

- Да ведь на твоей планете больше и нет никого!

- Ну, доставь мне удовольствие, все равно восхищайся мною!

- Я восхищаюсь, - сказал маленький принц, слегка пожав плечами, но какая тебе от этого радость?

И он сбежал от честолюбца.

"Право же, взрослые - очень странные люди", - только и подумал он, пускаясь в путь.

XII

На следующей планете жил пьяница. Маленький принц пробыл у него совсем недолго, но стало ему после этого очень невесело.

יושב לו דומם לפני מערכת שלמה של בקבוקי יין ריקים
ובקבוקים מלאים.

– אני שותה – השיב השכור קדורנית.
ולמה הנך שותה? – הוסיף הנסיך הקטן לשאל.
– אני שותה כדי לשכח – ענה השכור.
– מה לשכח? – שאל הנסיך הקטן, כי נכמרו רחמיו על השכור.
– לשכח חרפתי – הודה השכור והרכין את ראשו.
– וחרפתה מהי? חקרו הנסיך הקטן, שבקש לעזר לו.
– חרפת השתיה! – הפטיר השכור ונשתתק כליל.
הנסיך הקטן פנה והלך לו, ולבו נבוך מאד.
"אכן מוזרים המבגרים... מוזרים מאד!" אמר בלבו בצאתו
לדרכו.

פרק שלשה-עשר

כוכב מגוריו של איש-העסקים

הכוכב הרביעי הנה כוכבו של איש-עסקים. איש זה הנה שקוע
בעסקיו כל כּוֹף, שאפילו לא הרים ראשו בהופיע לפניו הנסיך
הקטן.

– בקר טוב! – אמר הנסיך הקטן – הסיגריה שלך כבתה!
– שלש ועוד שתיים – חמש. חמש ושבע – שתיים-עשרה. שתיים
עשרה ועוד שלש – חמש-עשרה. בקר טוב! חמש-עשרה ועוד
שבע – עשרים ושתיים. עשרים ושתיים ועוד שש – עשרים
ושמונה. אין לי פנאי להציטה שנית! עשרים ושש ועוד חמש –
שלשים ואחת. אוף!.. ובכן, בסך הכל – חמש מאות מיליון, שש
מאות עשרים ושנים אלף, שבע מאות שלשים ואחד!..

Когда он явился на эту планету, пьяница молча сидел и смотрел на выстроившиеся перед ним полчища бутылок - пустых и полных.

- Что это ты делаешь? - спросил маленький принц.

- Пью, - мрачно ответил пьяница.

- Зачем?

- Чтобы забыть.

- О чем забыть? - Спросил маленький принц, ему стало жаль пьяницу.

- Хочу забыть, что мне совестно, - признался пьяница и повесил голову.

- Отчего же тебе совестно? - Спросил маленький принц, ему очень хотелось помочь бедняге.

- Совестно пить! - Объяснил пьяница, и больше от него нельзя было добиться ни слова.

И маленький принц отправился дальше, растерянный и недоумевающий.

"Да, право же, взрослые очень, очень странный народ", - думал он, продолжая путь.

XIII

Четвертая планета принадлежала деловому человеку. Он был так занят, что при появлении маленького принца даже головы не поднял.

- Добрый день, - сказал ему маленький принц. - Ваша сигарета погасла.

- Три да два - пять. Пять да семь - двенадцать. Двенадцать да три - пятнадцать. Добрый день. Пятнадцать да семь - двадцать два. Двадцать два да шесть - двадцать восемь. Некогда спичкой чиркнуть. Двадцать шесть да пять - тридцать один. Уф! Итого, стало быть, пятьсот один миллион шестьсот двадцать две тысячи семьсот тридцать один.

– חמש מאות מיליון מה? – שאל הנסיך הקטן.
– הנה? עודף כָּאן? חמש מאות מיליון... איני יודע מה... אני
עסוק כל כך! אני איש מעשי ואינני מתמכר לדבריה־הבל. שמים
וחמש – שבע...

חמש מאות מיליון מה? – חזר הנסיך הקטן, שדעתו לא נחה עד
אם קבל תשובה לשאלותיו:

איש־העסקים הרים את ראשו ואמר:

– זה חמשים וארבע שנים יושב אנכי על כוכב זה, ובמשך כל
הזמן לא הפריעוני אלא שלש פעמים בלבד. בפעם הראשונה,
לפני עשרים ושנים שנים, נקלעה לכאן איזו חפושית משנה; היא
זמזמה בקול מחריש ובלבלה אותי כל כך, שארבע שגיאות נפלו
בחשבונני. בפעם השנייה, לפני אחת־עשרה שנה, תקפתני מחלת
השגרון. אינני מספיק לעסוק בהתעמלות. אין לי פנאי ללכת בטל
– אני איש מעשי. וכעת ההפרעה השלישית!.. ובכן, אמרתי:
חמש מאות מיליון...

– מיליון מה?

איש־העסקים הבין כי לא יונח אם לא ישיב על השאלה. הוא

אמר:

– מיליון דברים וערערים המופיעים לעתים בשמים.

– זבובים?

– לא! דברים זעירים ומזהירים.

– דבורים?

– לא ולא! דברים נוצצים כזהב המעוררים חלומות והזיות

בלבם של הולכי־בטל. אולם אנכי איש מעשי, ואין שעתִי פנויה
לחלומות־שוא!

– כוננתך אפוא לכוכבים?

– הוא הדבר: כוכבים.

– וכי מה תעשה בחמש מאות מיליון כוכבים?

- Пятьсот миллионов чего?

- А? Ты еще здесь? Пятьсот миллионов... Уж не знаю чего... У меня столько работы! Я человек серьезный, мне не до болтовни! Два да пять - семь...

- Пятьсот миллионов чего? - Повторил маленький принц: спросив о чем-нибудь, он не отступался, пока не получал ответа.

Деловой человек поднял голову.

- Уже пятьдесят четыре года я живу на этой планете, и за все время мне мешали только три раза. В первый раз, двадцать два года тому назад, ко мне откуда-то залетел майский жук. Он поднял ужасный шум, и я тогда сделал четыре ошибки в сложении. Во второй раз, одиннадцать лет тому назад, у меня был приступ ревматизма. От сидячего образа жизни. Мне разгуливать некогда. Я человек серьезный. Третий раз... Вот он! Итак, стало быть, пятьсот миллионов...

- Миллионов чего?

Деловой человек понял, что надо ответить, а то не будет ему покоя.

- Пятьсот миллионов этих маленьких штучек, которые иногда видны в воздухе.

- Это что же, мухи?

- Да нет же, такие маленькие, блестящие.

- Пчелы?

- Да нет же. Такие, золотые, всякий лентяй как посмотрит на них, так и размечтается. А я человек серьезный. Мне мечтать некогда.

- А, звезды?

- Вот-вот. Звезды.

- Пятьсот миллионов звезд? Что же ты с ними со всеми делаешь?

- חמש מאות מיליון, שש מאות עשרים ושנים אלה, שבע מאות שלשים ואחד! ואני איש מעשי ואוהב דיוק!
- ומה אתה עושה בכוכבים הללו?
- מה אני עושה בהם?
- כן?
- איני עושה מאומה. אני מחזיק בהם.
- אתה מחזיק בכוכבים?!
- כן.
- כבר ראיתי מלה, אשר...
- המלכים אינם מחזיקים במאום. הם רק "מוליכים", והרי זה דבר שונה לגמרי.
- ומה בצע לך, שאתה מחזיק בכוכבים?
- אני מחזיק בהם כדי להיות עשיר.

- Пятьсот один миллион шестьсот двадцать две тысячи семьсот тридцать одна. Я человек серьезный, я люблю точность.

- Что же ты делаешь со всеми этими звездами?

- Что делаю?

- Да.

- Ничего не делаю. Я ими владею.

- Владеешь звездами?

- Да.

- Но я уже видел короля, который...

- Короли ничем не владеют. Они только правят. Это совсем не одно и то же.

- А для чего тебе владеть звездами?

- Чтоб быть богатым.

- ומה בצע לך בעשר?
 - כדי לקנות לי עוד כוכבים, אם יתגלו אי פעם.
 "איש זה, אמר הנסיך הקטן בלבנו, דומה במחשבותיו לאותו
 שכור שפגשתי בדרכי".
 ואף על פי כן הוסיף ושאל:
 - כיצד אפשר לרכש כוכבים?
 - וכי למי הם שיכים?! - קרא הסוחר בכעס.
 - אינני יודע... אינם שיכים לאיש.
 - אם כן, שלי הם, משום שהייתי הראשון אשר חשב על כך!
 - האם די בכך?
 - בודאי! אם מצאת יהלם שאין לו בעלים, הריהו שלך. מצאת
 אי שאין לו בעלים - שלך הוא. והוא הדין כשאתה הוגה רעיון
 שאיש לא הגה לפניך; אתה קונה לה זכויות עליו, כי לה הוא.
 ואנכי - כל הכוכבים הללו שלי הם, כי איש לא הקדימני ולא נתן
 את דעתו לרכשם לעצמו.
 - אמנם כן - אמר הנסיך הקטן - אולם מה אתה עושה
 בכוכבים אלה?
 - אני מנהל את משק הכוכבים - השיב איש העסקים - מונה
 אני מספר לכוכבים וחוזר וסופרם. ואין הדבר קל כל כך. אולם
 אינני נרתע, איש חרוץ אנכי!
 דעתו של הנסיך הקטן לא נחה עליו עדין. הוא הוסיף ואמר:
 - אם יש לי סוחר, יכול אני לעטף בו את צנארי ולשאתו עמי.
 ואם יש לי פרח, הריני יכול לקטפו ולקחתו עמי. אף כלום יכול
 אתה ללקט כוכבים?
 - לא, אולם יש ביכולתי להפקידם בפנק.
 - מה פרוש הדבר?
 - פרוש הדבר, שאני רושם על פסת נייר את מספר כוכבי, אחר
 כך הנני שם את הפתק במגרה ונועל אותה במפתח.
 - ונה הכל?

- А для чего быть богатым?

- Чтобы покупать еще новые звезды, если их кто-нибудь откроет.

"Он рассуждает почти как тот пьяница", - подумал маленький принц.

И стал спрашивать дальше:

- А как можно владеть звездами?

- Звезды чьи? - ворчливо спросил делец.

- Не знаю. Ничьи.

- Значит, мои, потому что я первый до этого додумался.

- И этого довольно?

- Ну конечно. Если ты найдешь алмаз, у которого нет хозяина, значит, он твой. Если ты найдешь остров, у которого нет хозяина, он твой. Если тебе первому придет в голову какая-нибудь идея, ты берешь на нее патент: она твоя. Я владею звездами, потому что до меня никто не догадался ими завладеть.

- Вот это верно, - сказал маленький принц. - И что же ты с ними делаешь?

- Распоряжаюсь ими, - ответил делец. - Считаю их и пересчитываю. Это очень трудно. Но я человек серьезный.

Однако маленькому принцу этого было мало.

- Если у меня есть шелковый платок, я могу повязать его вокруг шеи и унести с собой, - сказал он. - Если у меня есть цветок, я могу его сорвать и унести с собой. А ты ведь не можешь забрать звезды!

- Нет, но я могу положить их в банк.

- Как это?

- А так: пишу на бумажке, сколько у меня звезд. Потом кладу эту бумажку в ящик и запираю его на ключ.

- И все?

- כן, וזה מספיק! - ענה איש המסחר.
"ענין זה, הרהר הנסיד הקטן, "משעשע למדי, ויש בו אפילו
מן הפיוט. אף אין זה מתקבל על הדעת".
בענינים חשובים ורציניים היו לו לנסיד הקטן השקפות שונות
מהשקפותיהם של המבגרים.
אחר הוסיף ואמר:

- יש לי פרת, שאני משקה אותו יום-יום, ויש לי שלשה
הרייגעש, שאני מכבדם שבוע-שבוע; ואני גורף גם את לועו של
הרייגעש הכבוי, על כל צרה שלא תבוא. הרייגעש והפרח שלי
רואים ברכה בכה שהם שיקים לי. אולם אתה אינה מועיל
לכוכבים ולא כלום...

איש העסקים פער את פיו, אף לא מצא מענה לדברים אלה.
"אכן, בריות משנות מבגרים אלה!" אמר הנסיד הקטן בלבו
ויפו לדרכו.

פרק ארבע-עשר

אצל מדליק הפנסים

הכוכב החמישי היה מוזר מאד. הוא היה הקטן בכוכבי הלכת.
היה בו מקום רק לפנס-רחוב אחד ולאיש הממנה על
הדלקתו. הנסיד הקטן לא יכל להבין למה דרושים פנס-רחוב
ומדליק-פנסים, אי-שם בשמים, על כוכב קטן שאין בו שום ישוב
ואפילו לא בית אחד. אף הוא אמר בלבו:

"אפשר שאדם זה מגחף. אף הוא פחות מגחף מהמלה,
מהרברבו, מאיש העסקים ומהשכור, כי לעבודתו לפחות יש

- Этого довольно.

"Забавно! - Подумал маленький принц. - И даже поэтично. Но не так уж это серьезно".

Что серьезно, а что не серьезно - это маленький принц понимал по-своему, совсем не так, как взрослые.

- У меня есть цветок, - сказал он, - и я каждое утро его поливаю. У меня есть три вулкана, я каждую неделю их прочищаю. Все три прочищаю, и потухший тоже. Мало ли что может случиться. И моим вулканам, и моему цветку полезно, что я ими владею. А звездам от тебя нет никакой пользы...

Деловой человек открыл было рот, но так и не нашелся что ответить, и маленький принц отправился дальше.

"Нет, взрослые и правда поразительный народ", - простодушно говорил он себе, продолжая путь.

XIV

Пятая планета была очень занятная. Она оказалась меньше всех. На ней только и помещалось, что фонарь да фонарщик. Маленький принц никак не мог понять, для чего на крохотной, затерявшейся в небе планетке, где нет ни домов, ни жителей, нужны фонарь и фонарщик. Но он подумал:

"может быть, этот человек и нелеп. Но он не так нелеп, как король, честолобец, делец и пьяница. В его работе все-таки есть смысл.

טעם. כשהוא מדליק את הפנס כאלו מביא הוא לעולם עוד כוכב אחד, או עוד פרח. ובכבותו את הפנס, דומה כי הפרח נרדם, או הכוכב שוקע בתנומה. מלאכה נאה היא זו, וכיון שהיא נאה הריהי גם מועילה באמת".

משדרכו רגליו על הכוכב ברך את האיש לשלום בכבוד ובדרך ארץ:

- בקר טוב, אדוני! מדוע כבית את פנסך?

- פקדה היא - ענה האיש - בקר טוב!

- מהי פקדה זו?

- הפקדה היא לכבות את פנסי. ערב טוב! - אמר והדליק את הפנס מחדש.

- ומדוע הדלקת את פנסך שנית?

- פקדה היא - השיב האיש.

- אינני מבין - קרא הנסיד הקטן.

- אין כאן מה להבין. פקדה היא פקדה. בקר טוב! - אמר האיש וכבה את הפנס. אחר נגב את מצחו בממחטה עשויה משפצות אדמות והוסיף:

- עוסק אני במקצוע אים. לפנים היתה זו עבודה הוגנת. נוהג הייתי לכבות את הפנס עם בקר ולהדליקו בין הערבים. הנה לי פנאי לנות בשעות היום ולישון בשעות הלילה...

- כלום חל שנוי בהוראות שנתנו לך?

- הצרה היא שההוראות לא נשתנו! - השיב המדליק - ואלו מהירות סבובו של הכוכב גדלה והלכה משנה לשנה, אף ההוראות שנתנו לי לא שנו כלל!

- ובכזו? - שאל הנסיד הקטן.

- ובכזו, פעת עושה הכוכב סבוב שלם בדקה, ואין לי פנאי להנפש ולהחליף פח אפילו כדי שנה אחת. אני מדליק את הפנס ומכבה אותו אחת לדקה!

Когда он зажигает свой фонарь - как будто рождается еще одна звезда или цветок. А когда он гасит фонарь - как будто звезда или цветок засыпают. Прекрасное занятие. Это по-настоящему полезно, потому что красиво".

И, поравнявшись с этой планеткой, он почтительно поклонился фонарщику.

- Добрый день, - сказал он. - Почему ты сейчас погасил фонарь?

- Такой уговор, - ответил фонарщик. - Добрый день.

- А что это за уговор?

- Гасить фонарь. Добрый вечер.

И он снова засветил фонарь.

- Зачем же ты опять его зажег?

- Такой уговор, - повторил фонарщик.

- Не понимаю, - признался маленький принц.

- И понимать нечего, - сказал фонарщик, - уговор есть уговор.

Добрый день.

И погасил фонарь.

Потом красным клетчатым платком утер пот со лба и сказал:

- Тяжкое у меня ремесло. Когда-то это имело смысл. Я гасил фонарь по утрам, а вечером опять зажигал. У меня оставался день, чтобы отдохнуть, и ночь, что бы выспаться...

- А потом уговор переменялся?

- Уговор не менялся, - сказал фонарщик. - В том-то и беда! Моя планета год от году вращается все быстрее, а уговор остался прежний.

- И как же теперь? - Спросил маленький принц.

- Да вот так. Планета делает полный оборот за одну минуту, и у меня нет ни секунды передышки. Каждую минуту я гашу фонарь и опять его зажигаю.

- אכן מוזר הדבר, - אמר הנסיך הקטן - על כוכבך זה אין היממה נמשכת אלא דקה אחת בלבד.

- אין זה מוזר כל עקר, - טען המדליק - הנה עבר חדש תמים מאז פתחנו בשיחה.

- חדש תמים?!

- כי כן, חדש ימים. שלשים דקות - שלשים יום. ערב טוב! - אמר האיש והדליק את הפנס.

הנסיך הקטן הסתכל במדליק ובלבו נתעוררו רגשות חבה לאיש זה הנאמן לתפקידו כל כף. אז נזכר באותן שקיעות שמש על כוכבו שלו, שאותן בקש לראות בהזיון את כסאו כפעם בפעם. עתה השתוקק לעזר לידידו החדש.

- יודע אתה - אמר הנסיך הקטן - יכול אני לעוץ לך עצה, כיצד לנוח לכשתרצה בכך.

- אני רוצה בכך בכל עת ובכל שעה - קרא המדליק.

אכן, יכול אדם להיות עצל מטבעו ונאמן בעבודתו בעת ובעונה אחת.

הנסיך הקטן הוסיף ואמר:

- כוכבך קטן כל כף, שאמה יכול להקיפו בשלש פסיעות בלבד. אינה צריכה אלא לצעד לאטה כדי להמצא תמיד באור השמש. לכשתרצה להנפש תצעד לאט, והיום יארך כרצונך וכאות-נפשך...

- אין זה מספקני ביותר - אמר המדליק - כי אין דבר החביב עלי מן השנה.

- אין לך מזל! - אמר הנסיך הקטן.

- אין מזל... בקר טוב! - אמר המדליק וכבה את הפנס.

- Вот забавно! Значит, у тебя день длится всего одну минуту!

- Ничего тут нет забавного, - возразил фонарщик. - Мы с тобой разговариваем уже целый месяц.

- Целый месяц?!

- Ну да. Тридцать минут. Тридцать дней. Добрый вечер!

И он опять засветил фонарь.

Маленький принц смотрел на фонарщика, и ему все больше нравился этот человек, который был так верен своему слову. Маленький принц вспомнил, как он когда-то переставлял стул с места на место, чтобы лишний раз поглядеть на закат. И ему захотелось помочь другу.

- Послушай, - сказал он фонарщику, - я знаю средство: ты можешь отдохнуть, когда только захочешь...

- Мне все время хочется отдохнуть, - сказал фонарщик.

Ведь можно быть верным слову и все-таки ленивым.

- Твоя планетка такая крохотная, - продолжал маленький принц, - ты можешь обойти ее в три шага. И просто нужно идти с такой скоростью, чтобы все время оставаться на солнце. Когда захочется отдохнуть, ты просто все иди, иди... И день будет тянуться столько времени, сколько ты пожелаешь.

- Ну, от этого мне мало толку, - сказал фонарщик. - Больше всего на свете я люблю спать.

- Тогда плохо твое дело, - посочувствовал маленький принц.

- Плохо мое дело, - подтвердил фонарщик. - Добрый день.

- И погасил фонарь.

"מבטחני, הרהר הנסיף הקטן בהמשיכו במסעו, כי כל האחרים, - המלה, הרברכו, השתנו ואיש העסקים, בוז ובוזו לו לאדם זה. אף הוא היחיד מכלם שאינו מגחך בעיני; אולי משום שהוא עושה את מלאכתו באמונה ואינו מבקש להפיק טובה לעצמו".

הוא נאנח בצער והרהר:

"זהו האיש היחיד בין מכרי החדשים שעמו יכלתי להתנדד.

אולם כוכבו קטן מדי ואין בו מקום לשנים..."

הנסיף הקטן לא העז להודות בלבו, שהוא מצטער בעקר על עזבו כוכב שנתברך באלף ארבע מאות וארבעים שקיעות-שמש ביממה!

פרק חמשה-עשר

הגיאוגרף

כוכב-הלכת הששי היה גדול פי עשרה מהכוכב הקודם. שם יושב זמן, שעסק בכתיבת ספרים עבים.

- האח! - קרא הזמן בראותו את הנסיף הקטן - הנה חוקר-ארצות הולך ובא!

הנסיף הקטן ישב על השלחן ונשם בכבדות, עיף ויגע ממסעותיו.

- אי מזה באת? - שאל הזמן.

- מהו אותו ספר עבה? - שאל הנסיף הקטן - ומה מעשיך כאן?

- אני גיאוגרף - אמר הזמן.

- מה זה גיאוגרף?

"Вот человек, - сказал себе маленький принц, продолжая путь, - вот человек, которого все стали бы презирать - и король, и честолюбец, и пьяница, и делец. А между тем из них всех он один, по-моему, не смешон. Может быть, потому, что он думает не только о себе".

Маленький принц вздохнул.

"Вот бы с кем подружиться, - подумал он еще. - Но его планетка уж очень крохотная. Там нет места для двоих..."

Он не смел себе признаться в том, что больше всего жалеет об этой чудесной планетке еще по одной причине: за двадцать четыре часа на ней можно любоваться закатом тысячу четыреста сорок раз!

XV

Шестая планета была в десять раз больше предыдущей. На ней жил старик, который писал толстенные книги.

- Смотрите-ка! Вот прибыл путешественник! - Воскликнул он, заметив маленького принца.

Маленький принц сел на стол, чтобы отдышаться. Он уже столько странствовал!

- Откуда ты? - Спросил старик.

- Что это за огромная книга? - Спросил маленький принц. - Что вы здесь делаете?

- Я географ, - ответил старик.

- А что такое географ?

- גיאוגרף הוא מלמד היודע היכן נמצאים כל הנְהָרוֹת, הימים,
 הערים והמדברות.
 - זה מענין מאד! הנה סוף-סוף מקצוע הגון! - קרא הנסיד
 הקטן והעיה מבט על פוכבו של הגיאוגרף. מימיו לא ראה פוכב-
 לכת מפאר כל כף.
 - אכן, יפה כוכבך! - אמר הנסיד הקטן - היש בו אוקינזים?
 - אינני יודע - אמר הגיאוגרף.
 - האם יש כאן הרים? - שאל הנסיד הקטן.
 - אינני יודע - השיב הגיאוגרף.
 - ונהרות, מדברות? - הוסיף הנסיד הקטן לשאל מתוך רגשות
 אכזבה.
 - גם זאת לא אדע - ענה הגיאוגרף.
 - הן אתה גיאוגרף? - תמה הנסיד הקטן.

- Это ученый, который знает, где находятся моря, реки, города, горы и пустыни.

- Как интересно! - Сказал маленький принц. - Вот это настоящее дело!

И он окинул взглядом планету географа. Никогда еще он не видал такой величественной планеты!

- Ваша планета очень красивая, - сказал он. - А океаны у вас есть?

- Этого я не знаю, - сказал географ.

- О-о-о... - Разочарованно протянул маленький принц. - А горы есть?

- Не знаю, - сказал географ.

- А города, реки, пустыни?

- И этого я тоже не знаю.

- Но ведь вы географ!

- אָמַנְם כֵּן - הַשִּׁיב הַגִּיאוגְרַף - אוֹלָם אֵינִי תִיר חוֹקֵר־אַרְצוֹת.
אֵין עַל כּוֹכְבֵי אֶפֶס תִּיר אַחַד. לֹא הַגִּיאוגְרַף הוּא הַיּוֹצֵא לְשׁוֹט
בְּאַרְץ וְלַעֲרֵף אֶת חֲשֻׁבוֹן הַעֲרִים וְהַנְּהָרוֹת, הַהָרִים וְהַיַּמִּים,
הָאוֹקֵינוֹסִים וְהַמְדַבְּרוֹת. כִּי הַגִּיאוגְרַף הוּא אָדָם חָשׁוּב מְכַדִּי
לְשׁוֹטט בְּעוֹלָם. הוּא אֵינוֹ עוֹזֵב אֶת שְׁלַחַן־הַכְּתִיבָה שְׁלוֹ. אֶפֶס הוּא
מְקַבֵּל אֶת פְּנֵי הַחוֹקְרִים, מְצִיג לָהֶם שְׁאֵלוֹת וְרוֹשֵׁם אֶת דְּבָרֵי
זְכוֹנוֹתֵיהֶם. וְאִם זְכוֹנוֹתָיו שֶׁל אַחַד הַתִּירִים נִרְאִים מְעַנְיָנִים
בְּעֵינֵי הַגִּיאוגְרַף, הוּא נוֹתֵן הוֹרָאָה לַחֹקֵר וְלִדְרֹשׁ אִם אוֹתוֹ תִּיר
אָדָם הַגּוֹן הוּא וְכוּ־סִמָּף.

- כָּל כֵּף לְמָה? - שְׁאֵל הַנְּסִיף הַקָּטָן.
- מִשׁוֹם שְׁחוֹקֵר הַנְּכַשֵּׁל בְּשִׁקָּר עֲלוּל לְהִמִּיט שׁוֹאָה עַל סִפְרֵי
הַגִּיאוגְרַפִּיָּה. וְהוּא הַדִּין בְּחוֹקֵר הַמְרַבֵּה לְשִׁתוֹת יָתֵר עַל הַמְדָּה.
- מַדּוּעַ? - הוֹסִיף הַנְּסִיף הַקָּטָן לְשִׁאֵל.
- מִשׁוֹם שְׁאֲנָשִׁים שְׁכוֹרִים רוֹאִים הַכֹּל כְּפוּל. וְכֵף עֲלוּל
הַגִּיאוגְרַף לְרֹשֵׁם שְׁנֵי הָרִים בְּמָקוֹם שְׁאֵין בּוֹ אֶלָּא הַר אַחַד.
- מְכִיר אֲנִי אָדָם שְׁלֹא יִצְלַח לְתַפְקִיד זֶה - הַעִיר הַנְּסִיף הַקָּטָן.
- יִתְכוּן. לְאַחַר שְׁמַתְבָּרֵר כִּי הַחוֹקֵר הוּא אָדָם הַגּוֹן וְיַמְהִימוֹ
עוֹרְכִים חֲקִירָה וְדִרִישָׁה בְּנוֹגַע לְתַגְלִיתוֹ.
- הָאֵם הוֹלְכִים לְרֹאוֹת אֶת הַמָּקוֹם?

- לֹא. דְּבַר זֶה קָשָׁה וּמְסַבֵּף מְדִי. אוֹלָם הַחוֹקֵר נִדְרָשׁ לְהַבִּיא
הוֹכָחוֹת לְתַגְלִיתוֹ. אִם הוּא גֵלָה, לְמַשָּׁל, הַר גְּדוּל, - דוֹרְשִׁים מִמֶּנּוּ
לְהַבִּיא מִשֵּׁם גּוֹשִׁי־אֲבוֹן גְּדוּלִים.

פְּתֹאֵם נִתְרַגַּשׁ הַגִּיאוגְרַף וְקָרָא:

- הִרֵי בָאתָ מִמְרַחֲמִים! אַתָּה תִיר! אִם כֵּן, תִּתְאַר לְפָנַי אֶת
כּוֹכַב־הַלְכַת שְׁלָף!

הוּא פְּתַח אֶת סִפְרוֹ הַגְּדוּל וְחַדַּד אֶת עֲפְרוֹנוֹ. כִּידוּעַ, רוֹשְׁמִים אֶת
דְּבָרֵי הַתִּירִים תְּחִלָּה בְּעֲפְרוֹן וְרַק לְאַחַר הַבִּיאָם הוֹכָחוֹת מְעַתִּיקִים
אֶת דְּבָרֵיהֶם בְּדִיו.

- Вот именно, - сказал старик. - Я географ, а не путешественник. Мне ужасно не хватает путешественников. Ведь не географы ведут счет городам, рекам, горам, морям, океанам и пустыням. Географ - слишком важное лицо, ему некогда разгуливать. Он не выходит из своего кабинета. Но он принимает у себя путешественников и записывает их рассказы. И если кто-нибудь из них расскажет что-нибудь интересное, географ наводит справки и проверяет, порядочный ли человек этот путешественник.

- А зачем?

- Да ведь если путешественник станет врать, в учебниках географии все перепутается. И если он выпивает лишнее - тоже беда.

- А почему?

- Потому, что у пьяниц двоится в глазах. И там, где на самом деле одна гора, географ отметит две.

- Я знал одного человека... Из него вышел бы плохой путешественник, - сказал маленький принц.

- Очень возможно. Так вот, если окажется, что путешественник человек порядочный, тогда проверяют его открытие.

- Как проверяют? Идут и смотрят?

- Ну нет. Это слишком сложно. Просто требуют, чтобы путешественник представил доказательства. Например, если он открыл большую гору, пускай принесет с нее большие камни.

Географ вдруг пришел в волнение:

- Но ты ведь и сам путешественник! Ты явился издалека! Расскажи мне о своей планете!

И он раскрыл толстенную книгу и очинил карандаш. Рассказы путешественников сначала записывают карандашом. И только после того как путешественник представит доказательства, можно записать его рассказ чернилами.

- ובכן? - שאל הגיאוגרף.
- כוכבי איננו מעניין ביותר, השיב הנסיך הקטן, כי הוא קטן מאוד. יש לי שלשה הרייגעש, בהם שנים פעילים ואחד כבוי. אף אין לדעת מה ילד יום.
- אין לדעת אל-נכון - אמר הגיאוגרף.
- ויש לי גם פרח - הוסיף הנסיך הקטן.
- אין אנו נוהגים לרשם פרחים - אמר הגיאוגרף.
- מדוע? הן זה הדבר היפה ביותר!
- איננו רושמים פרחים משום שהם בני-חלוף.
- מה פרוש "בני-חלוף"?
- ספרי הגיאוגרפיה - הסביר הזקן - הם ספרים רציניים ביותר, ואינם מתישנים לעולם. אף לעתים רחוקות מאד יקרה כי הר ישנה את מקומו, ואוקנוס יתרוקן ממימיו. אין אנו כותבים אלא על דברים הקימים לעד.
- אולם, הרייגעש הכבויים - טען הנסיך הקטן - עלולים להתעורר לפעלה. אף מה זה "בני-חלוף"?
- אחת היא לנו אם הרייגעש כבו או נתעוררו, - אמר הגיאוגרף - הדבר החשוב בעינינו הוא החר גופו. החר איננו משתנה.
- אף מה פרוש "בני-חלוף"? - הקשה הנסיך הקטן, שלא פסח על שום שאלה שהטרידה אותו.
- פרושו: "דברים הצפויים לכליון חרוץ".
- האם השושנה שלי צפויה לכליון חרוץ?
- בודאי.
- שושנתי בת-חלוף היא - הרהר הנסיך הקטן - ואין לה אלא ארבעה חוחים להתגונן בהם מפני העולם כלו! ואני עזבתיה לנפשה, בודדה וגלמודה!..
- לבו התחיל נוקפו. אף עד מהרה התאושש ושאל:
- לאן תיעצני לנסע, והיכן לבקר?

- Слушаю тебя, - сказал географ.

- Ну, у меня там не так уж интересно, - промолвил маленький принц. - У меня все очень маленькое. Есть три вулкана. Два действуют, а один давно потух. Но мало ли что может случиться...

- Да, все может случиться, - подтвердил географ.

- Потом, у меня есть цветок.

- Цветы мы не отмечаем, - сказал географ.

- Почему?! Это ведь самое красивое!

- Потому, что цветы эфемерны.

- Как это - эфемерны?

- Книжки по географии - самые драгоценные книжки на свете, объяснил географ. - Они никогда не устаревают. Ведь это очень редкий случай, чтобы гора сдвинулась с места. Или чтобы океан пересох. Мы пишем о вещах вечных и неизменных.

- Но потухший вулкан может проснуться, - прервал маленький принц. - А что такое "эфемерный"?

- Потух вулкан или действует, это для нас, географов, не имеет значения, - сказал географ. - Важно одно: гора. Она не меняется.

- А что такое "эфемерный"? - Спросил маленький принц, ведь, раз задав вопрос, он не отступался, пока не получал ответа.

- Это значит: тот, что должен скоро исчезнуть.

- И мой цветок должен скоро исчезнуть?

- Разумеется.

"Моя краса и радость недолговечна, - сказал себе маленький принц, - и ей нечем защищаться от мира: у нее только и есть что четыре шипа. А я бросил ее, а она осталась на моей планете совсем одна!"

Это впервые он пожалел о покинутом цветке. Но мужество тотчас вернулось к нему.

- Куда вы посоветуете мне отправиться? - спросил он географа.

– אל כוכבי־הלכת ארץ – ענה הגיאוגרף והוסיף: – כוכב זה
זכה לשם טוב...
הנסיך הקטן יצא לדרך כשהוא הוגה בשושנה שלו.

- Посети планету земля, - отвечал географ. - У нее неплохая репутация...

И маленький принц пустился в путь, но мысли его были о покинутом цветке.

כוכב-הלכת ששמו ארץ

הנסיף הקטן הגיע אל כוכב-הלכת השביעי - הארץ. הארץ איננה סתם כוכב-לכת! יש בה מאה ואחד-עשר מלכים (לרבות מלכי הכושים), שבעת אלפים גיאוגרפים, תשע מאות אלף סוחרים ואנשי-עסקים, שבעה מיליונים וחמש מאות אלף שכורים, שלש מאות ואחד-עשר מיליון רב-רבנים, פלומר: קרוב לשני מיליארד אנשים מבגרים.

למען יהיה לכם משג על גדלה וממדיה של הארץ אגלה לכם, כי לפני המצאת המאור החשמלי שומה היה להעסיק, בכל שש היבשות, חיל עצום בן ארבע מאות ששים ושנים אלף חמש מאות ואחד-עשר איש להדלקת פנסי הרחובות.

היה זה מחזה נהדר בעיני המסתכל ממרחק-מה. תנועות הצבא העצום הזה היו סדורות וערוכות כתנועותיהן של להקות-המחול בהצגת אופרה. תחלה היו מופיעים מדליקי-הפנסים בניו-זילנד ובאוסטרליה; הם היו מדליקים את פנסיהם והולכים לישון. אחריהם נכנסו למחול-האורים מדליקי-הפנסים בסין ובסיביר; כולם הופעתם היו גם הם נעלמים מאחורי הקלעים. אז בא תורם של המדליקים ברוסיה ובהדו. אחריהם הופיעו המדליקים באפריקה ובאירופה. אחר כך - מדליקי אמריקה הדרומית. ולבסוף - מדליקי הפנסים באמריקה הצפונית. מעולם לא טעו בסדרי הופעתם על הבמה. היה זה מחזה עצום!

כל אלה היו ממלאים את תפקידם פעמים ביממה. רק האיש המדליק את הפנס היחיד שבקטב הצפוני, וכן חברו הממנה על הפנס היחיד בקטב הדרומי, - רק שני אלה ראו חיים קלים ונוחים, ללא דאגה ועמל: הם עשו עבודתם רק שתי פעמים בשנה.

Итак, седьмая планета, которую он посетил, была земля.

Земля - планета не простая! На ней насчитывается сто одиннадцать королей (в том числе, конечно, и негритянских), семь тысяч географов, девятьсот тысяч дельцов, семь с половиной миллионов пьяниц, триста одиннадцать миллионов честолюбцев - итого около двух миллиардов взрослых.

Чтобы дать вам понятие о том, как велика земля, скажу лишь, что, пока не изобрели электричество, на всех шести континентах приходилось держать целую армию фонарщиков - четыреста шестьдесят две тысячи пятьсот одиннадцать человек.

Если поглядеть со стороны, это было великолепное зрелище. Движения этой армии подчинялись точнейшему ритму, совсем как в балете.

Первыми выступали фонарщики новой зеландии и австралии. Засветив свои огни, они отправлялись спать. За ними наступал черед фонарщиков Китая. Исполнив свой танец, они тоже скрывались за кулисами. Потом приходил черед фонарщиков в России и в индии. Потом - в Африке и Европе. Затем в южной америке. Затем в северной америке. И никогда они не ошибались, никто не выходил на сцену не вовремя. Да, это было блистательно.

Только тому фонарщику, что должен был зажигать единственный фонарь на северном полюсе, да его собрату на южном полюсе - только этим двоим жилось легко и беззаботно: им приходилось заниматься своим делом сего два раза в год.

הַפְּגִישָׁה עִם הַנְּחֹשׁ

ה אומר לחמד לצון יש ויִסְטָה מִדְרַךְ הָאֱמֶת. אף אֲנִי לֹא דִיקָתִי כִּפְרָאֵי בְּסַפְרֵי לָכֶם עַל מְדַלְקֵי־הַפְּנִסִים. וְכֹה עֲלוּל אֲנִי לְהִטְעוֹת אֶת אֱלֹהֵי שְׂאִינָם מְכִירִים אֶת כּוֹכְב־הַלֵּכֶת שְׁלֹנוּ.

מִיִּן הָאָדָם תּוֹפֵס מְקוֹם מְצַמְצֵם מְאֹד עַל פְּנֵי כְדוּר־הָאָרֶץ. מִסְפָּרָם שֶׁל אוֹכְלוֹסֵי הָעוֹלָם מְגִיעַ לְשָׁנֵי מִלִּירַד נֶפֶשׁ. אֱלוֹ נִתְקַהְלוּ כָּלֵם וְעַמְדוֹ צְפוּפִים קָצֵת, כְּמוֹ בְּאֶסְפֶּת־עֵם גְּדוֹלָה, כִּי אִזּוֹ הָיָה כָּלֵם עֲשׂוּיִים לְהִתְכַּנֵּס בְּנֶקֶל בְּכִכְרַ שְׂאֲרָכָה עֲשָׂרִים מִיל וְרַחֲבָה עֲשָׂרִים מִיל. אֲפֹשֶׁר הִיָּה לְכַנֵּס אֶת הָאֲנוּשׁוֹת כְּלָה עַל הַקֶּטָן שְׂבֵאֵי הָאוֹקֵינוֹס הַשְּׁקֵט.

מוֹכֵן מֵאֲלוֹי, כִּי דְבָרִים אֱלֹהֵי לֹא יִתְקַבְּלוּ עַל דַּעְתָּם שֶׁל הַמְּבַגְרִים, כִּיִּן שֶׁהִלְלוּ מִתְאָרִים לְעֲצָמָם שֶׁהֵם תּוֹפְסִים מְקוֹם רַב וְנִכְבָּד כְּבִאוֹבְבִים אֱלֹהֵי. עוֹצוּ לָהֶם אִפּוֹא לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֲשָׁבוֹן בְּעֲצָמָם. הַדְּבָר יִמְצָא חֵן בְּעֵינֵיהֶם, כִּי אִין לֹה דְבָר הַחֲכִיב עֲלֵיהֶם כַּחֲשָׁבוֹנוֹת וּמִסְפָּרִים. אִף אַתֶּם, יְלָדִים, אַל תְּבַזְּבוּ אֶת שְׁעַתְכֶם עַל חֲשָׁבוֹן־סֶרֶק זֶה, שֶׁהָרִי אַתֶּם מֵאֲמִינִים לִי.

כְּשֶׁהִגִּיעַ הַנְּסִיף הַקֶּטָן אֶל כְּדוּר־הָאָרֶץ הַתְּפִלָּא מְאֹד, שְׂאִינוֹ רוֹאֵה נֶפֶשׁ חַיָּה. הוּא הִתְחִיל חוֹשֵׁשׁ שְׂמָא נִקְלַע בְּטְעוֹת לְכוֹכְבֵי אַחֵר, אִף לְפִתַע רָאֵה דְבָר הַדּוּמָה לְטַבְּעַת חוֹרְרוֹת, כְּעֵין הַיָּרֵת, מִחֲלִיק עַל פְּנֵי הַחוּל.

– עָרַב טוֹב! – אָמַר הַנְּסִיף הַקֶּטָן בְּזִהִירוֹת.

– עָרַב טוֹב! – עָנָה הַנְּחֹשׁ.

– לֵאזֶה כּוֹכֵב נִקְלַעְתִּי? – שָׁאַל הַנְּסִיף הַקֶּטָן.

– אֶל הָאָרֶץ, – הִשִּׁיב הַנְּחֹשׁ – רִגְלֵיךָ דוֹרְכוֹת עַל יְבֶשֶׁת

אִפְרִיקָה.

Когда очень хочешь состричь, иной раз поневоле приврешь. Рассказывая о фонарщиках, я несколько погрешил против истины. Боюсь, что у тех, кто не знает нашей планеты, сложится о ней неверное представление. Люди занимают на земле не так уж много места. Если бы два миллиарда ее жителей сошлись и стали сплошной толпой, как на митинге, все они без труда уместились бы на пространстве размером двадцать миль в длину и двадцать в ширину. Все человечество можно бы составить плечом к плечу на самом маленьком островке в тихом океане.

Взрослые вам, конечно, не поверят. Они воображают, что занимают очень много места. Они кажутся сами себе величественными, как баобабы. А вы посоветуйте им сделать точный расчет. Им это понравится, они ведь обожают цифры. Вы же не тратьте время на эту арифметику. Это ни к чему. Вы и без того мне верите.

Итак, попав на землю, маленький принц не увидел ни души и очень удивился. Он подумал даже, что залетел по ошибке на какую-то другую планету. Но тут в песке шевельнулось колечко цвета лунного луча.

- Добрый вечер, - сказал на всякий случай маленький принц.
- Добрый вечер, - ответила змея.
- На какую это планету я попал?
- На землю, - сказала змея. - В Африку.

- אה... אם כן, אין בני-אדם על הארץ?
 - כן מדבר, - הסביר הנחש - ואין בני-אדם יושבים
 במדברות. גדולה הארץ ורחבת-ידיים.
 הנסיף הקטן ישב לו על אבן, נשא עיניו לשמים ואמר:
 - תאב אני לדעת אם הפוכבים מוארים למען יוכל כל אדם
 לחזור ולמצא את כוכבו ביום מן הימים. ראה-נא את כוכבי שלי!
 הוא נמצא בדיוק מעלינו... אף מה רחוק הוא מאתנו!
 - כוכב יפה לך - אמר הנחש - מה הביאך הלם?
 - נפלה אי-הבנה ביני ובין שושנה... ענה הנסיף הקטן.
 - אה! - אמר הנחש.
 שניהם נשתתקו.
 - היכן בני-האדם? - שאל הנסיף הקטן - אני מרגיש עצמי
 בודד במדבר זה...
 - אפשר לחוש בדידות גם בקרב בני-אדם, - אמר הנחש.
 הנסיף הקטן הסתכל בו שעה ארצה ואמר:
 - ברירה משנה אתה, גופך דקיק כזרת...
 - אולם רב כחי אף מאצבעו של מלה! - אמר הנחש.
 - אינך חזק ביותר - העיר הנסיף הקטן בחייהו - הרי אין לך
 רגלים ואינך יכול להלך...
 - יכול אני להובילך הרחק מכל אשר תסיעה אניה, - אמו
 הנחש וכרה עצמו על ארכבת הנסיף הקטן כעכס עשוי זהב.
 אם אגע באדם - הוסיף הנחש - אשיבנו אל האדמה אשר ממנו
 לקח. אולם אתה בר-לבב ובאת מכוכב...
 הנסיף הקטן שתק ולא השיב דבר.
 צר לי עליך - אמר הנחש - כי חלש אתה וחסר-ישע בארץ זו
 שאבניה שחם. עזר אעזר לך ביום מן הימים, אם תקפו עלי
 געגועיה אל כוכבך שאבד... אוכל...

- Вот как. А разве на земле нет людей?

- Это пустыня. В пустынях никто не живет. Но земля большая.

Маленький принц сел на камень и поднял глаза к небу.

- Хотел бы я знать, зачем звезды светятся, - задумчиво сказал он. - Наверно, затем, чтобы рано или поздно каждый мог снова отыскать свою. Смотри, вон моя планета - прямо над нами... Но как до нее далеко!

- Красивая планета, - сказала змея. - А что ты будешь делать здесь, на земле?

- Я поссорился со своим цветком, - признался маленький принц.

- А, вот оно что...

И оба умолкли.

- А где же люди? - Вновь заговорил наконец маленький принц. - В пустыне все-таки одиноко...

- Среди людей тоже одиноко, - заметила змея.

Маленький принц внимательно посмотрел на нее.

- Странное ты существо, - сказал он. - Не толще пальца...

- Но могущества у меня больше, чем в пальце короля, - возразила змея.

Маленький принц улыбнулся:

- Ну, разве ты уж такая могущественная? У тебя даже лап нет. Ты и путешествовать не можешь...

- Я могу унести дальше, чем любой корабль, - сказала змея.

И обвилась вокруг щиколотки маленького принца, словно золотой браслет.

- Всякого, кого я коснусь, я возвращаю земле, из которой он вышел, - сказала она. - Но ты чист и явился со звезды...

Маленький принц не ответил.

- Мне жаль тебя, - продолжала змея. - Ты так слаб на этой земле, жесткой, как гранит. В тот день, когда ты горько пожалеешь о своей покинутой планете, я сумею тебе помочь. Я могу...

– אָנוּ, יִרְדְּתִי לְסוּף דַּעְתְּךָ – אָמַר הַנְּסִיף הַקָּטָן – אֵף לָמָּה זֶה
תְּדַבֵּר תָּמִיד בְּלִשׁוֹן חִידוֹת?
– הַנְּנִי פוֹתֵר אֶת כָּל־... הַשִּׁיב הַנְּחָשׁ.
שְׁנִיָּהֶם נִשְׁתַּתְּקוּ.

פֶּרֶק שְׁמוֹנֶה-עָשָׂר

פֶּרֶח בּוֹדֵד בַּמְדַּבֵּר

הַנְּסִיף הַקָּטָן עָבַר בַּמְדַּבֵּר וְלֹא פָגַשׁ בְּדַרְכּוֹ אֶלָּא פֶּרֶח יָחִיד בַּעַל
שְׁלֹשָׁה עָלִי כּוֹתֶרֶת, פֶּרֶח דָּל וְעָלוּב.

– שְׁלוֹם! – אָמַר הַנְּסִיף הַקָּטָן.

– שְׁלוֹם! – הַשִּׁיב הַפֶּרֶח.

– הֵיכֵן בְּנֵי-הָאָדָם? – שָׁאַל הַנְּסִיף הַקָּטָן בְּאֲדִיבוּת.

הַפֶּרֶח רָאָה פַּעַם שִׁירָה שֶׁעָבְרָה בַּמְדַּבֵּר.

– בְּנֵי-הָאָדָם? – שָׁאַל הַפֶּרֶח, – סְבוּרָנִי, כִּי מִסְפָּרָם אֵינּוּ עוֹלָה

עַל שֵׁשָׁה אִו שְׁבָעָה. רְאִיתִי אוֹתָם לִפְנֵי שָׁנִים. אֵף מִי יוֹדֵעַ הֵיכֵן

לְמַצָּאֵם? הֵם חוֹלְפִים עִם הָרוּחַ. אֵין לָהֶם שְׂרָשִׁים וְדָבָר זֶה מְכַבֵּד

עָלֵיהֶם מְאֹד.

– שְׁלוֹם! – אָמַר הַנְּסִיף הַקָּטָן.

– שְׁלוֹם! – עָנָה הַפֶּרֶח.

- Я прекрасно понял, - сказал маленький принц. - Но почему ты все время говоришь загадками?

- Я решаю все загадки, - сказала змея.

И оба умолкли.

XVIII

Маленький принц пересек пустыню и никого не встретил. За все время ему попался только один цветок - крохотный, невзрачный цветок о трех лепестках...

- Здравствуй, - сказал маленький принц.

- Здравствуй, - отвечал цветок. - А где люди? - Вежливо спросил маленький принц.

Цветок видел однажды, как мимо шел караван.

- Люди? Ах да... Их всего-то, кажется, шесть или семь. Я видел их много лет назад. Но где их искать - неизвестно. Их носит ветром. У них нет корней, это очень неудобно.

- Прощай, - сказал маленький принц.

- Прощай, - сказал цветок.

ההד

הנְסִיף הַקָּטָן טִפְס וְעָלָה עַל הַר נִשְׂאָ. הוּא לֹא הִכִּיר עַד כַּה אֶלָּא
אֶת שְׁלֹשֶׁת הַרֵי־הַגְּעֵשׁ שֶׁעַל כּוֹכְבוֹ, שִׁקּוּמְתָם מִגַּעַת עַד
לְבַרְכֵיו. הַר־הַגְּעֵשׁ הַכְּבוֹי שָׁמַשׁ לוֹ שְׂרַפְרַף.

- מֵעַל רֹאשׁ הַהָר הָהָר הָרָם וְהַנִּשְׂאָ הַזֶּה - אָמַר הַנְּסִיף הַקָּטָן בְּלִבּוֹ -
אוּכַל לְרֹאוֹת בְּסִקִּירָה אַחַת אֶת הָאָרֶץ כְּלָה וְכָל יוֹשְׁבֵי־בָהּ...

אָף הוּא לֹא רָאָה דָּבָר זוֹלַת רֹאשֵׁי סְלָעִים חֲדָיִם וְשְׁנוּנִיִּים.

- שְׁלוֹם! - קָרָא הַנְּסִיף הַקָּטָן.

- שְׁלוֹם!.. שְׁלוֹם!.. שְׁלוֹם!.. - עָנָה הַהֵד.

- מִי אַתָּה? - שָׁאַל הַנְּסִיף הַקָּטָן.

- מִי אַתָּה?.. מִי אַתָּה?.. מִי

אַתָּה?.. - עָנָה הַהֵד.

- הַיּוֹנָא יְדִידִי! - אָמַר הַנְּסִיף

הַקָּטָן - אֲנִי בּוֹדֵד...

- אֲנִי בּוֹדֵד... אֲנִי בּוֹדֵד... אֲנִי

בּוֹדֵד... - עָנָה הַהֵד.

ХІХ

Маленький принц поднялся на высокую гору. Прежде он никогда не видал гор, кроме своих трех вулканов, которые были ему по колено. Потухший вулкан служил ему табуретом. И теперь он подумал: "С такой высокой горы я сразу увижу всю планету и всех людей". Но увидел только скалы, острые и тонкие, как иглы.

- Добрый день, - сказал он на всякий случай.

"Добрый день... День.. День..." - Откликнулось эхо.

- Кто вы? - Спросил маленький принц.

"Кто вы... Кто вы... Кто вы..." - Откликнулось эхо.

- Будем друзьями, я совсем один, - сказал он.

"Один... Один... Один..." - Откликнулось эхо.

– מה מוזר הכוכב הזה! – הרהר הנסיך הקטן – ארץ צחיחה ומלחה, שכלה טרשים וחדודים! ובני־אדם אלה כח־דמיונם לקוי: הם חוזרים על כל מה שאומרים להם... ואלו על כוכבי הַיְתָה לי שושנה: היא דברה תמיד ראשונה...

פרק עשרים

בגן השושנים

דָּמָן רב הלך הנסיך הקטן בין חולות, סלעים ושלגים עד שהגיע לבסוף לדרך רחבה. כל הדרך מוליכות אל בני־האדם.

– שלום! – אמר הנסיך הקטן.

הוא עמד לפני גן שושנים בעצם פריחתו.

– שלום! – ענו השושנים.

הנסיך הקטן הסתכל בהן. הן היו דומות לפרח שלו.

– מי אתן? – שאל בתמהון.

– אנו שושנים, – ענו השושנים.

– אה! – קרא הנסיך הקטן.

הוא התעצב אל לבו עצב רב. השושנה שלו סחה לו כי היא אחת ויחידה במינה בעולם כלו. והנה מצא פֶּאן, בגן אחד בלבד, חמשת אלפים שושנים, שכלן דומות אשה לרעותה!..

היא היתה מצטערת מאד – הרהר הנסיך הקטן, – אלו ראתה את כל אלה... ודאי היתה משתעלת ומעמידה פנים בנוטה למות, כְּדִי לֹא להראות מגחכת בעיני. ואז הייתי אנוס להעמיד פנים כְּדוֹאֵג לשלומה, שאם לא כן היתה מתה באמת כְּדִי להשפיל את כְּבוֹדִי אֲנִי...

אחר הוסיף ואמר בלבבו:

"Какая странная планета! - Подумал маленький принц. - Совсем сухая, вся в иглах и соленая. И у людей не хватает воображения. Они только повторяют то, что им скажешь... Дома у меня был цветок, моя краса и радость, и он всегда заговаривал первым".

XX

Долго шел маленький принц через пески, скалы и снега и наконец набрел на дорогу. А все дороги ведут к людям.

- Добрый день, - сказал он.

Перед ним был сад, полный роз.

- 21

- Добрый день, - отозвались розы.

И маленький принц увидел, что все они похожи на его цветок.

- Кто вы? - Спросил он, пораженный.

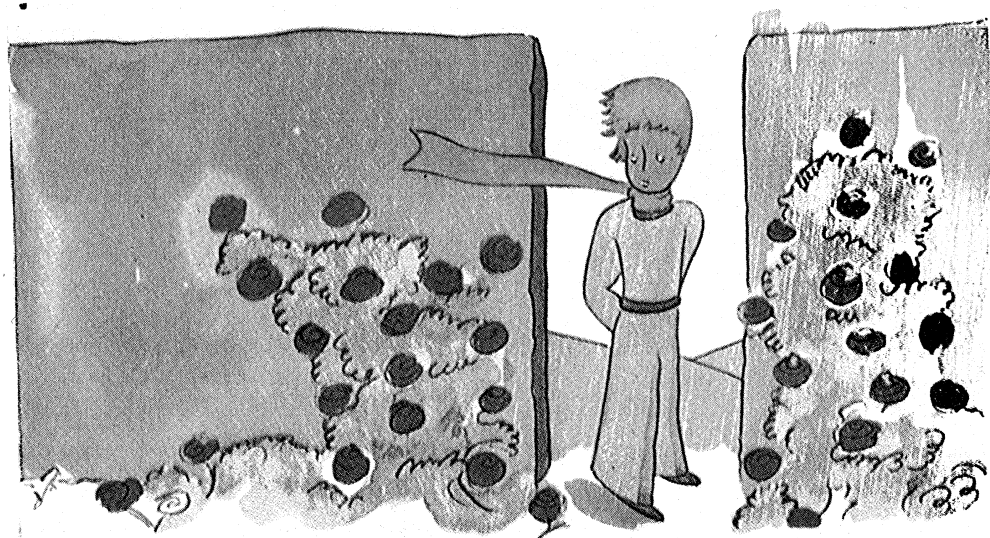
- Мы - розы, - отвечали розы.

- Вот как... - Промолвил маленький принц.

И почувствовал себя очень-очень несчастным. Его красавица говорила ему, что подобных ей нет во всей вселенной. И вот перед ним пять тысяч точно таких же цветов в одном только саду!

"Как бы она рассердилась, если бы увидела их! - Подумал маленький принц. - Она бы ужасно раскашлялась и сделала вид, что умирает, лишь бы не показаться смешной. А мне пришлось бы ходить за ней, как за больной, ведь иначе она и вправду бы умерла, лишь бы унижить и меня тоже..."

А потом он подумал:

– האמו האמנתי כי עשיר אנכי בפרח יחיד-סגלה שאין פמותו בעולם; והנה ראיתי כי אין זו אלא שושנה פשוטה ושכיחה. היא ושלשת הרי-הגעש אשר לי המגיעים בקומתם לברכי, ואשר אחד מהם פכה אולי לעולם – אלה בלבד אין בהם כדי לעשותני נסיה גדול ורם-מעלה...
הוא כבש פניו בדשא וגעה בבכי.

פרק עשרים ואחד

נאום השועל על הידידות ועל דברים שבליב

אזתה שעה הופיע השועל.
– שלום! – אמר השועל.
– שלום! – השיב הנסיך הקטן והפנה את ראשו, אף לא ראה דבר.

– אני פאן, – אמר הקול – תחת עץ התפוח...
– מי אתה? – שאל הנסיך הקטן – אתה חמוד!

"я-то воображал, что владею единственным в мире цветком, какого больше ни у кого и нигде нет, а это была самая обыкновенная роза. Только всего у меня и было что простая роза да три вулкана ростом мне по колено, и то один из них потух, и, может быть, навсегда... Какой же я после этого принц?.."

Он лег в траву и заплакал.

XXI

Вот тут-то и появился лис.

- Здравствуй, - сказал он.

- Здравствуй, - вежливо ответил маленький принц и оглянулся, но никого не увидел.

- Я здесь, - услышался голос. - Под яблоней...

- Кто ты? - Спросил маленький принц. - Какой ты красивый!

- אני שועל - ענה השועל.
 - בוא לשחק עמי, בקש הנסיך הקטן - אני עצוב כל כך...
 - לא אוכל לשחק אתך, - אמר השועל - כי אינני מאלף.
 - אה, סליחה! - אמר הנסיך הקטן, הרהר רגע ושאל:
 - מה זה "מאלף"?
 - אינך מבני המקום? - שאל השועל - ומה תבקש כאן?
 - את בני-האדם אני מבקש, - ענה הנסיך הקטן - אך מה זה
 "מאלף"?
 - לבני-האדם יש רובים! - אמר השועל - הם עורכים ציד,
 והרי זה עסק ביש. הם עוסקים גם בגדיל תרנגולות. זה כל עסקם
 וענינם. הנך מבקש תרנגולות?

- Я - лис, - сказал лис.

- Поиграй со мной, - попросил маленький принц. - Мне так грустно...

- Не могу я с тобой играть, - сказал лис. - Я не приручен.

- Ах, извини, - сказал маленький принц.

Но, подумав, спросил:

- А как это - приручить?

- Ты не здешний, - заметил лис. - Что ты здесь ищешь?

- Людей ищу, - сказал маленький принц. - А как это - приручить?

- У людей есть ружья, и они ходят на охоту. Это очень неудобно!

И еще они разводят кур. Только этим они и хороши. Ты ищешь кур?

- לא, - השיב הנסיך הקטן, - אני מבקש לי ידידים. אף מה פרוש "לאֵלף"?

- זהו ענין שהזניחוהו יתר על המדה, - הסביר השועל - ופרושו: לקשר קשרים...

- לקשר קשרים?..

- אמת, נכון הדבר, - ענה השועל - בעיני הנף עדין נער קטן, שאינו שונה ממאה אֵלף נְעָרִים קטנים אחרים; אין לי צרף בך. אף אתה אינך זקוק לי; בעיניך אתה אינני אלא שועל הדומה למאה אֵלף שועלים אחרים. אף אם תאלפני נהיה זקוקים איש לרעהו: אתה תהיה בשבילי אחד ויחיד בעולם, ואף אני אהיה בעיניך אחד ויחיד בעולם כלו...

- יורד אני לסוף דעתך, - אמר הנסיך הקטן, ישנה שושנה... כמדמני שהיא אלפה אותי...

- יתכן, - אמר השועל - שהרי על פני הארץ רואים דברים שונים ומשנים...

- אבל אין זה על פני הארץ! - אמר הנסיך הקטן.

פני השועל הביעו תמהון וסקרנות:

- על כוכב אחר?

- כן.

- האם יש צידים על אותו כוכב?

- לא.

- אכן, מענין הדבר! - קרא השועל - ויש שם תרנגולות?

- לא.

- אין לה דבר שלם בעולם הזה! - נאנח השועל, אף עד-מהרה חזר למחשבתו הראשונה ואמר: - חיי חדגוניים מאד. אני צד תרנגולות ובני-האדם מבקשים לצוד אותי. כל התרנגולות דומות זו לזו וכל בני-האדם דומים זה לזה. על כן חיי כה משעממים. אף אם תאלפני, יאורו חיי כאלו זרחה לי השמש. או-אז אכיר את קול פעמיה ואדע להבחין ביניהם ובין כל הצעדים האחרים.

- Нет, - сказал маленький принц. - Я ищу друзей. А как это приручить?

- Это давно забытое понятие, - об`яснил лис. - Оно означает: создать узы.

- Узы?

- Вот именно, - сказал лис. - Ты для меня пока всего лишь маленький мальчик, точно такой же, как сто тысяч других мальчиков. И ты мне не нужен. И я тебе тоже не нужен. Я для тебя только лисица, точно такая же, как сто тысяч других лисиц. Но если ты меня приручишь, мы станем нужны друг другу. Ты будешь для меня единственный в целом свете. И я буду для тебя один в целом свете...

- Я начинаю понимать, - сказал маленький принц. - Есть одна роза... Наверно, она меня приручила...

- Очень возможно, - согласился лис. - На земле чего только не бывает.

- Это было не на земле, - сказал маленький принц.

Лис очень удивился:

- На другой планете?

- Да.

- А на той планете есть охотники?

- Нет.

- Как интересно! А куры там есть?

- Нет.

- Нет в мире совершенства! - Вздохнул лис.

Но потом он опять заговорил о том же:

- Скучная у меня жизнь. Я охочусь за курами, а люди охотятся за мною. Все куры одинаковы, и люди все одинаковы. И живется мне скучновато. Но если ты меня приручишь, моя жизнь словно солнцем озарится. Твои шаги я стану различать среди тысяч других.

צְעֲדֵיהֶם שֶׁל הָאֲחֵרִים מְכַרִּיחִים אוֹתִי אֶל מַחְלוֹת הָעֶפֶר. וְאֵלֹ
צְעֲדֵיהֶם אִתָּהּ יִהְיוּ בְּאֲזְנֵי כְּקוֹל נְגִינָה אֲשֶׁר תְּעִיר אוֹתִי לְצֵאת
מִמַּחְשָׁבֵי מְאוּרְתִי. שׁוּר! הֲרוּאֵה אִתָּהּ אֵת שְׂדוֹת הַקָּמָה הַמְשֻׁתָּרְעִים
שָׁם? אֵינִי אוֹכֵל לֶחֶם. עַל כֵּן אֵין לִי חֶפֶץ בְּדָגוֹן, אֵף לֹא עֲנִין
בְּשְׂדוֹת־כֶּרֶךְ. וְהָרִי זֶה דָּבָר מְצַעֵר! אֵף שְׁעָרָה כְּעֵין הַזֶּהָב. מַה טוֹב
יִהְיֶה חִלְקִי לְכִשְׁתָּאֵלֶף אוֹתִי! זָכַר אֲזָכַר אוֹתָךְ בְּרְאוֹתִי אֵת הַשְּׂבָלִים
הַזֵּהָבוֹת, וְרִשְׁרוּשׁ הָרוּחַ בְּקָמָה יַעֲרֹב לְאֲזְנֵי מֵאֵד...
הַשׁוּעַל נִשְׁתַּתֵּק וּבִמְשֻׁף שְׁעָה אֲרָכָה לֹא גָרַע עֵינָיו מִהֲנַסִּיף
הַקָּטָן.

– אָנָּא... אֶלְפִנֵי־נָא! – הַתְּחַנֵּן הַשׁוּעַל לְפָנָיו.
– בְּחֶפֶץ־לֵב, – אָמַר הַנְּסִיף הַקָּטָן – אֵף אֵין זְמַנִּי פְּנוּי בְּיוֹתֵר.
אֵץ לִי הַדְּרָה. עָלִי לְמִצָּא לִי יְדִידִים וּלְהַכִּין דְּבָרִים הַרְבֵּה.
– אֵין אִתָּהּ מִבֵּין אֵלָּא מַה שֶּׁהֵנָּה מְאַלֶּף, – הַמְשִׁיף הַשׁוּעַל – אֵין
שְׁעָתָם שֶׁל בְּנֵי־הָאָדָם פְּנוּיָה עוֹד לְהַכְנִית עֲנִינִים כָּל־שָׁהָם. הֵם קוֹנִים
אֵצֶל הַסּוֹחָרִים דְּבָרִים מוֹכְנִים וּמְזַמְנִים. וְכִיּוֹן שְׂאֵין בְּעוֹלָם שׁוּם
בֵּית־מִסְחָר לִידִידוֹת, אֵין עוֹד לְבְנֵי־הָאָדָם שׁוּם רְעִים וִידִידִים. אִם
חֲשָׁקָה נִפְשָׁה בְּיָדִיד – אֶלְפִנֵי־נָא אֵלֶי!
– אִם כֵּן, – שְׂאֵל הַנְּסִיף הַקָּטָן – מַה הַמַּעֲשֶׂה שְׁעָלִי לַעֲשׂוֹת?
– לְשֵׁם כֶּף – הַשִּׁיב הַשׁוּעַל – עָלֶיךָ לְגַלוֹת סִבְלָנוֹת וְאַרְךְ־רוּחַ.
תְּחַלֶּה תִּשָּׁב לָךְ בְּמִרְחַק־מָה מִמֶּנִּי, כֶּף, עַל הַדָּשָׂא. אֲנִי אֲצִיץ בָּךְ
וְאִתָּהּ תִּשָּׁב דוּמָם וְלֹא תֵאמַר דְּבָר. כִּי הַדְּבוּר הוּא מְקוֹר כָּל
אֵי־הַבְּנָה. אֵף כָּל יוֹם תּוֹכֵל לְשַׁבֵּת קְרוֹב יוֹתֵר אֵלַי...

Заслышав людские шаги, я всегда убегаю и прячусь. Но твоя походка позовет меня, точно музыка, и я выйду из своего убежища. И потом - смотри! Видишь, вон там, в полях, зреет пшеница? Я не ем хлеба. Колосья мне не нужны. Пшеничные поля ни о чем мне не говорят. И это грустно! Но у тебя золотые волосы. И как чудесно будет, когда ты меня приручишь! Золотая пшеница станет напоминать мне тебя. И я полюблю шелест колосьев на ветру...

Лис замолчал и долго смотрел на маленького принца. Потом сказал:

- Пожалуйста... Приручи меня!

- Я бы рад, - отвечал маленький принц, - но у меня так мало времени. Мне еще надо найти друзей и узнать разные вещи.

- Узнать можно только те вещи, которые приручишь, - сказал лис. У людей уже не хватает времени что-либо узнавать. Они покупают вещи готовыми в магазинах. Но ведь нет таких магазинов, где торговали бы друзьями, и потому люди больше не имеют друзей. Если хочешь, чтобы у тебя был друг, приручи меня!

- А что для этого надо делать? - Спросил маленький принц.

- Надо запастись терпением, - ответил лис. - Сперва сядь вон там, поодаль, на траву, - вот так. Я буду на тебя искоса поглядывать, а ты молчи. Слова только мешают понимать друг друга. Но с каждым днем садись немножко ближе...

למחרת היום חזר הנסיך הקטן ונפגש עם השועל. הלה פנה אליו ואמר:

– מוטב לשוב יום-יום באותה שעה. אם תשוב, למשל, בשעה הרביעית אחר הצהריים, אתחיל להיות מאשר עוד בשעה השלישית. ככל שתקרב שעת הפגישה ארגיש עצמי מאשר יותר. ובהגיע השעה הרביעית אתחיל להתרגש ולדאג. אז אדע לראשונה את מחיר האשר! אף אם תבוא בכל שעה שתהיה, לא אדע לעולם אימתי עלי להתכונן בלבי... כי גם בענין זה יפה פחם של טקסים קבועים.

– מה זה "טקס"? – שאל הנסיך הקטן.

– גם זה מן הדברים שהזנחו יתר על המדה, – ענה השועל – ונהרי זהו מעשה המבדיל יום אחד מכל הימים ומיחד שעה אחת מכל השעות האחרות. הרי, למשל, טקס המקבל אצל צידי: כל יום חמישי בשבוע נוהגים הם לצאת במחולות עם נערות הכפר. לכן היום החמישי הוא בשבילי יום שכלו טוב! כי באותו יום יכול

אני להרחיק לטייל עד הכפרם. אלו רקדו הצידיים בכל שעה שהיא, ככל העולה על רוחם, היו כל הימים דומים זה לזה ומעולם לא הייתי זוכה ליום חפשה ומרגוע.

Назавтра маленький принц вновь пришел на то же место.

- Лучше приходи всегда в один, и тот же час, - попросил лис. Вот, например, если ты будешь приходить в четыре часа, я уже с трех часов почувствую себя счастливым. И чем ближе к назначенному часу, тем счастливей. В четыре часа я уже начну волноваться и тревожиться. Я узнаю цену счастью! А если ты приходишь всякий раз в другое время, я не знаю, к какому часу готовить свое сердце... Нужно соблюдать обряды.

- А что такое обряды? - Спросил маленький принц.

- Это тоже нечто давно забытое, - об`яснил лис. - Нечто такое, отчего один какой-то день становится не похож на все другие дни, один час - на все другие часы. Вот, например, у моих охотников есть такой обряд: по четвергам они танцуют с деревенскими девушками. И какой же это чудесный день - четверг! Я отправлюсь на прогулку и дохожу до самого виноградника. А если бы охотники танцевали когда придется, все дни были бы одинаковы и я никогда не знал бы отдыха.

הנְסִיף הַקָּטָן אֶלֶף אֶת הַשׁוֹעֵל. אֵף הֵנָּה הַגִּיעָה שְׁעַת הַפְּרִידָה...
- אָהָה! - קָרָא הַשׁוֹעֵל - בְּכֹה אֲבִכָּה אִם תַּעֲזֹבֵנִי...
- בָּךְ הָאֵשׁ, - אָמַר הַנְּסִיף הַקָּטָן - כִּי לֹא נִתְכַּנְּנִי כָּלֵל לְהִרְע
לָךְ; אִתָּה בִּקְשָׁתִּי כִּי אֲאֵלֶּךְ אִתָּךְ...
- אָמַת, נִכּוֹן הַדָּבָר - הוֹדָה הַשׁוֹעֵל.
- אֵף כָּעַת בְּכֹה יִתְבַּכֶּה! - אָמַר הַנְּסִיף הַקָּטָן.
- אֲכֹן... - הִשִּׁיב הַשׁוֹעֵל.
- אִם כֵּן, אִתָּה נִמְצָא מִפְּסִיד!
- לֹא, אֲנִי נִמְצָא נִשְׁכָּר בְּגִלְל עֵין הַזֶּהָב אֲשֶׁר לְשִׁבְלִים... - אָמַר
הַשׁוֹעֵל וְהוֹסִיף:

- לָךְ לְחֻזוֹת שְׁנִית בְּשׁוֹשְׁנִים, אוֹ-אֲזַ תִּנְכַּח לְדַעַת כִּי הַשׁוֹשְׁנָה
אֲשֶׁר לָךְ אַחַת וְיַחֲדָה הֵנָּה בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוּ. וְכִשְׁתָּבוֹא לְהַפְּרֹד
מִמֶּנִּי, אֲגִישׁ לָךְ מִנְחָה נָאָה - סוּד אֲשֶׁר לֹא יִדְעַת.

הַנְּסִיף הַקָּטָן הִלָּךְ לְחֻזוֹת שְׁנִית בְּשׁוֹשְׁנִים.
- אֵינְכֹן דּוֹמוֹת לְשׁוֹשְׁנָה שְׁלִי כָּל עֵקֶר! - אָמַר לָהּ הַנְּסִיף הַקָּטָן
- אֵינְכֹן עֲדִין אֵלֶּא סֵתֶם שׁוֹשְׁנִים. אִישׁ לֹא אֵלֶּךְ אִתָּכֹן, - גַּם לֹא
אֵלֶּךְ עַל-יְדֵיכֹן. דּוֹמוֹת אִתָּן לְשׁוֹעֵלִי, שְׁעָה שְׁפָגְשָׁתִּי לְרֵאשׁוֹנָה;
אִתָּה שְׁעָה לֹא הָיָה שׁוֹעֵלִי שׁוֹנָה כָּל עֵקֶר מִמָּאָה אֵלֶּךְ שׁוֹעֵלִים
אַחֲרַיִם. אוּלָם מֵאֲז הָיָה לִי־יָדִי הָרִיחוּ אֶחָד וְיַחֲד בְּעוֹלָם כְּלוּ.
דְּבָרָיו אֵלֶּה הִבִּיאוּ אֶת הַשׁוֹשְׁנִים בְּמִבּוֹכָה.

- הַנְּכֹן יָפוֹת, אֵף רִיקְנִיּוֹת, - הוֹסִיף וְאָמַר - וְכִלּוּם כְּדֹאֵי
לְהַקְרִיב אֶת הַחַיִּים לְמַעַנְכֹן? בְּעֵינֵי הַזֶּר הַעוֹבֵר לְתַמּוֹ אֵין הַשׁוֹשְׁנָה
שְׁלִי שׁוֹנָה וְנִבְדָּלַת מִכֵּן. אוּלָם בְּעֵינֵי אֲנִי הָרִיחֵי חֲשׂוּבָה מִפְּלִכֹן, כִּי
רַק אִתָּה הַשְּׁקִיטִי יוֹם-יוֹם; רַק אִתָּה שְׁמִתִּי תַחַת פְּעַמּוֹן-זְכוּכִית,
אֵף שְׁכוּתִי עָלֶיךָ בְּפִרְגוֹד מִפְּנֵי הַרוּחוֹת הַעֲזוֹת. רַק לְמַעַנָּה הַרְגִּתִּי
אֶת הַזְּחִלִים (חוּץ מִשְׁנֵים-שְׁלֹשָׁה, שֶׁהַשְּׂאֲרָתִים בְּחַיִּים לְמַעַן יִהְיוּ
לְפִרְפָּרִים); רַק לְקוֹלָה הָאֲזוּנִתִּי שְׁעָה שְׁקָבְלָה אוֹ הַתְּפָאָרָה, וְלַעֲתִים
אֵף בְּשְׁעָה שֶׁהַחֲרִישָׁה, שֶׁהָרִי זֶה הַשׁוֹשְׁנָה שְׁלִי...

Так маленький принц приручил лиса. И вот настал час прощанья.

- Я буду плакать о тебе, - вздохнул лис.

- Ты сам виноват, - сказал маленький принц. - Я ведь не хотел, чтобы тебе было больно ты сам пожелал, чтобы я тебя приручил...

- Да, конечно, - сказал лис.

- Но ты будешь плакать!

- Да, конечно.

- Значит, тебе от этого плохо.

- Нет, - возразил лис, - мне хорошо. Вспомни, что я говорил про золотые колосья.

Он умолк. Потом прибавил:

- Поди взгляни еще раз на розы. Ты поймешь, что твоя роза единственная в мире. А когда вернешься, чтобы проститься со мной, я открою тебе один секрет. Это будет мой тебе подарок.

Маленький принц пошел взглянуть на розы.

- Вы ничуть не похожи на мою розу, - сказал он им. - Вы еще ничто. Никто вас не приручил, и вы никого не приручили. Таким был прежде мой лис. Он ничем не отличался от ста тысяч других лисиц. Но я с ним подружился, и теперь он - единственный в целом свете.

Розы очень смутились.

- Вы красивые, но пустые, - продолжал маленький принц. - Ради вас не захочется умереть. Конечно, случайный прохожий, поглядев на мою розу, скажет, что она точно такая же, как вы. Но мне она одна дороже всех вас. Ведь это ее, а не вас я поливал каждый день. Ее, а не вас накрывал стеклянным колпаком. Ее загоразивал ширмой, оберегая от ветра. Для нее убивал гусениц, только двух или трех оставил, чтобы вывелись бабочки. Я слушал, как она жаловалась и как хвастала, я прислушивался к ней, даже когда она умолкала. Она - моя.

הַנְּסִיף הַקָּטָן חוֹר אֶל הַשׁוֹעֵל.
- שְׁלוֹם עָלֶיךָ! - אָמַר כְּשֶׁהִגִּיעָה שְׁעַת הַפְּרִידָה.
- בְּרוּךְ תִּהְיֶה בְּצֵאתְךָ! - עָנָה הַשׁוֹעֵל - הִנֵּה סוּדֵי וְהוּא פָּשׁוּי
מֵאֵד: אֵין לְרֵאוֹת אֶת הַדְּבָרִים הַיֵּטֵב אֲלֵא בְּלִבְךָ. כִּי הַדְּבָר
הַחֲשׁוּב בְּאַמֶּת סְמוּי מִן הָעֵינַי.
- כָּל דְּבַר חֲשׁוּב סְמוּי מִן הָעֵינַי - חוֹר הַנְּסִיף הַקָּטָן לְמַעַן יִחְרַח
בְּלִבּוֹ.

- הַזְּמַן שֶׁהַקְּדוּשָׁתַי לְשׁוֹשְׁנֶתְךָ הוּא הַמְּשׁוּנָה לָּהּ חֲשִׁיבוֹת כֹּה רַבָּה
- אָמַר הַשׁוֹעֵל.
- הַזְּמַן שֶׁהַקְּדוּשָׁתַי לְשׁוֹשְׁנָה שְׁלִי... - חוֹר הַנְּסִיף הַקָּטָן לְמַעַן
שָׁנַן אֶת הַדְּבַר הַיֵּטֵב.
- בְּנִי-הָאָדָם שְׁכַחוּ אֶמֶת זו, - הוֹסִיף הַשׁוֹעֵל - אוּלָם עָלֶיךָ לְזַכֵּר
אֶת הַדְּבַר תָּמִיד. כִּי לְעוֹלָם עָרַב אָדָם לְשִׁלּוּמוֹ שֶׁל אוֹתוֹ שֶׁהוּא
מֵאֲלָפוֹ. עָרַב אֶתָּה לְשִׁלּוֹם שׁוֹשְׁנָה שְׁלֶךָ...
- אֲנִי עָרַב לְשִׁלּוֹם שׁוֹשְׁנָה שְׁלִי... - חוֹר הַנְּסִיף הַקָּטָן לְמַעַן
יִחְרַת הַדְּבַר בְּלִבּוֹ.

פָּרַק עֲשָׂרִים וְשָׁנִים

כִּוּן הַרְכָּבָת

- שְׁלוֹם עָלֶיךָ! - אָמַר הַנְּסִיף הַקָּטָן.
- שְׁלוֹם! - הִשִּׁיב פְּקִיד הַמְּסֻלָּה הַמְּכֻוֹן אֶת תְּנוּעַת הַרְכָּבוֹת.
- מַה מַּעֲשִׂיךָ כָּאֵן? - שָׂאל הַנְּסִיף הַקָּטָן.
- אֲנִי מְכַנֵּס אֶת הַנוֹסְעִים בְּקִבּוּצוֹת שֶׁל אֶלֶף אִישׁ, - אָמַר פְּקִיד
הַמְּסֻלָּה - וְאַחַר אֲנִי מְכֻוֹן אֶת הַרְכָּבוֹת הַמְּסִיעוֹת אוֹתָם, עֵתִים
יְמִינָה וְעֵתִים שְׂמֵאלָהּ.
אוֹתָהּ שְׁעָה חֲלָפָה עַל פְּנֵיהֶם בְּקוֹל הַמְּלָה גְּדוּלָה, כְּרַעַם
מִתְּגַלְגֵּל, שֶׁהִרְעִיד אֶת תֵּא הַכְּפוֹן; הַרְכָּבַת הַמְּהִירָה, שֶׁהִיְתָה מוֹאֲרַת
בְּשַׁפְּעֵי אוּרוֹת.

И маленький принц возвратился к лису.

- Прощай... - Сказал он.

- Прощай, - сказал лис. - Вот мой секрет, он очень прост: зорко одно лишь сердце. Самого главного глазами не увидишь.

- Самого главного глазами не увидишь, - повторил маленький принц, чтобы лучше запомнить.

- Твоя роза так дорога тебе потому, что ты отдавал ей все свои дни.

- Потому что я отдавал ей все свои дни... - Повторил маленький принц, чтобы лучше запомнить.

- Люди забыли эту истину, - сказал лис, - но ты не забывай: ты навсегда в ответе за всех, кого приручил. Ты в ответе за твою розу.

- Я в ответе за мою розу... - Повторил маленький принц, чтобы лучше запомнить.

XXII

- Добрый день, - сказал маленький принц.

- Добрый день, - отозвался стрелочник.

- Что ты делаешь? - Спросил маленький принц.

- Сортирую пассажиров, - отвечал стрелочник. - Отправляю их в поездах по тысяче человек зараз - один поезд направо, другой налево.

И скорый поезд, сверкая освещенными окнами, с громом промчался мимо, и будка стрелочника вся задрожала.

- Как они спешат! - Удивился маленький принц. - Чего они ищут?

- Даже сам машинист этого не знает, - сказал стрелочник.

И в другую сторону, сверкая огнями, с громом пронесся еще один скорый поезд.

– אֵץ לָהֶם הַדֶּרֶךְ, – הַעִיר הַנְּסִיף הַקָּטָן. – לֹאן פְּנִיָּהֶם מוֹעֲדוֹת
וּמָה הֵם מְבַקְּשִׁים?

– אֶפְּלוּ נָהַג הַקָּטָר אֵינּוּ יוֹדֵעַ זֹאת – הַשִּׁיב הַכּוֹן.
וְעוֹד רֶכֶּבֶת מֵהִירָה, מוֹאֲרֵת וּמְטַרְטֵרֵת, עֲבָרָה בְּסִמּוּד לָהֶם וּפְנִיָּה
לְכוּוֹן הַהַפּוּדָה.

– הַכִּי כָּבֵר חוֹזְרִים הֵם כְּלַעֲמַת שְׂבָאוּ? – תִּמָּה הַנְּסִיף הַקָּטָן.
– הֲלָלוּ נוֹסְעִים אַחֲרֵים הֵם – הַסְּבִיר פְּקִיד הַמְּסֻלָּה – הֵם
מִתְחַלְּפִים.

– הַכִּי לֹא הָיוּ שְׂמַחִים בְּחֻלְקָם בְּמִקּוֹם הַמְּצָאָם?
– לְעוֹלָם אֵין אָדָם שְׂמַח בְּחֻלְקוֹ בְּמִקּוֹם הַמְּצָאוֹ – אָמַר פְּקִיד
הַמְּסֻלָּה.

וְהִנֵּה עֲבָרָה בְּרַעַם־גִּלְגָּלִים רֶכֶּבֶת מֵהִירָה שְׁלִישִׁית, כְּלָה שׁוֹפַעַת
אוֹר.

– כְּלוּם רוֹדְפִים אֵלֶּה אַחַר הַנוֹסְעִים הָרֵאשׁוֹנִים? – שָׁאַל הַנְּסִיף
הַקָּטָן.

– אֵין הֵם רוֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם וְאֵינָם מְבַקְּשִׁים וְלֹא כְלוּם – הַשִּׁיב
פְּקִיד הַמְּסֻלָּה – הֵם מְנַמְנָמִים בְּתֵאִיהֶם אוֹ יוֹשְׁבִים וּמְפַהֲקִים. רַק
הַיְלָדִים מוֹעֲכִים אֶת חֲטָמֵיהֶם בְּהַצְמָדָם אֶל שְׂמִשׁוֹת הַחִלּוּנוֹת...

– רַק הַיְלָדִים יוֹדְעִים אֶל־נֶכּוֹן מָה הֵם מְבַקְּשִׁים, – הַעִיר הַנְּסִיף
הַקָּטָן, – הֵם מְפַסְּדִים מְזַמְנָם בְּטַפְּלָם בְּבִבְהָ עֲשׂוּיָה סְמֵרְטוּטִים;
הִיא נַעֲשִׂית חֲשׂוּבָה מְאֹד בְּעֵינֵיהֶם וְאֵם מוֹצִיאִים אוֹתָהּ מִיַּדֵּיהֶם
הַרִי הֵם בּוֹכִים...

– אָכוֹ, בְּנֵי־מְזֹל הֵם! – אָמַר הַכּוֹן.

- Они уже возвращаются? - Спросил маленький принц.

- Нет, это другие, - сказал стрелочник. - Это встречный.

- Им было нехорошо там, где они были прежде?

- Там хорошо, где нас нет, - сказал стрелочник.

И прогремел сверкая, третий скорый поезд.

- Они хотят догнать тех, первых? - Спросил маленький принц.

- Ничего они не хотят, - сказал стрелочник. - Они спят в вагонах или просто сидят и зевают. Одни только дети прижимаются носами к окнам.

- Одни только дети знают, чего ищут, - промолвил маленький принц. - Они отдают все свои дни тряпочной кукле, и она становится им очень-очень дорога, и если ее у них отнимут, дети плачут...

- Их счастье, - сказал стрелочник.

מוכר הגלולות המרוות

– שלום! – אמר הנסיך הקטן.
– שלום! – השיב הרוכל.
רוכל זה עסק במכירת גלולות משבחות המרוות את הצמאון.
כל הבולע גלולה אחת לשבוע אינו זקוק עוד לשתייה.
– למה אתה מוכר זאת? – שאל הנסיך הקטן.
– גלולות אלה – הסביר הרוכל – מאפשרות חסכון נכר בזמן.
הממחים חשבו ומצאו כי בדרך זו אפשר לחסוך חמשים ושלוש
דקות בשבוע.
– וכי מה עושים בחמשים ושלוש דקות אלה?
– יכול אתה לעשות בהן ככל העולה על רוחך...
– כשאני לעצמי – אמר הנסיך הקטן בלבו – אלו היו לי
חמשים ושלוש דקות פנויות, הייתי הולך לי בנחת אל המעיין...

פרק עשרים וארבעה

הדברים החשובים סמויים מן העיין...

היה זה היום השמיני לתאונתי במדבר. שתיתי את טפת המים
האחרונה שהיתה עמי שעה שהקשבתי לספור על רוכל
הגלולות.

– יפים ומעניינים זכרונותיה אלה, – אמרתי לנסיך הקטן – אף
לא עלה בידי עדין לתקן את מטוסי. אין לי טפת מים אחת; אף
אני הייתי שמח בחלקי אלו יכלתי ללכת בנחת אל מעין מים
חיים!

– ידידי השועל... – פתח הנסיך הקטן ואמר.

XXIII

- Добрый день, - сказал маленький принц.

- Добрый день, - ответил торговец.

Он торговал усовершенствованными пилюлями, которые утоляют жажду. Проглотишь такую пилюлю - и потом целую неделю не хочется пить.

- Для чего ты их продаешь? - Спросил маленький принц.

- От них большая экономия времени, - ответил торговец. - По подсчетам специалистов, можно сэкономить пятьдесят три минуты в неделю.

- А что делать в эти пятьдесят три минуты?

- Да что хочешь.

"Будь у меня пятьдесят три минуты свободных, - подумал маленький принц, - я бы просто-напросто пошел к роднику..."

XXIV

Миновала неделя с тех пор, как я потерпел аварию, и, слушая про торговца пилюлями, я выпил последний глоток воды.

- Да, - сказал я маленькому принцу, - все, что ты рассказываешь, очень интересно, но я еще не починил самолет, у меня не осталось ни капли воды, и я тоже был бы счастлив, если бы мог просто-напросто пойти к роднику.

- Лис, с которым я подружился...

– קטינא חביב, אין הלכ נתון עוד לשועל!

– מדוע?

– משום שעומדים אנו לגוע בצמא...

בנראה לא ירד הנסיף הקטן לסוף דעתי. הוא הוסיף ואמר:

– אשרי האיש שמצא לו ידיד, אף בשעה שהוא הולך למות.

הנני שמח בחלקי מאחר שמצאתי לי שועל ידיד...

“אין הוא מבין סכנה מהי – אמרתי בלבי – כי מעולם לא היה

רעב או צמא. אין הוא זקוק אלא למעט אור שמש...”

אף הוא הציץ בפני ואמר כמשיב על הרהורי אלה:

– אף אני צמא... הבה נלך לבקש באר...

פני הביעו חסר-ישע, כי אולת היא לבקש באר מים בין

שממות המדבר העצום. ואף על פי כן יצאנו לדרך.

לאחר שהלכנו במשך שעות אחדות בלי להוציא הגה מפינו,

ירד עלינו הלילה והכוכבים התחילו מגיהים אורם. הם נתגלו

לעיני כמתוך חלום, כי מחמת הצמא תקפתני קדחת קלה. דברי

הנסיף הקטן הדהדו בלבי.

– ובכן – שאלתי – הגם אתה צמא?

אף הוא לא ענה על שאלתי ורק אמר:

– דומה כי המים יפים גם ללב...

לא ירדתי לסוף דעתו; אולם נשתתקתי משום שידעתי היטב כי

אין להטרידו בשאלות.

הנסיף הקטן היה עיף. הוא ישב להנפש. ישבתי על-ידי. הוא

החריש, אחר פתח ואמר:

– יפים הם הכוכבים בזכותו של פרת, שאינו נראה לעין...

– אמנם כן – עניתי ובלתי להוסיף דבר הסתכלתי בקפלי החול

המבהיקים לאור הירח.

– יפה הוא המדבר... – הוסיף הנסיף הקטן.

צדק הנסיף הקטן. תמיד אהבתי את המדבר. אתה יושב לך על

- Милый мой, мне сейчас не до лиса!

- Почему?

- Да потому, что придется умереть от жажды...

Он не понял, какая тут связь. Он возразил:

- Хорошо, если у тебя когда-то был друг, пусть даже надо умереть. Вот я очень рад, что дружил с лисом.

"Он не понимает, как велика опасность. Он никогда не испытывал ни голода, ни жажды. Ему довольно солнечного луча..."

Я не сказал этого вслух, только подумал. Но маленький принц посмотрел на меня и промолвил:

- Мне тоже хочется пить... Пойдем поищем колодец...

Я устало развел руками: что толку наугад искать колодцы в бескрайней пустыне? Но все-таки мы пустились в путь.

Долгие часы мы шли молча. Наконец стемнело, и в небе стали загораться звезды. От жажды меня немного лихорадило, и я видел их будто во сне. Мне все вспоминались слова маленького принца, и я спросил:

- Значит, и ты тоже знаешь, что такое жажда?

Но он не ответил. Он сказал просто:

- Вода бывает нужна и сердцу...

Я не понял, но промолчал. Я знал, что не следует его расспрашивать.

Он устал. Опустился на песок. Я сел рядом. Помолчали. Потом он сказал:

- Звезды очень красивые, потому что где-то там есть цветок, хоть его и не видно...

- Да, конечно, - сказал я только, глядя на волнистый песок, освещенный луною.

- И пустыня красивая... - Прибавил маленький принц.

Это правда. Мне всегда нравилось в пустыне.

גבעת חול. אינך רואה דבר ואינך שומע דבר. ואף על פי כן
משהו טמיר קורן ומאיר בדממה...

- סוד יפיו של המדבר - העיר הנסיך הקטן - שהוא צופן
אי-שם בחבו מקור מים חיים...

לפתע פתאם עמדתי על סוד אותו זהר טמיר המבצבץ ומנצנץ
מתוך החול. בהיותי ילד קטן גרתי בבית ישן-נושן, שלפי האגדה
הטמן בו אוצר. אמנם איש לא מצא את מקום המטמון, ואולי אף
לא בקש לגלותו. אולם היה איזה קסם בהרגשה זו, כי בביתי
צפון סוד גדול ונפלא...

- אמת נכון הדבר, - פניתי אל הנסיך הקטן - כי הדבר המשהו
יפי לבית, לכוכבים או למדבר, הוא משהו הסמוי מן העין!
- שמח אני - ענני הנסיך הקטן - שדעתך כדעת שועלי.

כיון שהנסיך הקטן נרדם בינתיים, נטלתי בזרועותי והמשכתי
דרכי. הייתי נרגש מאד. דומה היה עלי שאני נושא בזרועותי
אוצר יקר ועדין. כסבור הייתי אותה שעה כי אין חפץ שביר
ממנו עלי אדמות. הצצתי לאור הירח במצחו החור, בעפעפיו
העצומים, בקנצותיו הרוטטות ברוח, ואמרתי בלבי: מה שעיני
רואות אינו אלא קלפה; כי העקר סמוי מן העין...

בראותי בת-שחוק, שהצטיירה על שפתותיו הפשוקות, הרהרתי
שוב: "הדבר הנוגע עד לבי בנסיך קטן זה הנם בזרועותי היא
נאמנותו ומסירותו לפרח, היא דמות השושנה הקורנת בו,
כשלהבת במנורה, אף בשעה שהוא שקוע בשנה..."
אותה שעה נראה לי הנסיך הקטן חלש ושביר שבצמתיים.
הרהרתי בלבי: יש לשמר היטב על המנורות, כי כל משב רוח
עלול לכבותן...

ובעוד אני הולך בדרך גליתי את הבאר, כעלות השחר.

Сидишь не песчаной дюне. Ничего не видно. Ничего не слышно. И все же тишина словно лучится...

- Знаешь, отчего хороша пустыня? - Сказал он. - Где-то в ней скрываются родники...

Я был поражен. Вдруг я понял, почему таинственно лучится песок. Когда-то, маленьким мальчиком, я жил в старом престаром доме рассказывали, будто в нем запрятан клад. Разумеется, никто его так и не открыл, а может быть, никто никогда его и не искал. Но из-за него дом был словно заколдован: в сердце своем он скрывал тайну...

- Да, - сказал я. - Будь то дом, звезды или пустыня, - самое прекрасное в них то, чего не увидишь глазами.

- Я очень рад, что ты согласен с моим другом лисом, - отозвался маленький принц.

Потом он уснул, я взял его на руки и пошел дальше. Я был взволнован. Мне казалось, я несу хрупкое сокровище. Мне казалось даже, ничего более хрупкого нет на нашей земле. При свете луны я смотрел на его бледный лоб, на сомкнутые ресницы, на золотые пряди волос, которые перебирал ветер, и говорил себе: всю это лишь оболочка. Самое главное - то, чего не увидишь глазами...

Его полуоткрытые губы дрогнули в улыбке, и я сказал себе: трогательней всего в этом спящем маленьком принце его верность цветку, образ розы, который лучится в нем, словно пламя светильника, даже когда он спит... И я понял, что он еще более хрупок, чем кажется. Светильники надо беречь: порыв ветра может их погасить...

Так я шел... И на рассвете дошел до колодца.

עלי באר!

בני-האדם - אמר הנסיך הקטן - נתקעים בתוך רפכות
 מהירות; אך כיון שאינם יודעים עוד מה יבקשו, הרי הם
 מתרגשים וחוזרים כלעמם שבאו, הלך וחזר חלילה...
 אחר הוסיף ואמר:
 - לא כדאי הדבר...

הבאר שאליה הגענו לא הייתה דומה כלל לבארות המצויות
 במדבר סהרה. בארות סהרה אינן אלא חורים שנחפרו בחול,
 ואלו הבאר שמצאנו הייתה דומה לבאר כפרית. כיון שלא היה
 שום כפר באותו מקום, סבור הייתי שהנני חולם בהקיץ.
 - מוזר הדבר, - אמרתי לנסיך הקטן - הכל מוכן ומזומן:
 הגלגל, הדלי והחבל...

הוא הצטחק, נגע בחבל והפעיל את הגלגל. הגלגל חרק על
 צירו כשבשבת ישנה, לאחר שהרוח שככה מכבר.
 - השמעתי? - אמר הנסיך הקטן - העירונו את הבאר משנתה
 והיא פתחה את פיה בשיר...

לא רציתי שהוא יתאמץ יתר על המדה ואמרתי:
 - הדלי כבד מכפי כחותיך. אני אעלנו.
 העליתי את הדלי לאט והעמדתי אותו בכטחה על שפת הבאר.
 עוד הדהדה באזני זמרת הגלגל הסובב על צירו, ועל פני המים
 הרוטטים עדין ראיתי את רטט השמש.

- הנני צמא למים אלה - אמר הנסיך הקטן - השקני-נא!..
 אז הבינתי היטב מה בקש הנסיך הקטן.
 הרימותי את הכלי והגשתיו אל שפתי. הוא שתה ועיניו היו
 עצומות. המים היו מתוקים ומשיבי-נפש כשקוי-חג. ואכן לא היו

- Люди забираются в скорые поезда, но они уже сами не понимают, чего ищут, - сказал маленький принц. - Поэтому они не знают покоя, бросаются то в одну сторону, то в другую...

Потом прибавил:

- И все напрасно...

Колодец, к которому мы пришли, был не такой, как все колодцы в сахаре. Обычно здесь колодец - просто яма в песке. А это был самый настоящий деревенский колодец. Но деревни тут нигде не было, и я подумал, что это сон.

- Как странно, - сказал я маленькому принцу, - тут все приготовлено: и ворот, и ведро, и веревка...

Он засмеялся, тронул веревку, стал раскручивать ворот. И ворот заскрипел, точно старый флюгер, долго ржавевший в безветрии.

- Слышишь? - Сказал маленький принц. - Мы разбудили колодец, и он запел!

Я боялся, что он устанет.

- Я сам зачерпну воды, - сказал я, - тебе это не под силу.

Медленно вытащил я полное ведро и надежно поставил его на каменный край колодца. В ушах у меня еще отдавалось пение скрипучего ворота, вода в ведре еще дрожала, и в ней дрожали солнечные зайчики.

- Мне хочется глотнуть этой воды, - промолвил маленький принц. Дай мне напиться...

И я понял, что он искал!

Я поднес ведро к его губам. Он пил, закрыв глаза. Это было как самый прекрасный пир.

אלה מים רגילים: הם נבעו מן המסע תחת כוכבי השמים, משירת
הגלגל שעל פי הבאר וממאמץ זרועותי. הם נעמו ללב כדורון.
אורות החג, צלילי העוגב וסבר הפנים היפות, – כל אלה האצילו
מאורם על המתנות שהייתי מקבל בהיותי ילד קטן.
– בני־האדם היושבים על כוכבה זה, – אמר הנסיך הקטן –
מגדלים חמשת אלפים שושנים בגן אחד... ואינם מוצאים את
מבקשם...

– כן, השיבותי – אין הם מוצאים את מבקשם...
– והרי יכלו למצא את מבקשם בִּשְׁשֹׁשְׁנָה אחת ויחידה, או במעט
מים...

– אָמַנְם כֵּן, – עָנִיתִי לוֹ.
והנסיך הקטן הוסיף ואמר:
– אף העינים סומות הן. אין לראות אלא בלב בלבד...

שתייתי מן המים ונשמתִי לרוחה. צבע החול בהנץ החמה הוא
כעין הדבש. צבע זה עשוי הִיָּה לגרם לי קורת־רוח רבה. מדוע
אפוא נגזר עלי להתעצב אל לבי?...
– עליך לקיים הבטחתך! – לחש לי הנסיך הקטן, שישב שנית
עלי־ידי.

– איזו הבטחה?
– הלא ידעת... מחסום לפי כבשתי... הריני ערב לשלום אותה
שושנה!

הוצאתי מכיסי את תרשימי ציורי. הנסיך הקטן הציץ בהם
ואמר בבת־צחוק:

– הפאופבים שלך דומים קצת לכרוביות...
– אה! – אמרתי בצער, כי עקר גאונתי הִיָּה על הפאופבים.
– השועל שצירף אָזְנֵיו דומות קצת לקרניים... והן אַרְכּוֹת
מדי... הוסיף הנסיך הקטן והצטחק שנית.

Вода эта была не простая. Она родилась из долгого пути под звездами, из скрипа ворота, из усилий моих рук. Она была как подарок сердцу. Когда я был маленький, так светились для меня рождественские подарки: сияньем свеч на елке, пением органа в час полночной мессы, ласковыми улыбками.

- На твоей планете, - сказал маленький принц, - люди выращивают в одном саду пять тысяч роз... И не находят того, что ищут...

- Не находят, - согласился я.

- А ведь то, чего они ищут, можно найти в одной единственной розе, в глотке воды...

- Да, конечно, - согласился я.

И маленький принц сказал:

- Но глаза слепы. Искать надо сердцем.

Я выпил воды. Дышалось легко. На рассвете песок становится золотой, как мед. И от этого тоже я был счастлив. С чего бы мне грустить?..

- Ты должен сдержать слово, - мягко сказал маленький принц, снова садясь рядом со мною.

- Какое слово?

- Помнишь, ты обещал... Намордник для моего барашка... Я ведь в ответе за тот цветок.

Я достал из кармана свои рисунки. Маленький принц поглядел на них и засмеялся:

- Баобабы у тебя похожи на капусту...

А я-то гордился своими баобабами!

- А у лисицы твоей уши... Точно рога! И какие длинные!

И он опять засмеялся.

- אינך נוהג בי בישר, נסיכי הקט, - אמרתי - הרי לא למדתי
לציר דבר, זולת נחשים בריחים מבחוץ ומבפנים.
- אין דבר, - אמר הנסיף הקטן - הילדים יבינו.
צירתי בעפרוני מחסום לכבשה, אף לבי התחמץ במסרי לו את
הציוור. אמרתי:

- יש לך תכניות שאינן ידועות לי...
אף הוא לא השיבני דבר, ורק אמר:
- הידעת?.. מחר תמלא שנה לרדתי על הארץ...
- נפלתי בקרבת מקום מכאן... - הוסיף שתיקה קלה ופניו
הסמיקו.

ושוב הרגשתי צער משנה, בלא לדעת את פשר הדבר. לבסוף
שאלתי:

- ובכן, לא היה זה מקרה שאותו בקר בו התודעתי אליה, לפני
שמונה ימים, היית מהלך לבדה במרחק אלה מילין מכל ישוב?
האם חזרת אותה שעה למקום צניחתה על הארץ?
הנסיף הקטן הסמיק שנית.
הוספתי לשאל מתוך הוסי:
- שמא חזרת לרגל יום-השנה?..

ושוב הסמיק הנסיף הקטן בלי להוציא הגה מפיו. מעולם לא
השיב על שאלות שהצגו לו; אף כל המסמיק כאלו הוא משיב
"כן", האין זאת?

- אהה! - אמרתי - חוששני...
אף הוא ענה ואמר:
- כעת עליה לעבד. עליה לשוב אל מטוסה. אחכה לה במקום
הזה. שובה אלי מחר בערב...

אולם דבריו אלה לא הרגיעוני. זכרתי את פרשת השועל. מי
שפניח כי יאלפוהו סופו להזיל דמעות...

- Ты несправедлив, дружок. Я ведь никогда и не умел рисовать разве только удавов снаружи и изнутри.

- Ну ничего, - успокоил он меня. - Дети и так поймут.

И я нарисовал намордник для барашка. Я отдал рисунок маленькому принцу, и сердце у меня сжалось.

- Ты что-то задумал и не говоришь мне...

Но он не ответил.

- Знаешь, - сказал он, - завтра исполнится год, как я попал к вам на землю...

И умолк. Потом прибавил:

- Я упал совсем близко отсюда...

И покраснел.

И опять, бог весть почему, тяжело стало у меня на душе. Все-таки я спросил:

- Значит, неделю назад, в то утро, когда мы познакомились, ты не случайно бродил тут совсем один, за тысячу миль от человеческого жилья? Ты возвращался к месту, где тогда упал?

Маленький принц покраснел еще сильнее.

А я прибавил нерешительно:

- Может быть, это потому, что исполняется год?..

И опять он покраснел. Он не ответил ни на один мой вопрос, но ведь когда краснеешь, это значит "да", не так ли?

- Непокойно мне... - Начал я.

Но он сказал:

- Пора тебе приниматься за работу. Иди к своей машине. Я буду ждать тебя здесь. Возвращайся завтра вечером...

Однако мне не стало спокойнее. Я вспомнил о лисе... Когда даешь себя приручить, потом случается и плакать.

הפְּרִידָה

לֵּד הַבָּאָר הַיְתֵמָה חוֹמַת־אֶבֶן הַרוֹסָה בְּחִלְקָהּ. לְמַחֲרַת, עִם עָרֵב,
בְּשׁוּבִי מֵעֲבוּדָתִי, רְאִיתִי מְרַחֵק אֶת נְסִיכֵי הַקֵּט יוֹשֵׁב עַל

הַחוּמָה וְרַגְלָיו שְׁמוּטוֹת מְטָה. וְהִנֵּה הִגִּיעוּ לְאָזְנִי דְבָרָיו אֵלֶּה:

– וּבָכָן אֵינָךְ זוֹכֵר? לֹא זֶה הַמָּקוֹם!

כִּסְבוֹר הֵייתִי כִּי קוֹל אַחַר הַשִּׁיב עַל דְּבָרֵי הַנְּסִיף הַקָּטָן,

שֶׁהוֹסִיף וְאָמַר:

– כֵּן, כֵּן! הַיּוֹם הוּא הַיּוֹם, בְּלִי סֶפֶק, אֲךָ לֹא זֶה הַמָּקוֹם...

הוֹסַפְתִּי לְלַכֵּת לְעֵבֶר הַחוּמָה. כָּל אוֹתָהּ שָׁעָה לֹא רְאִיתִי אֶת

אִישׁ־שִׁיחוֹ, אֲךָ לֹא שָׁמַעְתִּי קוֹלוֹ. אֲךָ הַנְּסִיף הַקָּטָן הוֹסִיף וְאָמַר:

– כַּמּוּבָן, תּוֹכַל לְרְאוֹת הֵיכָן מִתְחִילוֹת עֲקָבוֹתַי בַּחוּל. עֲלֶיךָ

לְהִמָּתִין לְשׁוּבִי. הִיא אֶהְיֶה שָׁם הַלַּיְלָה...

הַתְּקַרְבָּתִי אֶל הַחוּמָה כְּדֵי עֲשָׂרִים צַעַד בְּלִבָּד, וְאֲךָ עַל פִּי כֵּן לֹא

רְאִיתִי עֲדִין אֶל מִי פָּנָה הַנְּסִיף הַקָּטָן בְּדַבְּרוֹ. הוּא נִשְׁתַּמֵּק לְרַגַע,

אַחַר הוֹסִיף וְשָׁאַל:

– הֵישׁ לָךְ אָרֶס טוֹב? הֲאֵם אַתָּה בְּטוֹחַ, כִּי לֹא תִגְרַם לִי סָבָל

מִמִּשְׁוֹ?..

עָמַדְתִּי מִלְכָּת. לְבִי הִתְחַמֵּץ בְּקִרְבִּי, אִם כִּי לֹא תִפְסְתִּי עֲדִין אֶת

פֶּשֶׁר הַדְּבָרִים הַלְלוֹ.

– וְעַתָּה לֹךְ־לָךְ לְשָׁלוֹם! – אָמַר הַנְּסִיף הַקָּטָן – כִּי בְרָצוֹנִי לְרַדֵּת

שׁוֹב מִהַחוּמָה!

הוֹרַדְתִּי עֵינַי לְאֶרֶץ וְנִמְרַתִּי מִמָּקוֹמִי בְּבִהְלָהּ. לְרַגְלֵי הַחוּמָה

הַזְדַּקְר לְעֵבֶר הַנְּסִיף הַקָּטָן אֶחָד מֵאוֹתָם נְחֻשִׁים צְהָבִים הָעֲלוּלִים

לְהִמִּית אָדָם תוֹף שְׁלֹשִׁים שְׁנִיּוֹת!

פִּשְׁפִּשְׁתִּי בְּכִיסֵי כְּדֵי לְשַׁלֵּף אֶת אֶקְדָּחִי וְצַעַדְתִּי צַעַד קְדִימָה; אֲךָ

Неподалеку от колодца сохранились развалины древней каменной стены. На другой вечер, покончив с работой, я вернулся туда и еще издали увидел, что маленький принц сидит на краю стены, свесив ноги. И услышал его голос.

- Разве ты не понимаешь? - Говорил он. - Это было совсем не здесь.

Наверно, кто-то ему отвечал, потому что он возразил:

- Ну да, это было ровно год назад, день в день, но только в другом месте...

Я зашагал быстрее. Но нигде у стены я больше никого не видел и не слышал. А между тем маленький принц снова ответил кому-то:

- Ну конечно. Ты найдешь мои следы на песке. И тогда жди. Сегодня ночью я туда приду.

До стены оставалось двадцать метров, а я все еще ничего не видел.

После недолгого молчания маленький принц спросил:

- А у тебя хороший яд? Ты не заставишь меня долго мучиться?

Я остановился, и сердце мое сжалось, но я все еще не понимал.

- Теперь уходи, - сказал маленький принц. - Я хочу спрыгнуть вниз.

Тогда я опустил глаза да так и подскочил! У подножья стены, подняв к маленькому принцу, свернулась желтая змейка, из тех, чей укус убивает в полминуты.

Нащупывая в кармане револьвер, я бегом бросился к ней,

לקול הרעש צנח הנחש על החול כסילון מים הנפסק מעט-מעט,
ובלי חפזון יתר שרף דרכו בין האבנים ונצלם באישה קלה
כנקישת מתכת רכה.

נגשתי אל החומה והספקתי לתפס את נסיכי הקט בזרועותי.
פניו היו חורים כשגל.

- מה פשר הדבר הזה? - קראתי - כעת שיח ושיג לך עם
נחשים!

התרתי את סודרו הצהב, שהיה פרוף על צוארו תמיד: הרטבתי
את רקותיו ונתתי מעט מים בפיו. לא העזתי להטרידו בשאלות
נוספות. הוא הציץ בי בכבד-ראש ולפף את צוארי בזרועותיו.
חשתי את דפיקות לבו ההולם כלבה של צפור גוססת, שנפגעה
בכדור הצייד...

- הנני שמח על פי גלית את סבת הקלקול במטוסך - אמר
הנסיך הקטן - וכעת תוכל סוף-סוף לשוב לביתך...

- איך נודע לך הדבר? - שאלתי בתמיהה. עמדתי לספר לו כי
עבודתי הצליחה בידי יותר מכפי שהעזתי לקוות. הוא לא ענה על
שאלתי. אולם העיר:

- אף אני עומד לשוב היום למקומי...

אחר הוסיף ואמר בעצב:

- זה רחוק יותר... וקשה שבעתים...

לפי אמר לי כי עומד להתרחש דבר יוצא מגדר הרגיל. חבקותי
בזרועותי כחבק תינוק, אף אותה שעה היה נדמה לי כי הוא
שוקע כאבן במצולה וידי קצרו מעצר בו...

פניו הביעו רצינות ועיניו כאלו נתעו למרחקים.

- יש לי כבשתך שנמתת לי - אמר לי - וגם התכה בשביל
הכבשה. ויש לי מחסום עבורה...

הוא פנה אלי בחיוף שהיה בו מן הצער.

המתנתי שעה ארכה. הרגשתי כי רוחו שבה אליו מעט-מעט.
לבסוף אמרתי:

но при звуке шагов змейка тихо заструилась по песку, словно умирающий ручеек, и с еле слышным металлически звоном неторопливо скрылась меж камней.

Я подбежал к стене как раз вовремя и подхватил моего маленького принца. Он был белее снега.

- Что это тебе вздумалось, малыш! - Воскликнул я. - Чего ради ты заводишь разговоры со змеями?

Я развязал его неизменный золотой шарф. Смочил ему виски и заставил выпить воды. Но не смел больше ни о чем спрашивать. Он серьезно посмотрел на меня и обвил мою шею руками. Я услышал, как бьется его сердце, словно у подстреленной птицы. Он сказал:

- Я рад, что ты нашел, в чем там была беда с твоей машиной. Теперь ты можешь вернуться домой...

- Откуда ты знаешь?!

Я как раз собирался сказать ему, что, вопреки всем ожиданиям, мне удалось исправить самолет!

Он не ответил, он только сказал:

- И я тоже сегодня вернусь домой.

Потом прибавил печально:

- Это гораздо дальше... И гораздо труднее...

Все было как-то странно. Я крепко обнимал его, точно малого ребенка, и, однако, мне казалось, будто он ускользает, его затягивает бездна, и я не в силах его удержать...

Он задумчиво смотрел куда-то вдаль.

- У меня останется твой барашек. И ящик для барашка. И намордник...

И он печально улыбнулся.

Я долго ждал. Он словно бы приходил в себя.

– נבהלת, כנראה, מחמדי הקט...
לא היה ספק בכך כי תקף אותו פחד. אף הוא הצטחק חרש
ואמר:

– הערב נכון לי פחד גדול יותר...
ושוב נתחמץ לפי כחונה פרענות שאין להשיבה. לא יכלתי
להשלים עם הרעיון כי לא אוסיף עוד לעולם לשמע את קול
צחוקו הערב לאזני כצלילי מים חיים המפכים בלב המדבר.
– נסיכי הקט, תאב אני לשמע את קול צחוקה שנית...
אף הוא אמר לי:

– הלילה תמלא שנה... כוכבי ימצא בדיוק מעל למקום שאלי
נקלעתי לפני שנה...
– שמעני, קטינא! הלא כל המעשה הזה בנחש, במפגש ובכוכב
אינו אלא חלום רע...
הוא לא השיב על דברי ורק אמר:

– הדבר החשוב באמת אינו נראה לעין...
– אמנם כן...
– דומה הדבר לענין הפרת. אם אוהב אתה שושנה הנמצאת על
כוכב – מה טוב ומה נעים להסתפל בשמים עם לילה! כל הכוכבים
מכסים פרחים מרהיבי עין...
– כן...
– והוא הדין במים. המים שהשקית אותי היו לי כמנגינה ערבה
בגלל הגלגל והחבל... הלא תזכר מה טובו המים הללו...
– אמנם כן...
– בלילה תשא עיניך אל על ותסתפל בכוכבים. אצלי הפל קטן
מדי ולא אוכל להראות לך היכן נמצא כוכבי שלי. מוטב שכך
הדבר. כוכבי שלי יהיה בעיניך כאחד הכוכבים; לכן תשמח לחזות
בכל כוכבי השמים... כלם יהיו לך פידידים החביבים עליה.
ורוצה אני לתת לך שני...
הוא הצטחק שנית.

- Ты напугался, малыш...

Ну еще бы не напугаться! Но он тихонько засмеялся:

- Сегодня вечером мне будет куда страшнее...

И опять меня оледенило предчувствие непоправимой беды. Неужели, неужели я никогда больше не услышу, как он смеется? Этот смех для меня - точно родник в пустыне.

- Малыш, я хочу еще послушать, как ты смеешься...

Но он сказал:

- Сегодня ночью исполнится год. Моя звезда станет как раз над тем местом, где я упал год назад...

- Послушай, малыш, ведь все это - и змея, и свидание со звездой просто дурной сон, правда?

Но он не ответил.

- Самое главное - то, чего глазами не увидишь... - Сказал он.

- Да, конечно...

- Это как с цветком. Если любишь цветок, что растет где-то на далекой звезде, хорошо ночью глядеть в небо. Все звезды расцветают.

- Да, конечно...

- Это как с водой. Когда ты дал мне напиться, та вода была как музыка, а все из-за ворота и веревки... Помнишь? Она была очень хорошая.

- Да, конечно... Маленький принц.

- Ночью ты посмотришь на звезды. Моя звезда очень маленькая, я не могу ее тебе показать. Так лучше. Она будет для тебя просто - одна из звезд. И ты полюбишь смотреть на звезды... Все они станут тебе друзьями. И потом, я тебе кое-что подарю...

И он засмеялся.

– אה, קטינא, נסיכי הקט, מה אהב לשמע את קול צחוקך זה!...
– זהו השי שלי... יהיה זה כענין המים...
– מה רצונך לומר?

– לבני־אדם כוכבים ומזלות, אף הם רואים אותם איש איש בצורה אחרת. לאלה היוצאים למסעות ישמשו הכוכבים מורי־דרך. ואלו בעיני האחרים אין הם אלא אורים ועירים. המלמדים יראו אותם כבעיות מדעיות בלבד. הסוחר שלי העריכם כאוצרות זהב. כל הכוכבים הללו דוממים. אולם אתה תזכה לכוכבים שלא נפלו בחלקו של שום אדם בעולם...
– למה אתה מתכוון?

– כי תסתכל בשמי הלילה שעה שאדור על אחד הכוכבים ואשמיע את צחוקי משם – דמה תדמה בנפשך, כי הצחוק בא מכל הכוכבים כולם. יהיו לך אפוא כוכבים היודעים לצחק!
ושוב צחק הנסיך הקטן ואמר:

– וכאשר יונח לך מצערך (שהרי ימצא האדם נחמה לנפשו), שמח תשמח על כי נפגשת בי והתודעת אלי. לעולם תהיה ידידי ותשתוקק לצחק עמדי. תפתח לעתים את חלונך לשם הנאה... וידידיה יתמהו מאד בראותם שאתה צוחק כשעיניך נשואות אל על. אז תפנה אליהם ותאמר: "אכן, הכוכבים מצחיקים אותי תמיד!" והם יחשבו כי אינך שפוי בדעתך. זו תהיה אפוא הלצה אכזרית מצדי...
הוא צחק והוסיף:

– יהיה זה כאלו נתתי לך הון תועפות פעמונים קטנים היודעים לצחק...
ושוב צחק, אף עד מהרה הרצינו פניו שנית:

– אל תבוא הלילה... הלא ידעת...
– לא אעזבך! – קראתי.

- Ах, малыш, малыш, как я люблю, когда ты смеешься!

- Вот это и есть мой подарок... Это будет, как с водой...

- Как так?

- У каждого человека свои звезды. Одним - тем, кто странствует, они указывают путь. Для других это просто маленькие огоньки. Для ученых они - как задача, которую надо решить. Для моего дельца они золото. Но для всех этих людей звезды немые. А у тебя будут совсем особенные звезды...

- Как так?

- Ты посмотришь ночью на небо, а ведь там будет такая звезда, где я живу, где я смеюсь, - и ты услышишь, что все звезды смеются. У тебя будут звезды, которые умеют смеяться!

И он сам засмеялся.

- И когда ты утетишься (в конце концов всегда утешаешься), ты будешь рад, что знал меня когда-то. Ты всегда будешь мне другом. Тебе захочется посмеяться со мною. Иной раз ты вот так распахнешь окно, и тебе будет приятно... И твои друзья станут удивляться, что ты смеешься, глядя на небо. А ты им скажешь: "да, да, я всегда смеюсь, глядя на звезды!" И они подумают, что ты сошел с ума. Вот какую злую шутку я с тобой сыграю...

И он опять засмеялся.

- Как будто вместо звезд я подарил тебе целую кучу смеющихся бубенцов...

Он опять засмеялся. Потом снова стал серьезен:

- Знаешь... Сегодня ночью... Лучше не приходи.

- Я тебя не оставлю.

– אֵהְיָה כְּאָדָם סוֹבֵל... אֲרָאָה קִצְת כְּמִי שְׁנוּטָה לְמוֹת... כִּף הוּא
הַדָּבָר. אֲלֵנָּא תְּבוֹא לְחֻזוֹת בְּמִרְאָה זֶה, לֹא כְּדַאי...
לֹא אֶעֱזֹב אוֹתְךָ!
אוּלָם פְּנִי הִבִּיעוּ דְאָגָה:
– הִנְנִי אוֹמֵר לְךָ זֹאת... גַּם בְּגִלְל הַנְּחֹשׁ. אֵל יִכִּישׁ אוֹתְךָ...
הַנְּחֹשִׁים רָעִים וּמִשְׁחָתִים מִטְבְּעָם. וְזֶה עֲלוּל לְהִכִּישְׁךָ לְהִנָּאֲתוּ...
– לֹא אֶעֱזֹבְךָ!
דוֹמָה כִּי דְבַר־מָה הִפִּיג אֶת חֲשׁוֹתָיו וְהוּא אָמַר:
– אֲמַנָּם כֵּן, אֵין לְנִחְשִׁים אָרֶס כְּדִי נְשִׁיכָה שְׁנִיָּה...

אוֹתוֹ לִילָה לֹא רִאִיתִיו בְּצֵאתוֹ לְדֶרֶךְ. הוּא חִמְק־עֵבֶר חֲרֹשׁ.
כְּשֶׁעָלָה בְּיָדִי לְהַדְּבִיקוֹ רִאִיתִיו צוֹעֵד בְּמַהִירוֹת כְּמִי שִׂיּוּדֵעַ אֶת
אֲשֶׁר לְפָנָיו. וְרַק זֹאת אָמַר לִי:
– אַה! אַתָּה כְּאֵן...

הוּא תִפֶּס אֶת יָדִי, אוּלָם חֲשׁוֹתָיו הִצִּיקוּ לוֹ עֵדִין:
– הִרְעוֹת לַעֲשׂוֹת כְּבוֹאֵךְ הִנֵּה. הַדָּבָר יִגְרֵם לְךָ צֶעַר. אֲרָאָה
כְּמַת, אֵךְ דְּבָר זֶה לֹא יֵהָא נְכוּן...
שְׂתַקְתִּי.

– הֲלֵא תְּבִין, – אָמַר – הַמְּקוֹם מִרְחַק מְדִי. לֹא אוֹכַל לְשִׂאת גּוֹפִי
זֶה עֲמָדִי. כְּבֵד הוּא מְדִי...
הוֹסַפְתִּי לְשִׂתַּק.

– הִיא תֵּהִיָּה כְּקִלְפָה יְשָׁנָה וְעֻזוּכָה. קִלְפוֹת יְשָׁנוֹת אֵין בְּהוֹן כְּדִי
לְגָרֵם צֶעַר...
הַחֲרֹשְׁתִּי.

רוּחוֹ נִפְלָה קִצְת בְּקִרְבוֹ, אֵךְ הוּא הִתְאַזַּר עוֹד וְאָמַר:
– יֵהִיָּה זֶה יָפֵה מְאֹד. גַּם אֲנִי אֶסְתַּכַּל בְּכּוֹכְבִים. כָּל הַכּוֹכְבִים
יֵהִיו כְּבָאָרוֹת שְׂגִלְגִלְיָהוֹן הַעֲלוּ חִלְדָּה. כָּל הַכּוֹכְבִים כְּלָם יִשְׁקוּנִי
מִיָּם חַיִּים...
לֹא אֲמַרְתִּי דְּבָר.

- Тебе покажется, что мне больно... Покажется даже, что я умираю. Так уж оно бывает. Не приходи, не надо.

- Я тебя не оставлю.

Но он был чем-то озабочен.

- Видишь ли... Это еще из-за змеи. Вдруг она тебя ужалит... Змеи ведь злые. Кого-нибудь ужалить для них удовольствие.

- Я тебя не оставлю.

Он вдруг успокоился:

- Правда, на двоих у нее не хватит яда...

В ту ночь я не заметил, как он ушел. Он ускользнул неслышно. Когда я наконец нагнал его, он шел быстрым, решительным шагом.

- А, это ты... - Сказал он только.

И взял меня за руку. Но что-то его тревожило.

- Напрасно ты идешь со мной. Тебе будет больно на меня смотреть. Тебе покажется, будто я умираю, но это неправда...

Я молчал.

- Видишь ли... Это очень далеко. Мое тело слишком тяжелое. Мне его не унести.

Я молчал.

- Но это все равно, что сбросить старую оболочку. Тут нет ничего печального...

Я молчал.

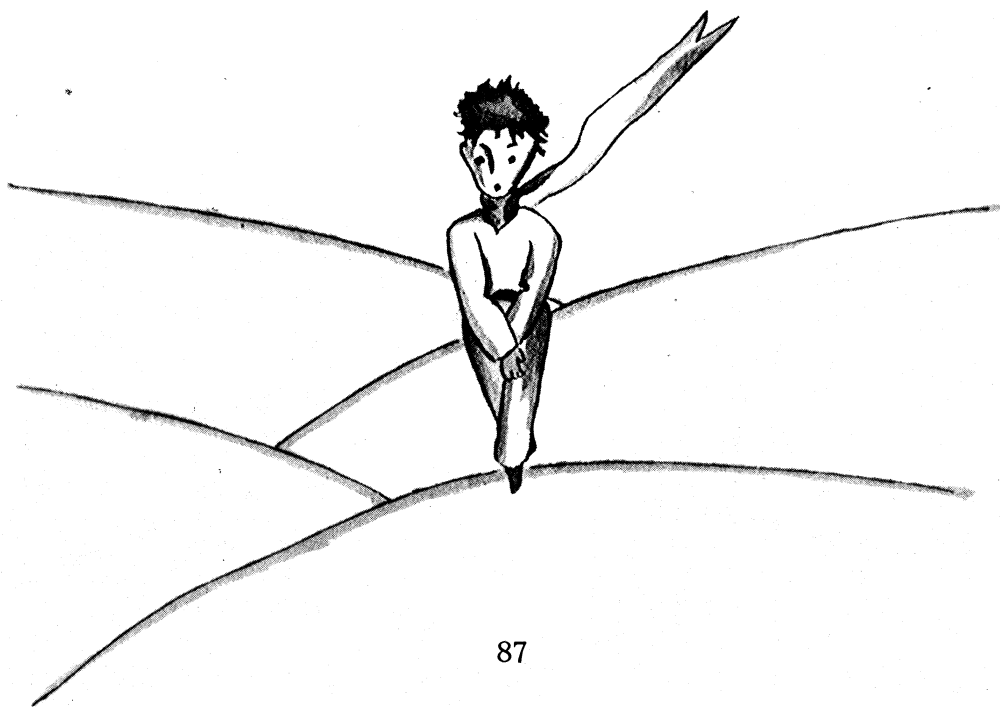
Он немного пал духом. Но все-таки сделал еще одно усилие:

- Знаешь, будет очень славно. Я тоже стану смотреть на звезды. И все звезды будут точно старые колодцы со скрипучим воротом. И каждая даст мне напиток...

Я молчал.

– זה יהיה משעשע כל כך! לה יהיו חמש מאות מיליון פעמונים
קטנים, ולי יהיו חמש מאות מיליון מעינות מים...
אף הוא נשמתק, משום שהתחיל בוכה...

– הנה, שם. הנח לי לפסע פסיעה לבדי...
הוא ישב תחתיו משום שהיה שרוי בפחד. אחר הוסיף ואמר:
– התדע... השושנה שלי... אני ערב לשלומה. היא כה חלשה!
היא כה תמימה! ואין לה אלא ארבעה קוצים של מהבבך כדי
להתגונן בהם מפני העולם כלו...
ישבתי על הארץ משום שלא יכלתי עוד לעמד על רגלי. והוא
אמר:

- Подумай, как забавно! У тебя будет пятьсот миллионов бубенцов, а у меня - пятьсот миллионов родников...

И тут он тоже замолчал, потому что заплакал...

- Вот мы и пришли. Дай мне сделать еще шаг одному.

И он сел на песок, потому что ему стало страшно.

Потом он сказал:

- Знаешь... Моя роза... Я за нее в ответе. А она такая слабая! И такая простодушная. У нее только и есть что четыре жалких шипа, больше ей нечем защищаться от мира...

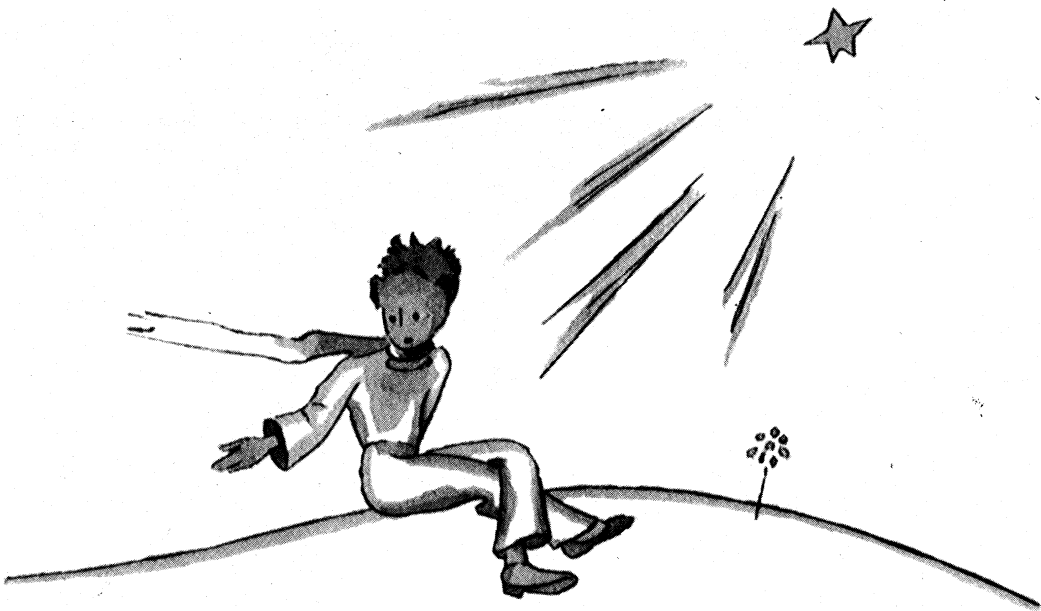
Я тоже сел, потому что у меня подкосились ноги. Он сказал:

– הנה... וחסל...
 הוא הסס קמעה, אחר קם על רגליו ופסע פסיעה אחת. לא
 יכלתי למוש ממקומי.
 רק בזק צהב נראה סמוך לארכבתו. רגע נצב בלי נוע. הוא לא
 צעק. הוא נפל חרש כאשר יפול האילן, וקול נפילתו לא נשמע
 בגלל החול הרך...

פרק עשרים ושבעה

סוף דבר

ש שנים עברו מאז... במשך כל השנים הללו לא ספרתי
 מעשה זה לאיש. חברי, שקבלו את פני בשובי, שמחו
 לראותני חי ושלם. שרוי הייתי בעצב, אולם אמרתי להם: "זה
 מפני העיפות".

- Ну... Вот и все...

Помедлил еще минуту и встал. И сделал один только шаг. А я не мог шевельнуться.

Точно желтая молния мелькнула у его ног. Мгновение он оставался недвижим. Не вскрикнул. Потом упал - медленно как падает дерево. Медленно и неслышно, ведь песок приглушает все звуки.

XXVII

И вот прошло уже шесть лет... Я еще ни разу никому об этом не рассказывал. Когда я вернулся, товарищи рады были вновь увидеть меня живым и невредимым. Грустно мне было, но я говорил им:

- Это я просто устал...

ברכות הימים פג צערי במקצת, כלומר... לא לגמרי. אולם יודע אני אל נכון כי הוא חזר אל כוכבו, משום שלא מצאתי את גופתו למחרת היום, עם עלות השחר. גופו לא היה כבד ביותר... אוהב אני להאזין עם לילה לקול הכוכבים ממסלותם, הדומה לצלצולם של חמש מאות מיליון פעמונים קטנים...

והנה קרה דבר אשר לא יאמן: שעה שצירתי את המחסום בשביל כבשת הנסיף הקטן, שכחתי לצרף אליו את רצועת העור! הנסיף הקטן לא יוכל אפוא לבלם את פי כבשתו. והריני שואל את עצמי: מה התרחש על כוכבו? שמא אכלה הכבשה את השושנה?..

עתים אני אומר בלבי: "לא יתכן! הן הנסיף הקטן שוקד לכסות את השושנה ערב ערב במכסה-הזכוכית אשר לה, ועינו פקוחה על כבשתו..." בחשבי כן הריני מאשר וכל הכוכבים מחיכים אלי חרש.

אך עתים אני מהרהר ואומר לעצמי: "יש שעה של פזורה-הנפש, אפשר שהנסיף הקטן שכח באחד הערבים לכסות את השושנה בפעמון-הזכוכית, או שהכבשה יצאה חרש בחשכת הלילה..." אז יהיה קול הפעמונים באזני כקול בכי ודמעו!..

כאן עומדים אנו אפוא לפני תעלומה גדולה. גם בעיניכם, אתם האוהבים את הנסיף הקטן כמוני, לא יהיו פני העולם כתמול שלשום אם אי-שם תקום כבשה בלתי מפרת לנו ותאכל שושנה עננה וחסרת-ישע...

שאו נא עיניכם אל השמים ושאלו את עצמכם: האם אכלה הכבשה את השושנה, כן או לא?

שאלו נא שאלה זו וראיתם מיד כיצד הכל משתנה מעקרו... שום אדם מבגר לא יבין לעולם כי לענן זה נודעת חשיבות כה

רבה!

И все же понемногу я утешился. То есть... Не совсем. Но я знаю, он возвратился на свою планетку, ведь, когда рассвело, я не нашел на песке его тела. Не такое уж оно было тяжелое. А по ночам я люблю слушать звезды. Словно пятьсот миллионов бубенцов...

Но вот что поразительно. Когда я рисовал намордник для барашка, я забыл про ремешок! Маленький принц не сможет надеть его на барашка. И я спрашиваю себя: что-то делается там, на его планете? Вдруг барашек с`ел розу?

Иногда я говорю себе: нет, конечно, нет! Маленький принц на ночь всегда накрывает розу стеклянным колпаком, и очень следит за барашком...

Тогда я счастлив. И все звезды тихонько смеются.

А иногда я говорю себе: бываешь же порой рассеянным... Тогда все может случиться! Вдруг он как-нибудь вечером забыл про стеклянный колпак или барашек ночью в тихомолку выбрался на волю...

И тогда все бубенцы плачут...

Все это загадочно и непостижимо. Вам, кто тоже полюбил маленького принца, как и мне, это совсем, совсем не все равно: весь мир становится для нас иным оттого, что где-то в безвестном уголке вселенной барашек, которого мы никогда не видели, быть может, с`ел незнакомую нам розу.

Взгляните на небо. И спросите себя, жива ли та роза или ее уже нет? Вдруг барашек ее с`ел?.. И вы увидите, все станет по другому...

И никогда ни один взрослый не поймет, как это важно!

נוף זה הוא בעיני הנוף היפה ביותר וגם העצוב ביותר בעולם כלו. זהו אותו נוף המתאר
בעמוד הקודם. אולם ציירתיו שנית למען תתבוננו בו כראוי. כי במקום הנה הופיע הנסיך
הקטן על פני הארץ, ומכאן נעלם.

הסתכלו בנוף זה יפה יפה למען תכירוהו בנקל אם תצאו באחד הימים למסע על פני
מדברות אפריקה. אם תזדמנו במקום הנה, אגא, אל תחפזו להמשיך בדרככם: המתינו נא
שעה קלה תחת אותו כוכב! והיה אם יופיע לפניכם ילד, שפניו שוחקות ושערו זקב, והוא
אינו עונה על שאלות, וידעתם נכונה מיהו אותו ילד פלאי. ואז עשו נא חסד עמדי למען יפוג
צערי ורוח לי: כתבו לי כי הנסיך הקטן חזר אלינו...

ואלה פרקי הספר:

עמוד

7	פרק ראשון: פעם כשהייתי בן שש...
9	פרק שני: תאונת מטוס ופגישה מיוחדת בלב המדבר
13	פרק שלישי: מאין בא הנסיון הקטן?
16	פרק רביעי: המבגרים מתעלמים מדברים חשובים
19	פרק חמישי: ילדים, הנהרו מעצי באוכב!
24	פרק ששי: יפה שקיעת השמש ללב עצוב
25	פרק שביעי: אשרי האהוב פרח אחד ויחיד
29	פרק שמיני: הנסיון והשושנה המפנקת
32	פרק תשיעי: הנסיון יוצא למסעותיו
35	פרק עשירי: כוכבו של המלך הבודד
40	פרק אחד-עשר: כוכבו של הרב רבון
42	פרק שנים-עשר: כוכבו של השכור
43	פרק שלשה-עשר: כוכב מגוריו של איש-העסקים
47	פרק ארבעה-עשר: אצל מדייק-הפנסים
51	פרק חמשה-עשר: הגיאוגרף
56	פרק ששה-עשר: כוכב-הלכת ששמו ארץ
57	פרק שבעה-עשר: הפגישה עם הנחש
60	פרק שמונה-עשר: פרח בודד במדבר
61	פרק תשעה-עשר: ההד
62	פרק עשרים: בגן השושנים
64	פרק עשרים ואחד: נאום השועל על הידידות ועל דברים שבלב
72	פרק עשרים ושנים: כון הרבכת
74	פרק עשרים ושלושה: מוכר הגוללות המרוות
74	פרק עשרים וארבעה: הדברים החשובים סמויים מן העין...
78	פרק עשרים וחמשה: עלי באר!
82	פרק עשרים וששה: הפרידה
88	פרק עשרים ושבעה: סוף דבר